

OTEPÄÄ GÜMNAASIUM

OTEPÄÄ GÜMNAASIUMI HOOLEKOGU

KOOSOLEKU PROTOKOLL

Koolitare 5, Otepää

04.03.2025 nr

Algus 15.57, lõpp 17.51

Juhatas: Triin Kalda

Protokollis: Grete-Ann Tadolder-Saar

Osa võtsid: Triin Kalda, Kaija Kõiv, Ain Laane, Marta-Loore Ladva, Mait Mändmets, Marika Paavo, Maarja Raud, Grete-Ann Tadolder-Saar

Osa võttis veebivahendusel: Tarmo Pilv

Kutsutud: direktor Maire Murumaa, õppejuht Ülvi Kann

Külaline: prokurör Jane Pajus (osales veebivahendusel)

**Marta-Loore Ladva liitus koosolekuga kell 16.40*

**Tarmo Pilv lahkus koosolekult kell 17.03*

Otepää Gümnaasiumi hoolekogu 04.03.2025 koosoleku päevakord:

1. Õpetaja töösuhte lõpetamine (Silver Pik)
2. HTM-i ettekirjutuse täitmine
Ettekandja: õppejuht Ülvi Kann
Kaasettekandja: direktor Maire Murumaa
3. Ülevaade programmitegevustest: KiVa, Tark Kool
Ettekandja: direktor Maire Murumaa
4. Kiri koolipidajale
Ettekandja: hoolekogu esimees Triin Kalda
5. Eelmise hoolekogu jätk: arvamuse andmine kodukorra muutmiseks punktis ``4. Hindamine ja sellest teavitamise kord``
Ettekandja: hoolekogu esimees Triin Kalda
6. Teemanädal „Terves kehas, terve vaim“ 2. - 5. juuni 2025. a
7. Uued teemad ja küsimused järgmiseks koosolekuks

Direktor Maire Murumaa tegi ettepaneku muuta hommikul täiendatud päevakorra järjestust, kuna koosolekule oli erakorraliselt kaasatud prokurör ja tema aeg oli piiratud.

Otsustati kinnitada päevakord (poolt – 8, vastu – ei ole, erapooletuid – ei ole).

Koosoleku algus oli kutsel 16.00 ja protokollija jõudis kohale kell 15.57, mis ajaks oli päevakord muudetud ja kinnitatud ning algas koosoleku punkt nr.1.

Esimese punkti arutelu ajaks paluti ruumist lahkuda õpilaste esindajal Marta-Loore Ladva'1.

1. Õpetaja töösuhte lõpetamine (Silver Pik)

04. märtsi 2025. a varahommikul ilmus väljaandes Postimees artikkel, mis puudutab Otepää Gümnaasiumi. Artikkel on leitav siit:

[https://www.postimees.ee/8203076/otepaa-opetaja-ootamatut-minnalaskmist-katab-](https://www.postimees.ee/8203076/otepaa-opetaja-ootamatut-minnalaskmist-katab-saladuseloor)

[saladuseloor](#). Antud artikkel ajendas muutma hoolekogu koosoleku päevakorda ja direktor Maire Murumaa kaasas erakorraliselt hoolekogu koosolekusse prokuröri Jane Pajus'e. Lõunaringkonnaprokuratuuri prokurör Jane Pajus tegeleb kriminaalasjaga, mille kohta ta ulatuslikult ka väljaandest Postimees luges ja sai aru, et ajakirjanikul on palju küsimusi. Impulsi koosolekul osalemiseks sai ta sellest, et vald pöördus prokuratuuri poole murega, kuidas päringute tulvaga toime tulla ja mida vastata. Artikli lugemise järel ta mõistis, et koolil on samasugune surve, konsulteeris enda avalike suhete osakonnaga ja kirjutas kooli direktorile, kas oleks vaja selgitada kriminaalmenetluse reegleid ja mida üldse asja kohta avaldada tohib. Direktor saatis talle koosolekul osalemiseks veebilinki. Kindlasti on palju küsimusi ka hoolekogul, koolil, vallal ja loomulikult avalikkusel. Ta pöörduski kooli poole, sest talle tundus, et lootused on info jagamisel läinud liiga kõrgeks ilmselt sellepärast, et see teadlikkus inimestel, mis on kriminaalmenetlus ja millised on kriminaalmenetluse reeglid, ei ole nii üldine. Vaevalt, et keegi igapäevaselt menetlusseadust loeb ja õnneks ei ole suuremal osal inimestel olnud vaja kriminaalmenetlusega kokku puutuda ja sellepärast need käitumisreeglid vajavadki üle käimist ja selgitamist. Prokurör sõnas, et ta on ääretult tänulik, et see asi algstaadiumis lahendati filigraanselt kriminaalmenetluse huvides. Nii pea kui saadi teada, et tegemist võib olla kuriteoga, kaasati kohe politsei ja alustati uurimist, et siit välja selgitada, mis juhtus. Kui on kuriteo kahtlus, siis ongi üksnes ja ainult, politsei pädevus, oskused ja kogemus uurida, mis juhtus ja koguda tõendeid. Kriminaalmenetluses peab (avalikkusele infot jagades) toimima selliselt, et me ei kahjustaks menetlust ja teiseks me ei kahjustaks menetluse osalisi. Kui uurija oma töö on ära teinud ja tõenditest nähtub, et jah, tõepoolest see kuritegu on leidnud kinnitust ja kuritegu on toime pandud, siis peab olema uurija see, kes teo toimepanijale selle sõnumi kohale viib. Ülekuulamine peab toimuma ka selliselt, et on tagatud kõik kahtlustatava õigused. Uurija peab talle õigused selgitama ja selgitama, millised on tema õigused ja kohustused antud olukorras, kus kahtlustus esitatakse. Avalikkusega kõike jagada ei saa. On ka menetlusi, kus praktiliselt mitte midagi jagada ei saa. Kriminaalmenetlused oma olemuselt ülimalt erinevad - on sellised, mis on avalikkuse huvi all, on kuriteo liike, mis oma olemuselt on sellised, mille uurimisega peab toimetama hästi privaatselt ja avalikkust kaasata ei saa. See ongi üks erakordne juhtum. See, mis uurijal välja selgitada õnnestub, jääbki esialgu sinna toimiku kaante vahele. Prokurör sõnas, et tal on tunnetus, et alaealiste kaitseks, võimalik ka, et kuni kohtumenetluse lõpuni, on ka kohtuotsus ja ei saa ka kohtumenetlus olla täiel määral avalik. Kui nüüd kool, vald ja ka õpilane ütlevad, et nad ei saa mitte midagi kommenteerida, sest käimas on kriminaalmenetlus, siis neil on täielik õigus ja kohustus nii teha. Kriminaalmenetluses kogutud teavet kohtueelses menetluses avalikkusega jagada ei saa, kui prokuratuur selleks nõusolekut andnud ei ole. Seadus ongi selline, et prokurör otsustab, milline info läheb välja ja milline mitte.

Edasi oli võimalus esitada prokurörile küsimusi:

Direktor küsis, kas tema pidi detaile jagama või pigem on kool käitunud õigesti. Prokurör vastas, et siin on raske leida õiget lahendust ja ta mõistab tema sündi põhjendada oma otsust, miks on nüüd kool pidanud ühe töösuhte lõpetama. Prokurör sinna valdkonda ei läheks, et kommenteerida seda käitumist. Kui palju avalikkusega jagada, on alati hästi keeruline.

Hoolekogu esimees Triin Kalda küsis, et kas kool oleks võinud jagada informatsiooni, et õpetaja on töölt lahkunud, koolipererele või õpilastele, kes koolis õpivad. Kas koolil on mõni samm tehtud, abi osutatud, sellega tegelemine või ennetustöö mingil määral? Prokurör vastas, et see on nüüd see valdkond, mis ei puuduta kriminaalmenetlust ja tema ei hakka siin ütleva, kes, kuidas, mida tegema peab. See kommunikatsioon on kooli enda otsustada ja kriminaalmenetlusega seoses takistusi ega tõrkeid ei ole.

Hoolekogu liige Mait Mändmets küsis, kas seda oleks võinud kool öelda, et kriminaalmenetlus on algatatud? Prokurör vastas, et tema ei tea, et oleks politsei poolt kommuniqueeritud koolile menetluse alustamisest. Tegelikult algatati juba varem, aga pole teada, kas teatati alustamise otsustamisest. Kõik, mida kool teadis ja mida sai öelda, on see, et info on politseile edastatud. Mis politsei infoga edasi teeb, seda kool ju ei oska öelda. Lühidalt: ei tea, kas kool teadis menetluse alustamisest või mitte.

Hoolekogu liige Tarmo Pilv küsis, et kas ta on õigesti aru saanud, et menetleja ei ole andnud luba, et selle juhtumiga seonduvaid asjaolusi avaldada, kommenteerida, teostama mingisuguseid toiminguid, et infot koguda. Prokurör vastas, et seda luba kellelegi välja antud ei ole. Tarmo Pilv rääkis edasi, et ta on õigusvaldkonnaga piisavalt pikalt kokku puutunud ja tal on võib-olla selline subjektiivne hinnang, et tema leiab, et ajakirjanik Priit Pullerits selles kriminaalmenetluses lähtuvalt oma ajakirjanduslikust huvist on tekitanud pöördumatut kahju. Kui menetleja ei ole täna pidanud veel võimalikuks kahtlustust esitada isikule, sest kogutakse ja kontrollitakse erinevaid andmeid. Ometi ajakirjanik oma initsiatiivil kellegi soovil teostab sellist küsitlemist. Selle küsitlemise tulemusi üritab avaldada massimeedias. Tarmo Pilv leiab, et see on pöördumatu kahju kriminaalmenetlusele ja äärmiselt ja täiesti lubamatu tegevus ning ei ole kooskõlas kriminaalmenetluse seadustiku paragrahv 214-ga, kus on väga rangelt piiritletud, kes, kuna, mida avaldada võib. Kas ajakirjanik Pullerits käitus lähtuvalt menetlusseadustikus paragrahvis 214 sätestatule või mitte? Minu arvamusel mitte. Prokurör vastas, et üks ajakirjanik teeb enda tööd nii hästi kui oskab ja saab, aga menetlusele on see pigem kahju teinud. Niimoodi ei pea üks inimene teadet saama, mis talle võib-olla tehakse ja mis võib-olla ei tehta. Tema süütuse presumptsioon on selline põhiväärtus, mida peab ka ajakirjandus austama ja hoidma. Lasku uurijal oma töö ära teha ja tema on esimene, kes selle sõnumi toimepanijani viib.

Hoolekogu liige Maarja Raud küsis, et kui linna peal räägitakse nii ja naa, kas keegi koolist ei oleks võinudki öelda, et käimas on kriminaalmenetlus ja rohkem ei tohi antud teemal rääkida ja kindlasti taunime sellist käitumist kõigi osapoolte poolt. Prokurör vastas, et on täitsa nõus, et siin ongi pigem kommuniqueerimise probleem. Kuna tema ei tea, millises infoväljas oli kool ja millises vald ja huvi kindlasti on ja see tekitab suurt uudishimu. Millised need kahtlused on ja kuidas käituvad osapooled, see on kriminaalmenetluse väline teema. Prokuröri mure on see, et kriminaalmenetlus ei tohi saada kahjustada ka siis kui uudishimu avalikkusel on nii suur. Siit tulebki küsida, mida ajakirjanik ei teinud. Ta ei pöördunud ei politsei ega prokuratuuri poole, et saada teada, mis teoksil on.

Hoolekogu liige Ain Laane küsis, kas mõiste, avalikkuse teavitamine, kas on mingit vahet ka, kas kool, kooli direktor, oma töötajatele, kes puutub nende õpilastega kokku, kas talle tohib midagi avalikustada. Kas see käib ka kui menetleja on keelanud teavitamise, et kas seda ei tohi kooli sees teavitada. Prokurör vastas, et millest kindlasti ei tohi rääkida on faktilised asjaolud, detailid sellest, mis juhtus. Mõistab seda kimbatust, kui on vaja põhjendada seda otsustust, miks see inimene enam ei tööta, siis peab ütlema, et jah, sellel on väga kaalukas põhjus ja see otsus tuli teha. Detaile kindlasti avaldada ei saa. Kommunikatsiooni teema ongi alati hästi keeruline olukorras, kus kriminaalmenetlustega inimesed igapäevaselt kokku puutunud ei ole. Pole selgeid käitumisjuhiseid, millised on kriminaalmenetluse detailid ja milline infoliikumine sellises olukorras toimuma peaks.

Hoolekogu liige Marika Paavo lisas juurde, et tema kooli töötajana väidab, et õpetajatel on info olemas ja ta ei saa aru, kes on see avalikkus, kellele seda infot jagada. Õpetajatele öeldi info kenasti ja diskreetselt. Tema teada said ka õpilased info kohe esimesel päeval, et õpetaja Silver Pik meie koolis enam ei tööta ja kes on õpetaja, kes asendab. Kellele pidi veel seda infot jagama, kes on see avalikkus? Prokurör vastas, et kool ei peagi seda infot jagama. Asjasse puutuvad inimesed peavad olema infoväljas. Uudishimulikel ja saladuste loori alla viijatel ühendust võtta politseiga ja prokuratuuriga ja siis saabki, kas kinnitada või ümber lükata.

Hoolekogu liige Tarmo Pilv sõnas, et tema jaoks oli artikkel üllatuslik kui ta luges, mida tegelikkuses on selle raames tehtud. Ühelt poolt öeldakse, et soovitakse, et oleks olemas avalik info ühiskonnale selle juhtumi kohta, mis aset leidis. Info oli edastatud õpilastele ja õpetajatele, kuid ei ole selgitatud peenete detailidega, mis juhtus ja mis ei juhtunud. See ülesanne on õiguskaitse organitel, selgitatakse välja, mis juhtus, kuidas juhtus ja mille pärast juhtus. Kui leitakse, et see asi on kriminaalse sisuga ja vajab kohtulahendit, siis saadetakse see kohtusse ja kohus otsustab. Ma vaatasin, et siin viiakse läbi eraviisilisi uurimistoiminguid, mida seadus ei võimalda ega luba teha. Kuulatakse üle õpilasi oma initsiatiivil ja siis tehakse mingisuguseid järeldusi selle kohta ja kommenteeritakse seda ajalehes ja luuakse mingisugust fooni. Selle abil, et keegi tahab midagi teada. On väga konkreetsed asjad, Eesti Vabariigis kehtib põhiseadus, kehtib kriminaalmenetlusseadustik ja kehtib karistusseadustik. Kõik isikud peavad lähtuma nendest õigusnormidest, mis on seal sätestatud. Meil ei ole kellelgi antud õigust ilma mentleja loata läbi viia omal initsiatiivil mistahes nõndanimetatud uurimistoiminguid. Kogudes selle läbi mingit infot ja siis paisates seda kontrollimatult suvaliselt ükskõik kus nagu täna avalikus meedias. Selge, et härra Pullerits on ajakirjaniku eetikat rikkunud. Igal juhul on ta rikkunud seadust, sest ta ei küsinud mitte kellegi käest mittemingisugust luba. Menetlejad ei ole seda luba andnud. Sellega tulebki leppida, et nii kaua kuni õiguskaitse organid teevad oma tööd, siis meil ei ole õigus neid segada. Kui kellelgi on mingit infot, mida kellegagi jagada, siis tuleb see menetlejale teatavaks teha, aga mitte teha neid toiminguid, mida siit ajalehest oli võimalik lugeda. Seepärast, kallid sõbrad, hoolekogu liikmed, kui ma seda täna lugesin, helistasin ma kooli direktorile, pärast seda ma võtsin ühendust menetlejaga, erinevate prokuröridega kuni ringkonnaprokurör Pajuse'ni. Palusin, et ta osaleks täna meie koosolekul ja selgitaks neid asjaolusid, et need oleksid usutavad, mida ma teile räägin. Mõnikord, kui me tahame teha head, siis oma üliaktiivsusest, võime teha hoopis halba. Täna ma ütlen teile otse välja, et kuna selline artikkel on ilmunud, siis menetlejal ehk uurijal on kordades raskem küsitleda kahtlustatavat isikut, sest ta on juba täna lukustunud, ta on kinnine. See sündmus on avalik, üle Eesti Vabariigi, ja selles situatsioonis ringkonnaprokurör võib seda kinnitada, et ülekuulamise protsess on tunduvalt raskem ja tavaliselt valivad isikud ütluste mitte andmise. Me oleme tegelikult selle asja, tahtes avalikku informatsiooni saada, ära rikkunud. Me oleme andnud kahtlustatavale ja tema kaitsjale tulevikus sellised trumbid, mida on võimalik pidevalt nagu trummipõrinat esitada. Rääkimata sellest, et mind on solvatud, mind on häbistatud ja

kõike muud. Täna tekibki selline olukord, me oleme andnud selle võimaluse, et kui kohtueelne uurimine ei tuvasta kuriteo süüteo koosseisu, on sel isikul võimalik esitada erinevaid kahjunõudeid nii riigi vastu kui ka nende erinevate isikute vastu, kes on selle ära menetlenud. Milleks seda kõike oli vaja? Milleks oli vaja minna ajakirjandusse ja sellega niimoodi esineda kui kooli juhtkonnaga oleks võinud neid küsimusi arutada või hoolekoguga või kooli pidajaga. Läheme ajakirjandusse ja laseme avaldada artikli. Me viime läbi omal initsiatiivil nõndanimetatud uurimistoiminguid ja siis avaldame oma mõtteid, pahameelt, solvumist, läbi selle, et keegi on milleski süüdi, keegi pole midagi teinud. Kriminaalmenetlus ei ole mingi nalja tegemine, see on äärmiselt karm ja konkreetsete reeglitega reguleeritud tegevusala. Ühelgi inimesel ei ole siin ette nähtud mitteringisugust isetegevuse võimalust. Ainult nendel juhtumitel kui menetleja annab selleks loa. Täna ei ole mitte ükski inimene küsinud... Siinkohal peatasid hoolekogu liikmed Tarmo Pilv'e lõpetamaks antud sõnavõttu kuulamaks süüdistusi enda kohta, mis ei vasta tõele. Hoolekogu ei ole meediasse pöördunud.

Seejärel ütles oma lõppsõna prokurör, et tema motivatsioon või põhjus, miks ta antud koosolekul osales ja direktori poole pöördus, oli see, et juba oli ka Otepää vald hädas nende päringutega ja küsiti nõu prokuratuurilt, et mida teha. Saades teadlikuks artiklist, siis ta leidis, et tuleb selgitada kriminaalmenetluse eripära ja seda, kuidas selles olukorras toimida. Prokurör palus töörahu ja sõnas, et uurija on see, kes kogub tõendeid ja selgitab välja selle, mis juhtus. Uurija on see, kes esitab kahtlustuse ja kohus on see, kes mõistab õigust. Avalikkusel võib olla huvi ja uudishimu, aga iga asi omal ajal. Hoolekogu liige tõdes, et oleks piisanud ainult sellest, et algatatud on kriminaalmenetlus. Prokurör lahkus koolekult.

Hoolekogu esimees Triin Kalda küsis, kas ohvrile on abi pakutud. Direktor vastas, et kool on pakkunud teenust.

Direktor sõnas, et tema jaoks on mure see, et täna on usalduskriis ja sellised teemad tema lauda ei tule.

Koolis on täna olukord, kus eile lahkus koolist gümnaasiumi füüsika aineõpetuse meessoost õpetaja ja täna on artikkel sellest, et üks õpetaja on käitunud ebasobivalt. Õpilased, kes ei ole mõlema õpetajaga kokku puutunud, on täna viinud asjad kokku ja arvavad antud juhtumise osalemises vale õpetajat. See on halb kokkusattumus ja mitmetel lastel ei ole õiget informatsiooni. Direktor soovis omalt poolt lisada, et hea hoolekogu, ootan koostööd teie poolt. Antud juhtumi valguses oleksite võinud pörgatada minuga, kas saaksime kokku kõik koos. Oleksite võinud teha erakorralise koosoleku, arutada, mis on kitsaskohad, kuidas saab koolile tuge pakkuda, sest hoolekogu on kooli toetav organisatsioon. Mina, täna tunnen, et mul ei ole hoolekogu tuge. Ootan teie käest sisendit mitte seda, et ma pean vaid aru andma, et meil oleks koostöö arutelud. Kui on mingid teemad, palun koguneme, arutame, aga palun ärge rünnake. Eeskätt kaitsen ma õpilasi, mitte täiskasvanuid, vaid õpilasi.

Õppejuht Ülvi Kann andis info, et õppekoordinaator Siim Säre on võtnud sellele artiklile Signe Ivask'ilt, filosoofia doktorilt, sotsiaalteaduste valdkonna ühiskonnateaduste instituudi ajakirjanduse sotsioloogia teadurilt kirjelduse ja kõik tagasisideid. Ta on valmis seda homme ka õpetajatele tutvustama. Sealt tuli tagasiside, et kaalumata selle artikliga on jäänud või tekitanud kahjuprintsiibi. Veel enam, et kui kahju on seotud või riivab alaealist.

Hoolekogu liige Ain Laane palus selgeid juhiseid, kuidas ja mida lastele rääkida, et lapsed ja pered oleksid ühises infoväljas. Täna ei ole kool juhendeid andnud ja iga õpetaja peab

käituma nii nagu arvab õige olevat. Samuti ei ole välja kuulutatud kriisiolukorda ja meeskonda kokku pandud.

Koosolekuga liitus õpilaste esindaja Marta-Loore Ladva.

Kuna eelmine Otepää Vallavolikogu esindaja Jorma Riivald on alates 1. jaanuarist 2025. a Otepää vallavanem, siis tema asemel valiti Otepää Vallavolikogu esindajaks Kaija Kõiv. Kaija Kõiv viibis esimesel koosolekul ja tutvustas ennast. Ta rääkis, et on põline endine Sangaste valla, nüüdse Otepää valla elanik. Töötab hetkel Tõrva vallas, Tõrva Gümnaasiumis ja hariduses on olnud 8 aastat täiskohaga ja on olnud õpetaja, huvijuht ja nüüd on volikogu liikmena meil hoolekogus. Ta püüab olla olemas ja teab oma kogumustega, et Otepää Gümnaasium on valla seiskohalt üks olulisemaid allasutusi üldse.

2. HTM-i ettekirjutuse täitmine (LISA 1, LISA 2, LISA 3, LISA 4, LISA 5)

Õppejuht Ülvi Kann andis ülevaate järelevalve ettekirjutuste täitmisest – põhikooli ja gümnaasiumi õppekava muudatustele. Materjalid saadeti hoolekogu liikmetele koos koosoleku kutsega. Eraldi toodi välja põhikooli õppekava muudatused üldosas ja ainekavades ning ka gümnaasiumi.

Direktor Maire Murumaa täiendas pärast ettekannet, et õpetajatega arutati eile töökoosolekul ja tekkis kaks muudatuse ettepanekut üldosas. Õppejuht Ülvi Kann lisas, et haridusprogrammid (Roheline kool, KiVa ja Liikuma Kutsuv Kool nt) üldine sõnastus jäetakse ainult "haridusprogrammid", kahes kohas õppekavas. See annab võimaluse paindlik olla. Teiseks kooli tasemetööde (mitte riiklikud) valik ja järjestus jäetakse paindlikuks. Varasemalt oli väga selgelt määratletud, millal ja mis aines tasemetöö on. Edaspidi tehakse augustis õppenõukogus otsus ja septembris teavitatakse, mis ainetes tasemetööd kooli õppekavas käesoleval õppeaastal sooritatakse.

Hoolekogu liige Maarja Raud küsis, et kuidas programmidesse lapsevanemate kaasamine käib. Õppejuht Ülvi Kann vastas, et iga programmiga peaksime jõudma nii kaugele, et meil moodustub tööühm: kogukonnaliikmed, lapsevanemad, õpetajad ja kooli töötajad. Seda tuleb presenteerida kooli veebilehel, kes on need meeskonna liikmed. Programmi eestvedajal tuleb leida inimesed, kellel on huvi panustada programmi/desse ja kaasata need inimesed.

Hoolekogu esimees Triin Kalda ütles, et kevadeks mõtleks välja, näiteks Liikuma Kutsuv Kool, kes võiks olla meeskonna liikmed ja meeskond luua ning sügisel oleks olemas. Teemat arutatakse järgmisel koosolekul põhjalikumalt.

Hoolekogu esimees Triin Kalda tegi ettepaneku kinnitada põhikooli ja gümnaasiumi õppekava muudatused (poolt – 8, vastu – ei ole, erapooletuid – ei ole).

Tarmo Pilv lahkus koosolekult pärast õppejuhi Ülvi Kann'i sõnavõttu ja enne hääletamist.

Direktor Maire Murumaa andis ülevaate arenguestluste läbiviimistest. Täna seisuga on õpetajad Stuudiumi keskkonnas kenasti andnud tagasisidet. Väga hästi on välja toodud parenduskohad. Kõige lõppu lükatakse arutelu parendusettepanekuteks, mis on kiireloomulised, võetakse kohe töösse ja mis vajavad aega, võetakse ajagraafiliselt kasutusele. Täna on põhikool kuni gümnaasium tagasisidet antud kuueteistkümnelt klassijuhataja poolt, tulemata on veel nelja klassi poolt.

3. Ülevaade programmitegevustest: KiVa, Tark Kool

KiVa programmi meeskonnaga toimus väike kohtumine koolivaheajal. Programmi juhtidest olid Otepää vallas Triinu Purru (tegevjuht) ja Triinu Hamburg (arendusjuht), osales ka vallavanem Jorma Riivald. 25. veebruaril allkirjastati KiVa leping. Esimese aasta rahastus on taodeldud Valgamaa Arenguagentuuri poolt, mille nad kenasti on võimaldanud. 28. veebruaril oli õpetajate töökoosolekul ettekanne, kus kool oma tegemistega on. 13. märtsil toimub Tallinnas koolijuhi ja tiimijuhi KiVa programmi stardiseminar. 15. aprillil, koolivaheajal, on kogu meeskonna stardikoolitus. 08. mail toimub KiVa meeskonna koolitus Tartus. Hiljemalt märtsi lõpuks koondatakse info, mida jagatakse kõigiga. Meeskond on loodud ja on nõus panustama. Arutlusel oli vestis küsimus, kas seda kanda või mitte kanda (märkus: KiVa meeskonna liikmed kannavad vestit, et nad oleks teistest eristatavad) ja KiVa meeskond ütles, et kui kool leiab parema lahenduse, ei ole see välistatud, on see kaela sall vmt, aga nad peavad seda teadma. Kaija Kõiv julgustas, Tõrva Gümnaasiumi näitel, et vestis hirm kaob ja hiljem tunneb õpetaja sellest pigem rõõmu. See annab märku õpilasele, et tema ongi see inimene, kelle poole pöörduda.

Tark Kool – teaduspõhiselt arendatud kool. Oleme programmi teine lend ja oleme toetatud. Meiega on projektis veel viis kooli. Veebruari koolivaheajal toimus õpetajatel tagasi peegeldamine. Samuti toimus sisekoolitus teemal metakognitsioon ja enesereguleeritud õppimine. Oleme oma meeskonnaga seadnud eesmärgiks, et projekti raames tegeleme arengukava teemadega. Projekti eesmärgiks on meeskond seadnud, et oleme kool, kus õpetamine ja õppimine on teadlikult juhitud. Teine teema, millega tegeletakse, on paaristunnid - hindame selle efektiivsust. Augusti kuus tuleb teha kokkuvõtted, kus tuleb võrrelda õpetajate saadud tulemusi, õppijate saadud tulemusi, mille baasilt teha järgmised edasi liikumise sammud. Järgmine programm on ees septembris. Meeskonnas on hetkel Helen Kann, Tiie Jaaniste, Ülvi Kann ja Maire Murumaa. Tark Kool rahastus tuleb Euroopa sotsiaalfondist.

4. Kiri koolipidajale (LISA 6, LISA 7)

Hoolekogu esimees Triin Kalda sõnas, et oleme arutanud, et teha avalik arutelu. Hoolekogu esimees uuris, kas hoolekogu liikmed on koosoleku kutsega kaasas olnud materjalidega tutvunud ja küsis arvamust hoolekogu käest.

Otsustati, et oodatakse ettepanekuid ja kommentaare 07. märtsini ja esmaspäeval, 10. märtsil 2025. a saadetakse kiri kooli pidajale.

5. Eelmise hoolekogu jätk: arvamuse andmine kodukorra muutmiseks punktis ``4. Hindamine ja sellest teavitamise kord`` (LISA 8)

Hoolekogu esimees Triin Kalda uuris, kuidas on läinud hoolsuse ja käitumise hindamine poolaastal. Eelmisel hoolekogu koosolekul oli murekohaks, et tähtaeg oli ületatud ja kas on mõistlik oodata uue süsteemi taga kui see veel ei tööta ja on ebaselge. Direktor ütles, et tagasiside on antud 20-st klassist 17-le, kolm klassi on poolikud veel ja tegelevad asjadega ja tagasisidestamisega. Koolivaheajal toimusid õpetajatega töörühmad, kus võeti oma vanuserühmad ja vaadati, kuidas seda veel lihtsamaks teha ja mida muuta. Õpetajad on väga hästi sisendeid ja märkamisi teinud ja ei hakata uut projekti tegema ja minnakse selle samaga edasi. Kui on vajadus, siis korrigeeritakse. Hoolekogu liige uuris, kuidas on tagasiside tulnud.

Kui varasemalt oli lapsele ja vanemale selge, siis nüüd tekkisid pigem mõned küsimused (enamasti, pigem hästi), et on soov teada kui on probleem, et segab näiteks tundi. Varem oli hea vaadata, kus on "mummu" märgitud. Nüüd peab klassijuhataja poole pöörduma info saamiseks ja temalgi võib see jääda selgusetuks. Direktor ütles, et tegelikult ongi see suur probleem ja ei ole leitud veel head lahendust. Kui aineõpetaja märgib enda juurde märke, siis see ei jookse klassijuhatajale koondvaatesse. Märkmed on konkreetse tunni sissekande juures, aga ei jõua statistikasse. Hoolekogu liige uuris, kas hindamise skaala, mis on välja töötatud, kas see läheb hindamise juhendisse ka, et lapsevanem sellega tutvuda saaks. Vastati, et hetkel muudetakse veel sõnastusi ja lisati gümnaasiumi osal näiteks märgete tegemise koht ehk süsteem on veel muutmisel.

6. Teemanädal "Terves kehas, terve vaim" 2. – 5. juuni 2025. a

Kooli poolt on hetkel huvi üles näidanud huvijuht Kadri Orav, liikumise õpetajad, Ain Laane ja sotsiaalpedagoog Marleen Maask. Kui on veel soovijaid, ollakse igati tänulikud abi eest. Oodatakse ideid, mis sel nädalal võiks kindlasti olla. Triin Kalda näeb, et see nädal tuleb nii füüsiline kui vaimne, loenguid kogu kogukonnale – nii vanematele, õpilastele kui õpetajatele. Tegevusi nii vaimset kui sportlikku. Sellel nädalal on päris palju klassiekskursioone. Osalevad need, kes on koolis. Triin Kalda ootab graafikud, mis klass kuna ära on, et saaks hakata planeerima nädalat ja kooskõlastama esinejatega. Ain Laane tegi ettepaneku matkaks, mida olid Marleeniga planeerinud. Marleen Maask oli arutanud Ain Laan'ega ka vaimse tervise vitamiini mängu. Liikumisõpetajatega arutati, et teha spordipäev, kus kaasatakse kõik Otepää spordiklubid. Ei tehta võidu peale vaid sportlik päev, kuhu võiks olla oodatud ka lapsevanemad. Õpilased vs õpetajad – kooli poolt toetus olemas. Teha nii sportlikku kui nt mälumäng. Maarja Raud tegi ettepaneku kasutada nii üle kooli kui üle linna QR-koode, mis suunavad nädala teemal erinevatele tegevustele ja veebilehekülgedele nt. Tehti ettepanek kaasata ka Otepää noortekeskuse noorsootöötaja Katrin Lang. Marta-Loorel tekkis idee, et kui teha matk, siis selle erinevates punktides võiks olla erinevad Otepää spordiklubid tegevusi tegemas. Kaija Kõiv pakkus välja, et kaasata ka Kogukonnakeskus (impromängud, naeruteraapia). Selle perioodi sisse võiks jääda ka kevadlaat kooli aias näiteks. Arutati, et see sobiks 4. juunil, mil on Eesti lipu päev.

7. Uued teemad ja küsimused järgmiseks koosolekuks

- 7.1 II trimestri tulemused ja võrdlus esimese perioodiga
- 7.2 Ministeeriumi tagasiside õppekavadele
- 7.3 Kaasava alushariduse infopäeva tagasiside
- 7.4 Liikumisõpetuse küsimustik
- 7.5 Programmid ja meeskonnad

8. Jooksvad teemad

8.1 Direktor Maire Murumaa andis teada, et kool on haaratud Terviseameti uuringusse. Spordihoone kõige viimasest (tüdrukute) duširuumi dušisegistist leiti *Legionella* bakter. Piirmäär on 1000, meil oli see lubatust suurem. Kool on Terviseametiga kontaktis olnud, kus on antud sisendeid ja suuniseid, kuidas käituda. Bakter on lihtsate võtetega eemaldatud. Spordihoone koristaja hakkab mingi aja tagant vett välja laskma, tõstetud on veetemperatuuri ja otsikuid puhastatud. Järgmisel nädalal, et olla kindlad, tuleb torude läbipesu. Hetkel otsitakse veepehmenemise aparati, mis välistab teatud asjade teket.

Peamajas on selle aasta algusest veepehmenemise aparaat olemas. Antud bakter on suures koguses ohtlik, aga meie näit ei ole eluohtlik. Terviseameti tegutsemissoovitused *Legionella* bakteri avastamisel joogivees: <https://www.terviseamet.ee/sites/default/files/documents/2024-10/Tegutsemissoovitused%20Legionella%20bakteri%20avastamisel%20joogivees.pdf>.

(LISA 9)

8.2 Direktor Maire Murumaa osaleb Tõrva Gümnaasiumis alushariduse seaduse infopäeval 01. aprillil 2025. a

8.3 Kui HTM kinnitab viimased, sellel koosolekul kinnitatud, ettekirjutise täidetud dokumendid täidetuks, siis on kõik ettekirjutised täidetud.

8.4 Esimeste klasside komplekteerimine. Direktor Maire Murumaa ütles, et hetkel jääb kehtima vana vastuvõtu kord. 2. juuliks tuleb esitada andmed ja avaldus. Hakatakse vaatama õppijate suhtarvu ja siis liigutakse edasi ja peetakse nõu õpetajatega, kes tegelevad lastega eelkoolis, kaasatakse ka lasteaia õpetajad

Otsused:

- 1. Otsustati kinnitada põhikooli ja gümnaasiumi õppekava muudatused (poolt – 8, vastu – ei ole, erapooletuid – ei ole).**
- 2. Otsustati, et oodatakse ettepanekuid ja kommentaare kirjale, mis saadetakse hoolekogu poolt kooli pidajale, 07. märtsini ja esmaspäeval, 10. märtsil 2025. a, saadetakse kiri välja.**

Järgmine koosolek toimub 01. aprillil 2025. a kell 17.00

Triin Kalda
Juhatas
/allkirjastatud digitaalselt/

Grete-Ann Tadolder-Saar
Protokollija
/allkirjastatud digitaalselt/

LISA 1. Hinnang Otepää Gümnaasiumi õppekavala (põhikool)

Hinnang Otepää Gümnaasiumi õppekavale

Otepää Gümnaasiumi õppekava on hinnatud vastavalt põhikooli riiklikule õppekavale¹ (edaspidi *PRÕK*), gümnaasiumi riiklikule õppekavale² (edaspidi *GRÕK*) ja põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele³ (edaspidi *PGS*).

1. Põhikooli õppekava üldosa

Kooli õppekavade üldosad ei ole kooskõlas PGSSis, PRÕKis ja GRÕKis sätestatuga ja vajavad täiendamist.

1.1. PRÕK⁴ sätestab, et kooli õppekava üldosas esitatakse üldpädevuste kujundamise ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted. Kooli õppekava üldosas puuduvad üldpädevuste ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted. *TÄIDETUD punkt 2.8, 2.9*

1.2. PRÕK⁵ sätestab õpilasele antavad võimalused ebaõnnestunud või sooritamata töö järelevastamiseks ja soorituse parandamiseks. Kooli õppekavas on kirjeldatud, et kui tuvastatakse ebaausate võtete kasutamine, hinnatakse õpilase töö hindega „1“ ja õpilasel puudub järeltöö tegemise võimalus. *TÄIDETUD punkt 7.22, maha võetud järeltöö tegemise võimaluse puudumine*

1.3. PRÕK⁶ sätestab, et kool võib muuta hoolekogu nõusolekul tunnijaotusplaani ja kohustuslike õppeainete nimistut, tagades kõigi õpitulemuste saavutamise ja kooliastme hinded riikliku õppekava kohustuslike õppeainete loendi alusel. Kooli õppekavas on tunnijaotusplaani selgituses kirjeldatud, et loodusõpetuse 7. klassi füüsika või keemiaga seotud õpitulemused ja õpisisu on integreeritud vastavalt III kooliastme füüsika ja keemia ainekavasse ning tagatakse vajalike õpitulemuste saavutamine. Puudub selgitus ülejäänud loodusõpetuse õpitulemuste saavutamise kohta, samuti puudub selgitus, mille alusel kujuneb loodusõpetuse III kooliastme hinne. *TÄIDETUD. Üldosa 4.11 alapunkti 3 täiendatud. Lisamärkus: Loodusõpetuse kui ühe loodusaine III kooliastme hinde nõude osas tehtud järelepäring õiguskantslerile.*

1.4. PRÕK⁷ sätestab, et kooli õppekava ja õppekorraldus viiakse määruse lisadega kooskõlla hiljemalt 1. septembriks 2024. a. Kooli õppekava rakendussätetes on viited, et mõnele klassile õpetatakse õppeaineid kehtetu ainekavaversiooni alusel. *TÄIDETUD. Otepää Gümnaasiumi õppekava rakendussätetes parandused tehtud ning viide kehtivale õppekava ainekavale lisatud.*

¹ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

² Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“.

³ Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus 09.06.2010.

⁴ PRÕK, § 24 lg 6 p 1.

⁵ PRÕK, § 21 lg 7.

⁶ PRÕK, § 15 lg 5.

⁷ PRÕK, § 25 lg 10

2. Ainevaldkonniti koondatud ainekavad klassiti/kursuseti

Põhikooli keele ja kirjanduse, matemaatika, loodusainete, sotsiaalainete, kunstiainete, tehnoloogia ja kehalise kasvatuse valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist.

- 2.1. **Põhikooli keele ja kirjanduse valdkonnakavas** ei vasta PRÕKi⁸ nõuetele valdkonnakava üldosa ja eesti keele ainekava. Valdkonnakava üldosas puuduvad ainevaldkonna õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Eesti keele ainekavas puuduvad teises ja kolmandas kooliastmes klassiti kirjeldustes mitmed õpitulemused, mistõttu ei ole ei ole tagatud kooliastmete õpitulemuste ning teadmiste, oskuste hoiakute saavutamine. TÄIDETUD. *Ainekava Lisa 2. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Kontrollitud teise ja kolmanda kooliastme puuduvate õpitulemuste esinemine ainekavas: teise ja kolmanda kooliastme ainekavas olid olemas õpitulemused võrdleb tekste, esitab küsimusi, avaldab arvamust; esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande. Õpitulemus teeb tekstist kokkuvõtte esines laiendatud õpitulemusena ainekavas, aga lisasime ka kooli ainekava eesti keelega seotud uurimusliku õppe 6. klassi õpitulemuste hulka riikliku õppekava sõnastuses „teeb tekstist lühikokkuvõtte“.*
- 2.2. **Põhikooli matemaatika valdkonnakavas** ei vasta PRÕKi⁹ nõuetele valdkonnakava üldosa. Valdkonnakava üldosas puuduvad ainevaldkondade õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viisid. TÄIDETUD. *Ainekava Lisa 6. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.5 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused.*
- 2.3. **Põhikooli loodusainete valdkonnakavas** ei vasta PRÕKi¹⁰ nõuetele loodusõpetuse ainekava, milles puudub III kooliastme ainekava, kirjeldatud lõiming valdkonna teiste õppeainetega ei võimalda siiski kooliastme kõiki õpitulemusi saavutada. TÄIDETUD. *Ainekava Lisa 5. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Kõik III kooliastme loodusõpetuse õpitulemused kajastuvad füüsika, keemia, bioloogia ja geograafia ainekavades, st on lisatud nendesse puuduvad loodusteadusliku mõtteviisi ja uurimusliku õppega seotud õpitulemused ning ökoloogia, süsinikuringe ja energiasäästu õpitulemused sisalduvad bioloogia ainekavas. Sõnastuse kontrollimine toimub, tähtaeg 27.02.2025.*
- 2.4. **Põhikooli sotsiaalainete valdkonnakavas** ei vasta PRÕKi¹¹ nõuetele valdkonnakava üldosa, milles puuduvad ainevaldkondade õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viisid. TÄIDETUD. *Ainekava Lisa 7. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Soovitusest lähtuvalt on täiendatud ajaloo õppeaine kirjeldust didaktilise lähemalt kaugemale printsibiiga ning lisatud kultuuripärandi väärtustamine. 5. klassi*

⁸ PRÕK, § 24 lg 7 ja PRÕK, lisa 1.

⁹ PRÕK, § 24 lg 7.

¹⁰ PRÕK, lisa 4.

¹¹ PRÕK, § 24 lg 7.

õpitulemuste ja õppesisu tabelis on teostatud tabeli vormistamine nii, et õpitulemused ja ainesisu seostuvad omavahel.

2.5. **Põhikooli kunstiainete valdkonnakavas** ei vasta PRÕKi¹² nõuetele valdkonnakava üldosa ja muusika ainekava. Valdkonnakava üldosas puuduvad ainevaldkonna õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. TÄIDETUD. *Ainekava Lisa 3. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Muusika I kooliastme ainekava sisaldub I kooliastme ainekavad Lisas 1.*

2.6. **Põhikooli tehnoloogia valdkonnakavas** ei vasta PRÕKi¹³ nõuetele valdkonnakava üldosa ja käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogia ainekavad. Valdkonnakava üldosas puuduvad ainevaldkonna õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Käsitöö ja kodunduse ainekavades puuduvad osaliselt 4. ja 5. klassi õpitulemused ja õppesisu, nii käsitöö ja kodunduse kui ka tehnoloogia ainekavas on õpitulemused kirjeldatud kehtetu versiooni alusel.

TÄIDETUD. Ainekava Lisa 8. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused.

Täitmisel. Õpitulemused ja õppesisu tabelid uue õppekava versioonist lähtuvalt. Õpetajatel tähtaeg 25.02.2025

2.7. **Põhikooli kehalise kasvatuse valdkonnakavas** ei vasta PRÕKi¹⁴ nõuetele kehalise kasvatuse ainekava, milles puuduvad I kooliastmes valdkonna „Vaimne ja kehaline tasakaal“ õpitulemused ja õppesisu. *Sisu ja õpitulemused kooli 2. ja 3. klassi eesti keele ja liikumisõpetuse lõimitud ainekavas olid olemas.*

¹² PRÕK, § 24 lg 7 ja PRÕK, lisa 3.

¹³ PRÕK, § 24 lg 7 ja PRÕK, lisa 7.

¹⁴ PRÕK, lisa 2.

PÕHIKOO LI ÕPPEKAVA
Otepää Gümnaasium

1. Sissejuhatus

1.1. Otepää Gümnaasiumi põhikooli õppekava (edaspidi kooli õppekava) on koostatud põhikooli riikliku õppekava ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 alusel.

1.2. Kooli õppekava on kooskõlas Otepää Gümnaasiumi arengukavaga ning sellest lähtub kooli hariduseesmärkide teostamine ning õppe- ja kasvatustöö korraldus. Õppekavas kirjeldatakse eelkõige kooli ja piirkonna eripärast tulenevaid õppe rõhuasetusi ja tegevusi õppekava täitmiseks.

1.3. Otepää Gümnaasiumi põhikooli õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest. Üldosas esitatakse kooli väärtused ning õppe- ja kasvatusesmärgid, kooli eripära ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, õppekorraldus, õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus, hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord, õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus ning õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.

1.4. Ainekavad on õppekavas esitatud lisadena ja nendes on õppeainete õpitulemuste ja õppesisu kirjeldused esitatud klassiti. I kooliastme ainekavad on esitatud ühtselt (Lisa 1) ning II ja III kooliastme õppekavad ainevaldkonniti: keel ja kirjandus (Lisa 2), kunstained (Lisa 3), liikumisõpetus (Lisa 4), loodusained (Lisa 5), matemaatika (Lisa 6), sotsiaalsained (Lisa 7), tehnoloogia (Lisa 8), võõrkeeled (Lisa 9) ning valikainete ainekavad (Lisa 10).

2. Kooli väärtused ning õppe- ja kasvatusesmärgid

2.1. Meie missiooniks on vastata ühiskonna ootustele kooli õppekava täites. Loomes avatud ja turvalise õpikeskkonna, kus iga laps saab areneda õppimist väärtustavaks, keeleliselt väljendusrikkaks, enastjuhtivaks ja meeskonnatööd tundvaks inimeseks. Meie põhitaotlus on tagada Otepää Gümnaasiumi lõpetajale tugevad akadeemilised põhiteadmised ja -oskused ning üldoskused järgmistel haridustasemetel ja eluks toimetulekuks.

2.2. Otepää Gümnaasiumi koolikultuuri iseloomustavad neli põhiväärtust, mida järgivad õpetajad ja õpilased ning toetavad lapsevanemad.

VASTUTUS - Me vastutame oma sõnade, otsuste, käitumise, kohustuste ja arengu eest, peame kinni tähtaegadest ja kokkulepetest, seame pingutustnõudvaid eesmärke, rakendame täielikult oma teadmisi, oskusi ja võimeid.

ÕPIRÕÕM - Me tunneme rõõmu teada saamisest ja uutest oskustest, me kasutame aega süvenemiseks ja pühendumiseks, oskame õppida eksimustest ja vigadest, väärtustame koostööd, me hoolime, toetame ja tunnustame teineteist.

TRADITSIOON - Meile on tähtis eesti keele ja kultuuri ning kooli traditsioonide hoidmine, me käitume viisakalt ja ühiskondlikke käitumisnorme järgides.

INNOVATSIOON - Me oleme paindlikud ja ettevõtlikud, toetame häid ideesid ja algatusi ning kaalutletud muutusi ja uuendusi, oleme avatud kogukonnale.

2.3. Riikliku õppekava alusväärtused ja kooli põhiväärtused annavad raamistiku juhtimisele, õpi- ja õpetamiskäsitusele, koolisisese ja välissuhete tasandi käitumisele ja suhtlusele, õppe- ja kasvatustöö eesmärkidele ning õpiprotsessi ja õpikeskkonna kujundamisele.

2.4. Õppekeskkonna, st kooli- ja õpikeskkonna loomisel arvestatakse koolipere, uuemate teadusuuringute ja positiivsete haridusuuenduste kogemustega ning seda, et tänapäevaste õppemeetodite rakendamiseks on vajalik paindlik aja- ja ruumikasutus ning rikkalik õppe- ja abivahendite varamu.

2.5. Kool loob õpilasele eakohase, positiivselt mõjuva ning arendava vaimse ja sotsiaalse õpikeskkonna, kus tähtsustatakse üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi.

HOOLIVUS - Luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus, sõbralikkus ja heatahtlikkus; märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; toetatakse üksteist ja keskkonna jätkusuutlikkust.

INIMVÄÄRIKUS JA SALLIVUS – Austatakse inimõigusi; koheldakse kõiki eelarvamusteta ja õiglaselt nende eneseväarikust ning isikupära austades; tagatakse võrdne võimalus õppida võimete kohaselt; hoidutakse eneseusu vähendamisest ja riskikäitumisest.

LUGUPIDAMINE JA VASTUTUSTUNDLIKKUS – Austatakse ennast ja teisi, kokkuleppeid ning emakeelt ja kultuuri; koolipere liikmed ja teised õpetuse ja kasvatusena seotud osalised suhtlevad lugupidavalt, viisakalt ja üksteise seisukohti arvestavalt.

AUSUS JA AVATUS – Luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel ja avameelsetel suhetel; ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale; toetatakse häid mõtteid ja positiivseid uuendusi; kujundatakse läbipaistev ja korrastatud teabekeskond, kus kehtivad avaliku kommunikatsiooni head tavad, väärtustatakse informeeritust ja kooliavalikkusele vajaliku info andmist.

DEMOKRAATIA JA AKTIIVSUS – Jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigust ja vastutust; luuakse võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises, paikkonna ja koolipere traditsioonide hoidmises ja arendamises, tegutsedes nii üksi kui ka koos kaaslastega.

2.6. Valdcondlikes ainekavades tuuakse valdkonna aineõpetajate koostöös vajadusel välja õppeprotsessi tausta iseloomustavad tingimused, st punkti 2.5. vaimse ja sotsiaalse õpikeskkonna loomise täpsustused valdkonnaspetsiifikast lähtuvalt.

2.7. Kool loob õppimist soodustava, tervisliku, turvalise ja avatud füüsilise õpikeskkonna:

- 1) ruumid, kooliõu, rajatised ning nende sisustus ja sisseseade on turvaline ja tervist kaitsev;
- 2) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt;
- 3) õppe seisukohast on tagatud otstarbekas ja esteetiline rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus; õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat;
- 4) õppeks kasutatakse aktiivselt klassiruumivälisest koolikeskkonnast ja kooli ümbruses asuvaid võimalusi õppetöö läbiviimiseks ning tehakse koostööd avaliku, äri-, ja kolmanda sektori organisatsioonide ja eraisikutega;
- 5) õppevara on eakohane, vajaduspõhiselt kohandatud ja esteetilise väljanägemisega ning kasutatakse ka nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja –vahendeid.

2.8. **Koolis töötakse riikliku õppekava üldpädevuste (kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, ettevõtlikkuspädevus, matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus ja digipädevus) ja läbivate teemade (elukestev õpe ja karjääri planeerimine, keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus) pädevuste kui aineülesete eesmärkide arengu toetamise nimel. Kooli õppekavas kirjeldatakse üld- ja läbivate teemade pädevusi (edaspidi pädevused) õpilase teadmiste, oskuste ja väärtushoiakute arengut sisuliseks tervikuks lõimivate pädevussuutlikkustena kooliastmeti kolmes valdkonnas:**

- 1) ennastjuhtiv ja vastutustundlik õpilane;
- 2) õppimist väärtustav ja suhtlemispädev õpilane;
- 3) ettevõtlik ja meeskonnatööd tundev ja õpilane.

I KA	II KA	III KA
ENNASTJUHTIV JA VASTUTUSTUNDLIK ÕPILANE		
-õpib ennast tundma, oma tugevaid ja nõrku külgi leidma -väärtustab positiivset suhtumist iseendasse	-teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides, vajadustes -on leidnud endale sobiva harrastuse -väärtustab positiivset mõtlemist	-on adekvaatse enesehinnanguga -usub iseendasse, kujundab oma ideaale -tunneb oma vajadusi ning on avatud enesearendamisele
-oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel, väärtustab aktiivset vaba aja veetmist, -oskab koostada päeva- ja nädalaplaani ning seda järgida, -oskab oma tegevust planeerida;	-oskab oma aega otstarbekalt planeerida, -oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada;	-seab endale eesmärgi ja tegutseb nende nimel, -oskab tegevust kavandada, planeerida, teostada ja mõtestada põhimõttel „ideest teostuseni“, -analüüsib enda tööprotsessi ja lõpptulemust;
-on viisakas, tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme, -suudab arvestada tegevuses tagajärgedega;	-tunneb ja järgib kooli kodukorras määratletud ühiselu norme, -tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, -suudab oma eksimusi näha ja tunnustada ning oma tegevust korrigeerida;	-järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires, -juhib, hindab ja korrigeerib oma käitumist, -võtab endale vastutuse oma tegude eest;
-täidab lubadusi, -mõistab, et antud lubaduse täitmine peab olema jõukohane;	- mõistab lubadustega kaasnevaid kohustusi, -peab kinni kokkulepetest;	-peab kinni tähtaegadest, nii suulistest kui kirjalikest kokkulepetest;
-tahab olla terve, hoolitseb oma tervise ja välimuse eest, -tunneb rõõmu liikumisest, -hoiab puhtust ja korda, -oskab ilu märgata ja hinnata, -huvitub loodusest, oskab looduses käituda;	-väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest, -kavandab igapäevaellu aktiivset liikumist, -teab ja järgib hügieeni- ja puhtuse nõudeid, - väärtustab elurikkust, käitub loodust hoidvalt;	-väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi, -väldib riskikäitumist, -on füüsiliselt aktiivne;
-teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt, teab eesti rahvakombeid, -tunneb riigi, kodukoha, kooli sümboleid ning teab nendega seostuvaid käitumisreegleid;	-väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, -väärtustab kunstiloomingut, -tunneb riigi, kodukoha, kooli sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;	-tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule, -väärtustab eesti rahvuskirjandust ja rahvapärismust, -peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;

-oskab ohutult liigelda, -oskab ohuolukorras abi kutsuda, -teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema;	-teab, kuidas ohuolukorras käituda ning õnnetusjuhtumeid ära hoida, -teab, kuidas ennast ja teisi õnnetusjuhtumite korral abistada ja ohuolukorras abi kutsuda või lihtsamaid esmaabivõtteid kasutada;	-väldib ohuolukordi, -oskab ohuolukorras, õnnetusjuhtumite korral abi anda või abi kutsuda ning pöördub abi saamiseks turva- ja terviseriskide ning -probleemide korral;
-käitub teadliku tarbijana, -mõistab materjalide ja töövahendite säästliku kasutamise vajalikkust.	-väärtustab säästvat eluviisi, käitub säästliku tarbijana, -oskab oma aega ja raha planeerida, -kasutab materjale ja töövahendeid säästlikult.	-mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutus-tundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb keskkonda säästes.
ÕPPIMIST VÄÄRTUSTAV JA SUHTLUSPÄDEV ÕPILANE		
-tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest;	-huvitub õppimisest;	-on teadmishimuline;
-oskab häälestada end ülesandega toime tulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada, -oskab õppida üksi, paaris ja rühmas;	-oskab tähelepanu keskendada õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid olenevalt õppeülesande iseärasustest;	-suudab keskenduda õppeülesannete täitmisele ning valida, kombineerida ja kasutada iseseisvalt õpivõtteid õppeülesannete lahendamisel, -on ülesannete täitmisel põhjalik;
-on eneseväljenduses viisakas, oskab end tutvustada;	-oskab ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada;	-suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada ning väärtustab kokkuleppel põhinevat suhtlusviisi;
-oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda, -suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada, - tunneb õigekirjareegleid;	- hangib erinevatest allikatest vajalikku teavet, oskab seda tõlgendada, kasutada ja edastada, leida vastuseid oma küsimustele, -oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlus-situatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet, - tunneb ja järgib õigekirjareegleid;	-mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, -suudab mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, -kasutab korrektset viitamist, -väärtustab õigekeelsust ja väljendusrikast keelt;
-oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;	-osaleb digitaalses sisuloomes (pildi, teksti loomine ja kasutamine), -oskab arvutiga vormistada tekste järgides vormistusnõudeid,	-osaleb digitaalses sisuloomes (pilt, tekst, multimeedium) -suudab tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada,

	-oskab kaitsta oma privaatsust ja digitaalset identiteeti, - oskab hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, kasutada seda õppimiseks, andmekogumiseks, -suudab hinnata info asjakohasust ja usaldusväarsust;	-kasutab õppimiseks ja andmekogumiseks digivahendeid, austab intellektuaalomandit;
-mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpituid väljendeid ja lihtsamaid fraase;	-tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;	-valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
-arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades, -leiab õpetaja suunamisel infot loodusteaduste kohta;	-on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades, -oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, huvitub looduse uurimisest;	-suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist, -sõnastab loodusteadustega seotud uurimisküsimusi, kavandab ja korraldab uuringut ning teeb tõendus põhiseid järeldusi;
-analüüsib juhendamisel oma teadmisi ja oskusi ning selle põhjal oma õppimist.	-juhendamisel seostab omandatud teadmisi varemõpituga, -analüüsib oma teadmisi, oskusi ja motiveeritust ning selle põhjal oma edasist õppimist.	-oskab õppida, seostada teadmisi ja oskusi varemõpituga.
ETTEVÕTLIK JA MEESKONNATÖÖD TUNDEV ÕPILANE		
-teab ameteid oma kodukohas, seostab vajalikud oskused ametitega,	-omab üldist ettekujutust töömaailmast, seostab isikuomadusi ja ameteid,	-hindab enda huve ja sobivust erinevateks ametiteks, -oskab leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu,
-tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest ja tegevusest, leiab ülesandele loovaid lahendusi, -väärtustab loovust ja ettevõtlikkust ning arendab endas neid omadusi;	-on loov, uuendusmeelne ja ettevõtlik, -oskab oma võimeid ja võimalusi arvestada, ideid luua ja ellu viia, -suudab end kunstivahendite abil väljendada, -suudab korraldada sündmusi ja neist osa võtta;	-on ettevõtlik, näitab algatusvõimet ja vastutab tulemuste eest, -arendab oma loovvõimeid, suudab ennast loominguliselt väljendada, -suudab mõtestada ja reflekteerida enda ja kaasõppijate loovtegevust;

-peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist, -teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida;	-mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena, -tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi, - hoiab usaldusväärseid suhteid;	-mõistab oma rolli riigi aktiivse kodanikuna, on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust, - suhtub inimestesse lugupidavalt ja eelarvamusteta;
-oskab tegutseda koos teistega, paaris ja rühmas, arvestada kaaslaste vajadustega;	-mõistab koostegutsemise väärtust ning läbirääkimise ja kompromisside vajalikkust, arvestades ühist eesmärki, -oskab suunamise abil kasutada eakohaseid paaris- ja rühmatöövõtteid ning konfliktide lahendamise võtteid olenevalt õppeülesande iseärasustest või vajadustest;	-teeb koostööd teistega erinevates situatsioonides ja õpikeskkondades, suudab võtta juhirolli, -märkab, innustab ja veenab asjakohaselt kaaslasti ühistegevuses, - suudab konfliktiolukordi lahendada;
-oskab kaaslast kuulata, tänada ja abistada;	-on meeskonnatöös julgustav, kaaslaste head saavutust märkav ja tunnustav, vajadusel ülesandeid delegeeriv;	-suudab koostööpartnerite tagasisidet vastu võtta ning oma käitumist vastavalt teiste tähelepanekutele muuta;
-oskab koostöö tulemuste edastamiseks kasutada etteantud digikeskkondi;	-oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina, järgides samu väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus, -oskab kasutada koostööks meedia- ja tehnoloogia vahendeid.	-kasutab koostööks ja probleemilahendusteks sobivaid meedia- ja tehnoloogiavahendeid;
-õpib küsimusi küsima, -märkab probleeme, oskab neid sõnastada ning neile lahendust pakkuda.	-oskab eri liiki küsimusi küsida, teha vahet faktil ja arvamusel ning oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, -teab probleemide üldisemaid lahendusviise ning leiab lahendusi.	-planeerib ja lahendab igapäevaeluga seotud probleeme, hindab lahendusi ning teeb põhjendatud otsuseid, -lahendab loovalt esile kerkinud probleeme nii iseseisvalt kui ka rühmas.

2.9. Pädevuste arendamine on kõigis ainevaldkondades toimuva õppe, koolikeskkonna kujundamise ning huvi- ja tunnivälise tegevuse ühine eesmärk. Pädevusi kujundatakse järgmiselt:

- 1) igapäevases koolielus õpetajate ja teiste kooli töötajate isiklik eeskuju;
- 2) kooli sümboolika, kooli ruumid ja infograafika, lähiümbrus, virtuaalkeskonnad;
- 3) suhtlemisviisid koolikeskkonnas, ohutus- ja hügieeninõuete ning kodukorra nõuete täitmine; koolimeedia kajastused, erinevad näitused ja väljapanekud ning õpetajate koostatud õppematerjalid; külalisõpetajate tunnid või kohtumised erinevate valdkondade inimestega;
- 4) õpilaskonna kaasamine koolielu otsustusprotsessidesse õpilasesinduse kaudu;
- 5) õppekäigud, loovtööd;

- 6) õppeaasta algul õpetajate koostöös kavandatavate valdkondlike ainekuude projektid ja praktilised tööd koos haridusprogrammide Roheline Kool, Liikuma Kutsuv Kool ja KIVA rakendamisega;
- 7) klassijuhatajatunnis süsteemselt sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste õpetamine, liiklusõpetuse ja karjääriõppe korraldamine ning väärtuskasvatuse meetodika rakendamine, kusjuures pädevuste komponentide omandamine toimub reflekteeritult koos harjutamise ja kinnistamise võimalustega ning õpilase enesehindamisena;
- 8) aineõppe protsessis teadlikult juhitud (töökavas kavandatud) töö pädevustega, sh õppeaine õpitulemuse ja pädevussuutlikkuse kattuvuse teadvustamine, koostöiste tundide ja e-õppe läbiviimine, kohaste tööviiside ja ülesannete kasutamine, kujundava hindamise rakendamine;
- 9) valikainete õppe läbiviimine;
- 10) traditsiooniliste ürituste, sündmuste, karjääriteenuste, huvitegevuse ning kogukonna ja peredega koostöö rõhuasetus on pädevustel.

3. Kooli eripära

3.1. Kooli eripära peegeldavad lisaks kooli eesmärgiseadele ja väärtustele kooli sümboolika, traditsioonid ning õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused ja õppekorraldus.

3.2. Kooli sümboolikana on kasutusel lipp, müts, logo ning kooli hümn, mille statuut on kirjas kooli kodukorras ning kirjeldused kooli kodulehel.

3.3. Koolil on enam kui 300-aastane ajalugu. Otepää Gümnaasium oli esimene eestikeelne maagümnaasium Eestis. Peame tähtsaks head väljendusoskust ja kirjakeele korrektset valdamist, väärtustame gümnaasiumiharidust maapiirkonnas ning oleme osalised eesti kultuuriruumi loomisel. Otepää Gümnaasium kui kool Eesti talvepealinnas soodustab õues sportimist ja talisporti ning tulenevalt Otepää mitmekesisest maastikust on õpe seotud kohaliku loodusega.

Kohaliku hariduselu minevik ja tänapäev ning kooli uurimisalane tegevus on eksponeeritud kooli muuseumis. Tähistame Eesti Vabariigi aastapäeva, emakeelepäeva koos õpilastööde konverentsiga, Eesti lipu päeva ning meediaringi abil kajastatakse kultuuriloolisi sündmusi. Võtame osa laulupidudest, tantsupidudest, võistlustest ja konkurssidest ning rahvatantsu ja koorilaulu huviringide tegevus tipneb oma kooli tantsu- ja laulupeoga. Oma kooli tunnet suurendavad kooli sünnipäev, Otikeste pidu, Otude ristimine, jõulupidu, kevadpidu ja lõpupeod.

3.4. Mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks korraldatakse koostööpartnerite külalistunde ja õpitubasid. Teadmised pannakse proovile viktoriinides, ainekonkurssidel ja –olümpiaadidel. Projekte kavandatakse õppeaasta jooksul lisanduva teabe alusel (rahvusvahelised, üleriigilised ja maakonna projektikonkursid, toetusfondide tähtjad).

3.5. Kool kavandab ja viib läbi õppe-eesmärgilisi õues õppimise ainetunde, paarist õppetunnist kuni tervet õppepäeva hõlmavaid õppekäike ning väljasõite haridus-, teadus-, mälu- ja kultuuriasutustesse/-keskustesse. Need õppe-eesmärgilised tegevused sisaldavad ainetevahelist lõimumist ja arendavad pädevusi. Igas klassis toimub õppeaastas vähemalt kaks aineülest õppekäiku. Õppe-eesmärgilised tegevused planeeritakse klassiti õppeaastapõhiselt õppekäikude plaanis. Õppekäike rahastatakse täielikult või osaliselt kooli eelarvest või lastevanemate poolt ning erinevate projektide kaudu. Klassiekskursioon on üldjuhul ühe- või kahepäevane lapsevanemate ja õpilaste ning klassijuhataja koostöös kasvatuseesmärkide saavutamiseks korraldatud klassi ühisüritus. Üldised nõuded õppekäikude ja väljasõitude klassijuhatajate ja aineõpetajate koostöös kavandamiseks ja klassiekskursioonide korraldamiseks kajastuvad Otepää Gümnaasiumi õppekäikude juhendis.

3.6. Kool korraldab õppeaastas vähemalt kaks e-õppe päeva, ühe I poolaastal ja teise II poolaastal. Õpetajatele toimuvad e-õppe päeval töökoosolekud või koolitus, õpilastele võimaldab õppimine e-õppe toel

- 1) kasutada õppimiseks elektroonilisi õppematerjale või luua ise õppeülesandeid;
- 2) kasutada erinevaid tehnilisi võimalusi veebipõhiseks tööks üksi, paaris või rühmas;
- 3) saada e-juhustest tuge iseseisva töö tegemisel;
- 4) esitada iseseisva õppe töid elektrooniliselt ja saada õpetajalt tagasisidet.

3.7. **Igaks õppeaastaks kavandatakse aine- ja ainevaldkonnakuud, mille tegevused kuu jooksul keskenduvad konkreetsete pädevuste arendamisele ning viiakse läbi kooli-, kooliastme- või klassiüleste ja grupitegevustena praktiliste tööde, projektipäevade, loengute vm sobivas vormis. Tegevuste kavandamine ja korraldamine toimub õpilaste ja vanemate või kogukonna liikmete ning haridusprogrammide Roheline Kool, Liikuma Kutsuv Kool, KIVA töörühmade kaasabil ja koostöös.**

4. Õppe ja kasvatuse korraldus

4.1. Õppe- ja kasvatustöö korraldamisel lähtub kool olulistest põhimõtetest.

- 1) Õppeaasta kestuse ja õppepäevade arvu, õpilase nädalakoormuse, päevakava kehtestamisel võetakse aluseks põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatu ning järgitakse haridus- ja teadusministri kehtestatud koolivaheaegu.
- 2) Õpetus ja kasvatuse kavandatakse süstemaatiliselt ja põhjalikult, et toimuks piisavalt teadlik eesmärkide poole pürgimine, kaasava hariduse põhimõtete järgimine ning õppetegevuse ja selle tulemuste kujundamine tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste pädevuste kujunemist. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete metoodilise ühisosa järgimisel, õppeainete kattuvate teemade, ühiste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil (nt ainevaldkonnasisesed või- ülesed uurimistööd, loovtööd, projektid) või õpetades ajalist kooskõla järgides.
- 3) Pööratakse järjekindlalt tähelepanu õppekoormuse ea- ja jõukohasusele, sh koolivälisele õppimisele ja õpilase enesejuhitud õppimisele (nt kodused tööd ja tegevused interneti õppimiskeskondades), et vältida ülesannete kuhjumist ja kiirustamisest tekkivat ülekoormust ning võimaldada õppijale aega puhkuseks ja huvitegevuseks.
- 4) Arvestatakse õpilaste huvidega, st eeskätt õpilaste võimalusi teha iseseisvaid valikuid, nende eest vastutada ning teadvustada paremini nii oma huvisid kui võimeid.
- 5) Õpiprotsessi kujundamine on õpetaja vabadus, st õpetamise viisi, õppimist soodustavate õpitegevuste, materjalide ning kujundava hindamise viisi ja vahendite valikut.

4.2. Õppeaasta on jaotatud kolmeks perioodiks ehk õppetrimestriks. Trimestrites on kokku 175 õppepäeva.

4.3. Õppepäev on kalendripäev, mil õpilane päevakava alusel osaleb kohustatud õppes. Õppepäev võib toimuda e-õppe või distantsõppe päevana, õppekäiguna, matkana, eksamikonsultatsiooni-päevana, kooliüritusena või projektipäevana. Distsantsõpe on eriolukorrast tulenev kahel või enamal õppepäeval virtuaalses keskkonnas korraldatud õpe. Distsantsõppe korraldus kajastatakse kooli kriisiplaanis.

4.4. Õppepäeva korraldamise põhivormiks on tunniplaani alusel toimuv õppetund, mille pikkus on 45 minutit. Õppetund võib olla ka individuaaltund või loeng/seminar. Õppetunde viiakse võimalusel läbi paaristunnina, mille vahel on üldjuhul 10-minutiline vahetund, ja ka üksiktunnina. Õppetund võib toimuda koolimajas, kooli territooriumil ja väljaspool kooli territooriumit. Koolis on õpe korraldatud viisil, kus kõiki õppeaineid õpitakse üldjuhul kogu õppeaasta vältel ainetundides. 1.-3. klassis kavandatakse lõimitud õppele või üldõppele üleminekut.

4.5. Esimeses kooliastmes, 1.-3. klassis, on õpilastel igal nädalal klassijuhatajatund, millest 2/3 õppetunnimahust on õpetus suunatud koostöisele õppimisele ning sotsiaalsete ja emotsionaalsete oskuste ning väärtuspädevuse arengut taotletavate õpitulemuste saavutamisele. Ülejäänud klassijuhatajatunni ressursi kasutatakse päevakajaliste jm küsimuste arutamiseks ning klassisündmuste kavandamiseks. I kooliastmes õpetatakse inimese- ühiskonnaõpetust ning kunsti ja tööõpetust lõimitult. 2.-3. klassis on informaatika teemaelemendid ning uurimuslik õpe lõimitud eesti keelde ja loodusõpetusse. Õpetajad kavandavad uurimuslikku õpet digioskuste õpetamiseks ning eesti keele, loodusõpetuse või informaatika teemadest lähtuvate praktiliste tööde läbiviimiseks. Eesti keele õpetusse kavandatakse iganädalaselt ühe ainetunni mahus 2.-3. klassis 10-minutilised liikumispausid ja vaikuseminutid liikumisõpetuse valdkonnas „Vaimne ja kehaline tasakaal“. Eraldi ainetena õpetatakse matemaatikat, liikumisõpetust (paaristund), võõrkeelt, muusikat, mida võimalusel lõimitakse teiste ainetega.

4.6. Teises kooliastmes, 4.-6.klassis, toimub traditsiooniline aineõpe. 4. klassi õpilased õpivad klassiõpetajate juhendamisel, 5.- 6. klassis õpetavad aineõpetajad. Õpilastel on II kooliastmes igal nädalal klassijuhatajatund, millest 2/3 õppetunnimahust on õpetus suunatud koostöisele õppimisele ning sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste ning väärtuspädevuse arengut taotletavate õpitulemuste saavutamisele. Ülejäänud klassijuhatajatunni ressursi kasutatakse klassis/koolis hetkel oluliste teemade käsitlemiseks, klassisündmuste kavandamiseks ja reflekteerimiseks. 4. ja 6. klassis on eesti keelde ning 5. klassis ajalosse lõimitud informaatika teemaelemendid, III kooliastme loovtöö koostamise oskuste ning ainetega seostuvate uurimismeetodite õppimiseks. Õpetajad kavandavad uurimusliku õppe digioskuste õpetamiseks ning eesti keele, ajaloo või informaatika teemadest lähtuvate praktiliste tööde läbiviimiseks.

4.7. Kolmandas kooliastmes, 7.-9.klassis, toimub traditsiooniline aineõpe. Õpilastel on III kooliastmes igal nädalal klassijuhatajatund, millest 2/3 õppetunnimahust on õpetus suunatud karjääriõppele ning sotsiaalseid suhteid toetavate oskuste kujunemist taotletavate õpitulemuste saavutamisele. Ülejäänud klassijuhatajatunni ressursi kasutatakse klassis/koolis hetkel oluliste teemade käsitlemiseks, klassisündmuste kavandamiseks ja reflekteerimiseks, õpimotivatsiooni ja õpivalikute tegemise jõustamiseks.

4.8. Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti:

KOOLIASTMED	I			II			III		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
eesti keel	7	6	6	4	4	3	2	2	2
kirjandus					2	2	2	2	2
A-võõrkeel			3	3	3	3	3	3	3
B-võõrkeel						3	3	3	3
matemaatika	3	4	3	4	4	5	4	4	5
loodusõpetus	1	1	1	2	2	3			
geograafia							1	2	2
bioloogia							2	2	1*
keemia								2	2,5*
füüsika							2	2	1,5*
ajalugu					1	2	2	2	2
inimese- ja ühiskonnaõpetus	1	1	1	1	2*	1*			
inimeseõpetus							1*		
ühiskonnaõpetus									2
muusika	2	2	2	2	1	1	1	1	1

kunst ja tööõpetus	3	3	3						
kunst				1	1	1	1	1	1
käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus				2	2	1	2	2	1*
liikumisõpetus	2	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1*	2	2	2
KOKKU	19	20	22	22	25	28	28	30	31
klassijuhatamine	1	1	1	1	1	1	1	1	1
uurimuslik õpe (ainetunni lisaressurss)		1eesti 1lood	1eesti 1lood	2eesti	1ajal	1eesti	1mate		
ettevõtlikkusõpe					1			1*	
KOKKU	20	23	25	25	28	30	30	32	32

4.9. Koolis õpitakse A-võõrkeelena inglise keelt, õpe algab 3. klassis. B-võõrkeelena õpitakse vene või saksa keelt, õpe algab 6. klassis. B-võõrkeele valib õppekavasse kool, arvestades kooli võimalusi. B-keele valiku teeb õpilane koos vanematega 5. klassi kolmanda trimestri kevadel B-keele valiku vormi täites ja keeleõppe soovi kinnitades.

4.10. Koolile riikliku õppekavaga antud vaba tunniressursi (tunnijaotusplaanis märgitud tumedama värvitaustaga) on kasutatud järgmiselt:

- 1) 1.-9. klass klassijuhatajatunni (1 nädalatund) läbiviimiseks;
- 2) 1. klassis inimese- ja ühiskonnaõpetuse (1 nädalatund) õpetamiseks;
- 3) 2. klassis eesti keele ja loodusõpetuse aineõppesse lõimitud uurimusliku õppe läbiviimiseks õppeaasta jooksul (õppemaht 35 tundi);
- 4) 3. klassis eesti keele ja loodusõpetuse aineõppesse lõimitud uurimusliku õppe läbiviimiseks õppeaasta jooksul (õppemaht 35 tundi);
- 5) 4. klassis inimese- ja ühiskonnaõpetuse (1 nädalatund) õpetamiseks; eesti keele õppesse lõimitud uurimusliku õppe läbiviimiseks õppeaasta jooksul (õppemaht 70 tundi);
- 6) 5. klassis ettevõtlikkusõppe (1 nädalatund) õpetamiseks; ajaloo aineõppesse lõimitud uurimusliku õppe läbiviimiseks õppeaasta jooksul (õppemaht 35 tundi);
- 7) 6. klassis liikumisõpetuse (1 nädalatund) õpetamiseks; eesti keele õppesse lõimitud uurimusliku õppe läbiviimiseks õppeaasta jooksul (õppemaht 35 tundi);
- 8) 7. klassis matemaatika õppesse lõimitud uurimusliku õppe läbiviimiseks õppeaasta jooksul (õppemaht 35 tundi);
- 9) 8. klassis ettevõtlikkusõppe (1 nädalatund) õpetamiseks.

4.11. Otepää Gümnaasiumi õppekavas on tehtud erisusi riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes ja õppemahtudes.

- 1) I kooliastmes õpetatakse riikliku õppekava õppeaineid kunst ja tööõpetus lõimitud õppeainena kunsti- ja tööõpetus.
- 2) I ja II kooliastmes on riikliku õppekava kaks õppeainet- inimeseõpetus ja ühiskonnaõpetus- muudetud ühtseks, läbivalt lõimitud õppeaineks inimese- ja ühiskonnaõpetus. Taotluseks on õpetuse järjepidevus ja terviklikkus inimeseks ja kodanikuks kujunemisel ning rõhuasetus vajalike tegutsemisoskuste iga-aastasel omandamisel. Riiklikult ettenähtud õppemahtu inimeseõpetusele III kooliastmes on vähendatud 1 ainetunni võrra ja suurendatud 1 ainetunni võrra II kooliastmes, st riikliku õppekavaga määratud õppemaht inimeseõpetuse ja ühiskonnaõpetuse õpetamiseks II ja III kooliastmes on kooli õppekavas jäänud samaks ning tagatakse õpitulemuste saavutus.
- 3) **Kooli õppekavas ei kasutata 7. klassi õppeaine "Loodusõpetus" nimetust. Alates III kooliastmest kasutatakse loodusainete õpetamisel ainenimetusi füüsika, keemia, geograafia ja**

bioloogia. Loodusõpetuse 7. klassi füüsika ja keemia algkursuse jt loodusainetega (bioloogia, geograafia) seotud üksikud õpitulemused ja õpisisu on integreeritud vastavate III kooliastme loodusainete õppesse ning tagatakse vajalike õpitulemuste saavutamine. 7. klassi loodusteadusliku kirjaoskuse õpitulemuste saavutamise eest vastutavad kõik III kooliastme loodusained. 7. klassi loodusõpetuse õpitulemuste hindeline saavutus kajastub III kooliastme lõpus bioloogia, geograafia, füüsika ja keemia kokkuvõtlikkus hinded.

5. Õpilase arengu ja õppimise toetamine

5.1. Õpetajad, klassijuhatajad ja tugispetsialistid jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis, selgitavad välja õpilase individuaalsed õpivajadused ning tagavad õppe kohandamise õpilase vajaduste kohaselt. Kodu on kooli partner laste arengu toetamisel.

5.2. Õpilasele korraldatakse vähemalt üks kord õppeaasta jooksul **arenguveestlus**, millesse kaasatakse õpilase vanem või eeskostja. Arenguveestluse korraldab klassijuhataja kooli arenguveestluste korrast lähtuvalt.

5.3. Õpilase mitmekülgset arengut toetab kooli **huvi- ja tunniväline tegevus**, mis lähtub kooli õppekava eesmärkidest. Huvi- ja tunnivälise tegevuse eesmärgid on

- 1) õpilaste arengupotentsiaali leidmine ja arendamine;
- 2) vaba aja võimetekohane ja huvipakkuv sisustamine;
- 3) lisateadmiste ja oskuste andmine;
- 4) traditsioonide ja ühtsustunde loomine.

Huvi- ja tunniväline tegevus toimub koolis järgmistes valdkondades: huvialaringid, üritused, haridusprogrammid ja õpilasesinduse tegevus. Iga õppeaasta algul valitakse klassijuhatajatunnis klassi esindajad õpilasesindusse (1.-5. kl ÕEKE ja 6.-12.kl ÕE) ning rakendatakse tööle vastavalt õpilaste soovidele ja kooli võimalustele huviringid. Üritused ja sündmused kavandatakse poolaasta kaupa huviplaanina, mis avalikustatakse kooli kodulehel. Otepää gümnaasium on liitunud kahe haridusprogrammiga: Roheline Kool ja Liikuma Kutsuv Kool ning on kujundamas üle-eestilistest kooliaasta avaaktuse koolirahulepingu traditsioonist haridusprogrammi Koolirahu Kool. Haridusprogrammide kontseptsioon, õppeaasta tegevuskava ning meeskonnad avalikustatakse kooli kodulehel. Huvi- ja tunnivälise tegevust koordineerib koolis huvijuht.

5.4. Õppija arengut ja õppekava rakendumist toetab **kooli raamatukogu**, varustades õpilasi, õpetajaid ja lapsevanemaid õppe- ja kasvatustegevuseks ning enesearendamiseks vajaliku kirjanduse ning materjalidega. Kooliraamatukogu toetab

- 1) õpilaste lugemishuvi tekkimist ja püsimist;
- 2) teabe kasutamise oskustega seotud pädevuste väljakujunemist;
- 3) õpilaste iseseisvat õppimist ja silmaringi laienemist;
- 4) ainetundide ja sündmuste läbiviimiseks sobivat keskkonda pakkudes.

5.5. Koolis töötab **pikapäevarühm** 1.– 4. klassi õpilastele. Pikapäevarühm tegutseb kõikidel koolipäevadel alates 4. tunni lõpust. Pikapäevarühm

- 1) korraldab ja koordineerib õpilaste tegevust pärast tundide lõppu (treeningud, ringid, sihipärased vahelduvad tegevused ruumis ja õues, raamatukogu kasutamine, söömine);
- 2) suunab õpilased kodutöid tegema ja vajadusel abistab;
- 3) kujundab iseseisva töö harjumusi;
- 4) loob ja hoiab häid suhteid koolikaaslaste vahel, pakkudes lapsele pärast tundide lõppu turvalist koolikeskkonda.

Pikapäevarühma tegevust juhib ja koordineerib pikapäeva-õpetaja ning teda toetavad tegevuste läbiviimisel algklasside abiõpetajad.

5.6. **III kooliastmes** sooritavad õpilased **loovtöö**, mille eesmärgiks on täiendada ja kinnistada õpi- ja uurimisoskust. Loovtöö sooritatakse III kooliastmes, üldjuhul 8. klassis. Õpilane teeb loovtöö individuaalselt või kollektiivselt (grupis 2-3 õpilast). Loovtöö teema valik toimub järgmiselt:

1) õpilane valib teema lähtudes enda huvidest ja võimetest ning kooli võimalustest. Õpilast abistab klassijuhataja;

2) aineõpetajad–juhendajad pakuvad omapoolsed loovtöö teemad iga õppeaasta alguses. Õpilane valib endale juhendaja. Kui õpilane ei suuda juhendajat leida, määrab selle kooli direktor, olles eelnevalt läbi rääkinud õpetajaga. Loovtööl võib olla üks või mitu juhendajat, töö põhijuhendaja peab olema Otepää Gümnaasiumi töötaja. Loovtöö vormistatakse vastavalt kooli kirjalike tööde vormistamise juhendi nõuetele. Kool korraldab õppeaastas kaks õpilastööde kaitsmist, üks I poolaastal ja teine II poolaastal.

Loovtööd hinnatakse mitteeristavalt „arvestatud“ või „mittearvestatud“, sooritusläävend on 50%.

Loovtöö liigid ja ülesehitus, juhendamine, koostamise ja hindamise korraldus ning HEV õpilastele rakendatavad erisused loovtöö koostamisel ja hindamisel on täpsemalt kirjeldatud Otepää Gümnaasiumi loovtöö juhendis.

5.7. **Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja –nõustamise** kaudu arendatakse õppija teadlikkust iseendast ja oma võimalustest ning kujundatakse tema karjääri kujundamise pädevusi. Õpilastel aidatakse koguda, analüüsida ja organiseerida enesekohast ning töömaailma, õppimisvõimaluste ja elukutsetega seotud infot, samuti teha valikuid, seada eesmärgid ja otsustada. Kutse- ja karjääriteemaatikast käsitletakse loengute, vestlusringide, seminaride ja õppekäikude vormis, kaasates inimesi koolikogukonnast, Tagasi Kooli vms projekti raames ning koostöös Eesti Töötukassa Karjäärikeskuse karjäärinõustajatega. Karjääriõpetus toimub klassijuhatajatundides, ettevõtlikkusõppe tundides ja ainetundides.

5.8. Kooli ülesandeks on viia läbi laste **liikluskasvatust** ning liikluseadusest lähtuvalt on liikluskasvatuse eesmärk valmistada õpilasi ette ohutuks liiklemiseks ja kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid:

1) kellel on ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda;

2) kellel on teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina;

3) kes hoiduvad käitumast inimesi ohustavalt ning liiklust takistavalt.

4) Liikluskasvatuse teemad on lõimitud aineõpetusse ning klassijuhatajatundidesse. 4. klassis õpetatakse liiklusõpetust huviringina, mille sisuks on erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine. Samuti saavad õpilased ettevalmistuse jalgrattaeksamiks.

5.9. Õppija ja/või lapsevanema soovist lähtuvalt annab õpetaja õpilasele õppetunnis diferentseeritud ülesandeid või tagab väljaspool õppetunde täiendava juhendamise **konsultatsioonis** õppeaines enesetäiendamiseks ning õpilasvõistlusteks, eksamiteks ettevalmistamiseks. Konsultatsioonide toimumise märgib aineõpetaja oma konsultatsioonipäevikus, mille avab iga kooliaasta algul Stuudiumi ringipäevikuna.

6. Tuge vajavate õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

6.1. Kõikide õpilaste arengu jälgimisel, toetamisel ja individuaalsete vajaduste märkamisel on suur roll kooli tugispetsialistidel. Koolis teenust pakuvate tugispetsialistide tööülesannete ja teenuste kirjeldused avalikustatakse kooli kodulehel rubriigis Õppetöö valdkonna õppekorraldus.

6.2. Kool pakub õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, tulenevalt toe vajaduse mahust kas üldist, tõhustatud või erituge. Õpe tagatakse süsteemse lähenemise kaudu õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste

spetsialistide koostöös lühiajalist või alalist toetust pakkudes. Õpilase toimetuleku parandamisse on peale õpetajate ja koolispetsialistide kaasatud tema sotsiaal- ehk lähivõrgustik (vanemad, sugulased, teised õpilasele olulised inimesed) ning vajadusel ka õpilasega seotud koolivälise ametnikuvõrgustiku spetsialistid (lastekaitsespetsialist, noorsoopolitseinik jt).

6.3. Õpilase õpiraskuste esmane märkaja koolis on õpetaja. Õppetöö individualiseerimisega toetab ta klassis õpilasi, kes vajavad teadmiste ja oskuste omandamiseks muudatusi õpetuses, kasutades järgmisi võimalusi:

- 1) tööjuhendite täiendav selgitamine;
- 2) lisajuhendamine tööde täitmise käigus;
- 3) taju ja mälu toetavad abimaterjalid;
- 4) mahult või raskusastmelt diferentseeritud ülesanded;
- 5) lisaaja võimaldamine tööde sooritamiseks;
- 6) võimalusel rohkem aega teadmiste ja oskuste omandamiseks.
- 7) Muudatused õpetuses kannab õpetaja õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile, mille avamist ja täitmist koordineerib kooli haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordinaator (edaspidi HEVKO).

6.4. Aineõpetaja määrab ajutise mahajäämuse korral õpilasele tunnivälise **kohustusliku konsultatsiooni**

- 1) materjali järele õppimiseks, et saavutada eeldatavad õpitulemused;
- 2) õpitulemuste saavutamiseks järele vastamine või õpetaja juhendatud järelevastamine;
- 3) II või III trimestril eelmise trimestrihinde „puudulik“ või „nõrk“ või „mittearvestatud“ parandamiseks.

6.5. Kohustusliku konsultatsiooni (punkt 6.4, 1-2) rakendamine toimub õpilase ja õpetaja kokkuleppel. Punkti 3 kohustusliku konsultatsiooni määrab õpilasele õpetaja konsultatsiooniplaani alusel. Aineõpetaja edastab plaani Stuudiumis õpilasele, lapsevanemale ja klassijuhatajale. Pärast õpilase trimestrihinde parandamist saadab aineõpetaja kohustusliku konsultatsiooni tulemusest teatise koos plaaniga HEVKO-le, kes teeb märke õpilase arengukaardile. Kohustuslike konsultatsioonide toimumise märgib aineõpetaja oma konsultatsioonipäevikus.

6.6. Kui õpetaja osutatud õpetuse individualiseerimine ja kohustusliku konsultatsiooni rakendamine ei anna oodatud tulemusi, kaasatakse haridusasutuse- siseseid tugisüsteeme. Kooli tugispetsialistid viivad koostöös aineõpetajatega läbi õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise (v.a. terviseseisundist tulenev mahajäämus) ning õpilasele võimaldatakse lisaks ühte või mitut järgmistest tugiteenustest:

- 1) ajutine abiõpetaja tugi ainetunnis;
- 2) tugispetsialistide teenuse kättesaadavus;
- 3) õpilase suunamine pikapäevarühma (1.- 4.klass);
- 4) ajutise iseloomuga õpiabitundide korraldamine rühmas.
- 5) Pedagoogilis-psühholoogiliseks hindamiseks ning tugiteenuste rakendamiseks viiakse HEVKO koordineerimisel läbi probleemvestlus (koostöövestlus) õpilase ja vanemaga, kuhu kaasatakse vajadusel tugispetsialist(id) ja aineõpetaja(d). Nii osutatavad teenused kui vestluse toimumine märgitakse teenuse osutaja poolt õpilase individuaalse arengu kaardile.

6.7. Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, on nii koolil kui lapsevanematel võimalus pöörduda maakondliku koolivälise nõustamiskeskuse poole täiendavate soovituste saamiseks. Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja lapsevanema nõusolekul saab õpilasele rakendada tõhustatud tuge või erituge. Sellisel juhul on õpilane käsitletav haridusliku

erivajadusega (edaspidi HEV) õpilasena ning talle koostatakse individuaalne õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes.

6.8. HEV õpilasele rakendatavad tavapärased tugimeetmed on

- 1) sobiva ja kohandatud õppevara ning lisavahendite kasutamine;
- 2) diferentseeritud õpetamine;
- 3) individuaalne õpetaja tugi või abiõpetaja tugi ainetunnis;
- 4) osajaga õpe tugirühmas;
- 5) tugispetsialisti pidev teenus;
- 6) individuaalse tugikava rakendamine;
- 7) koostöö kooliväliste tugispetsialistide võrgustikuga;
- 8) vajaduse ja võimaluse korral rakendatakse distantsõppe ajal hariduslike erivajadustega õpilasele ka (osalist) kontaktõpet;
- 9) õpilaskodu koha võimaldamine.

6.9. Õpilaste võimetekohaseks õppeks moodustatakse koolis üldtoe raames ajutise iseloomuga **õpiabirühm** ning tõhustatud või eritoe õpilastele **tugirühm**. Õpiabirühma korraldus on järgmine:

- 1) õpiabirühma tunnid toimuvad üldtoe õpilastele vastava ainetunni ajal, milles õpilasel täheledatakse raskusi ning mis on aineõpetaja poolt põhjendatud. Õpiabirühmas võib osaleda korraga kuni 5 õpilast ja rühma võib moodustada erinevate klasside õpilastest. Õpiabitunnis arendatakse õpilase kognitiivseid oskusi, eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivilumusi. Õpilasele koostatakse õpiabitundideks individuaalne töökava, lähtudes vastava klassi- või aineõpetaja töökavast;
- 2) pärast õppetunde toimuvates õpiabitundides korrigeeritakse kõnepuudeid ja arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet lähtuvalt kõnepuude mehhanismist või olemusest. Õpiabitunde viib läbi logopeed-eripedagoog.
- 3) Tugirühma õppekorraldus on järgmine:
- 4) tugirühma tunnid toimuvad tõhustatud ja eritoe õpilastele vastava ainetunni ajal, milles kooliväline nõustamismeeskond on püsivate õpiraskuste tõttu andnud vastava õppekorraldusliku soovitus. Tugirühmas võib osaleda korraga 6-7 õpilast samast klassiastmest. Õpilasi õpetatakse klassi ainekava alusel koostatud töökava järgi. Tugirühma õpetaja põhjendatud ettepanekul, koostöös HEVKO ja eripedagoogiga võib kool rakendada õpilasele individuaalset hindamist, mis kajastatakse individuaalses õppekavas;
- 5) tugirühma võib kool moodustada eesti keele õppimiseks, kui koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat. Tugirühmas võib osaleda korraga kuni 6 õpilast ja rühma võib moodustada erinevate klasside õpilastest. Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul võib kool korraldada õpet „Eesti keel teise keelena“ ainekava alusel. Sel juhul koostatakse õpilasele individuaalne õppekava.

6.10. Kui klassis on õpilane, kellel on käitumisraskused, mis põhjustavad olulisi raskusi töötamiseks koos kaaslastega samal ajal samas ruumis, siis järgitakse käitumisraskustega õpilaste juhendamisel järgmist õppekorraldust:

- 1) õppetöö läbiviimisel pööratakse suurt tähelepanu õpilaste käitumisharjumuste korrigeerimisele ja soovitud käitumismallide omandamisele;
- 2) konfliktolukorras osalenud poolte lepitamine taastava õiguse meetodit kasutades ja ühise eesmärgiga saavutada kokkulepe edasiseks tegevuseks;
- 3) korraldatakse individuaalset ja gruppitööd käitumisharjumuste korrigeerimiseks ja väärtushinnangute kujundamiseks;
- 4) tagatakse vajadusel õpilasele eripedagoogiline, sotsiaalpedagoogiline abi ning psühholoogilise nõustamisteenuse kättesaadavus;

- 5) kui õpilase käitumine ei ole paranenud või käitumisprobleemid on süvenenud, soovib kool vanemal pöörduda lapsega psühhiaatri või eriarsti poole uuringute läbiviimiseks, et selgitada välja käitumisprobleemide põhjused, ja nõustamiskomisjoni poole õppekorralduslike soovituste saamiseks;
- 6) HEVKO eestvedamisel koostatakse õpilasele individuaalse käitumise tugikava.

6.11. Käitumisraskustega õpilase mõjutamisel kasutatakse koolis järgnevaid tugi- ja mõjutusmeetmeid HEVKO koordineerimisel:

- 1) sotsiaalpedagoogi vestlused õpilasega (individuaalselt või kaasatud isikutega);
- 2) vanema informeerimine olukorrast ja õpilase käitumise arutamine vanemaga;
- 3) õpilasega tema käitumise arutamine tugimeeskonna juures;
- 4) õpilase ajutine tunnist kõrvaldamine tugispetsialisti juurde;
- 5) ajutine keeld võtta osa õppetunnivälisest tegevusest koolis, näiteks üritustest ja väljasõitudest;
- 6) õpilasega tema käitumise arutamine direktori ja/või õppejuhi juures;
- 7) direktori kirjalik noomitus;
- 8) käitumise tugikava koostamine;
- 9) õppenõukogu otsusel ajutine õppes osalemise keeld koos kohustusega saavutada selle perioodi lõpul nõutavad õpitulemused;
- 10) koduõppe rakendamine vanema taotlusel.

6.12. Kool toetab hariduslikult võimekamaid õpilasi, pakkudes nendele järgmisi lisavõimalusi:

- 1) diferentseeritud ülesanded ainetundides;
- 2) õppeprotsessis teiste õpilaste juhendamisse kaasamine;
- 3) võimalusel õpilase sobivasse aine tasemerühma suunamine;
- 4) osalemine teiste õppeasutuste kursustel, võistlustel, konkurssidel ning olümpiaadidel ja nendeks valmistumine nii õpetaja juhendamisel, koos teiste õpilastega kui ka iseseisvalt;
- 5) koostöö uurimis- ja praktiliste tööde protsessis kooliväliste juhendajatega.

6.13. Kahel korra õppeaastas ja juhul, kui koolivälise nõustamismeeskonna määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppenud, hindab HEV koordinaator koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega soovitatud toe rakendamise mõju ning teeb ettepanekud edasiseks tegevuseks.

6.14. Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, rakendatakse individuaalset õppekava koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi järgides.

7. Hindamise korraldus

7.1. Hindamise eesmärgiks on toetada õpilase arengut, tema õppimise sihikindlust ja õppeedukust ning suunata õpilase enesehinnangu kujunemist. Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on anda tagasisidet õpilase käitumise kohta tunnis ja tunnivälisel ajal, kooli territooriumil ning kooli üritustel, suunata õpilast järgima käitumise aluseks olevaid kooli kodukorras ja õppekavas kehtestatud käitumisnorme; täitma kooli kodukorra nõudeid, arendada õpilase eneseanalüüsi oskust ning motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid ning nendega kaasnevaid kohustusi. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu, tema teadmiste ja oskuste omandamise protsessi ning lõpptulemuste kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on õpetajale õpikeskkonna kujundamise, õpimeetodite valiku, õppetöö edasise kavandamise ning õppija individuaalse arengu toetamise aluseks.

7.2. Otepää Gümnaasiumis rakendatakse kujundava (õppimist toetava) hindamise põhimõtteid. Kujundav hindamine on õppe kestel toimuv suulises või kirjalikus vormis tagasiside andmine, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, pädevusi ning käitumist ja selle aluseks olevaid hoiakuid ja väärtushinnanguid. Kujundavat hindamist teostavad õpetajad, õpetajad koostöös õpilastega ning õpilased ise. Õpilase pädevuste, hoiakute ja väärtushinnangute analüüsimisse kaasatakse ka lapsevanemad.

7.3. Kujundava hindamise abil saab õppija **tagasisidet** oma sh pädevuste arengu, seniste tulemuste ja vajakajäämistele kohta. Tagasisides keskendutakse eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega ning kirjeldatakse õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi, vajakajäämist ning edastatakse edaspidisteks tegevusteks õpilase arengut toetavad ettepanekud ehk edasiside. Tagasiside saab õpilane individuaalselt või ka paaris- või rühmatöö tulemusena. Õpilaste konkurentsi õhutamise vältimiseks on lubamatu hinnete/ tulemuste ettelugemine, negatiivse tagasiside andmine õpilasi nimetades klassi ees. Kui kirjalike tööde puhul saab õpilane tagasisidet kirjaliku töö pealt, talletatakse info tagasiside kohta Stuudiumis kokkuvõtva tagasiside koostamise alusena. Stuudiumisse märgib õpetaja tagasiside kui kirjalik töö on kontrollitud, ajaliselt võib see olla varem, kui laps koolis õpetajalt otse tagasisidet saab. Kui õpetaja soovib anda kirjaliku töö kohta suulist tagasisidet klassis, teeb ta seda õpilasele individuaalselt.

7.4. Kujundava hindamise rõhuasetused on õpilaste õppeaine teadmiste ja oskuste eelhindamisel, õpitulemuste diagnoosimisel, õpilaste käitumise ja hoolsuse hindamisel ning õppija enesehindamisel. **Eelhindamist** kasutatakse õppimise alguses õpilaste eelteadmiste ja oskuste kindlaksmääramiseks, et kavandada õpetuse järjekord ja sobiv õppeviis. **Diagnoosimisega** selgitatakse välja õppimise esmatulemused või eeldatavad tulemused, õpiraskused ja nende põhjused enne kokkuvõtlikku hindamist. **Enesehindamine** toimub kaasõpilaste ja õpetaja tagasisidele eelnevalt õppija kirjaliku eneseanalüüsina, mis võimaldab õpilasel rohkem hinnata protsessi ja individuaalset arengut. Õpetaja võimaldatud õpilase eneseanalüüs peab toetama eneserefleksioonioskuste omandamist ja eneseanalüüsimise õppimist. Eneseanalüüsi- ja refleksioonioskuste arengusse saab panustada lapsevanem, arutades lapsega läbi koju viidud parandatud ja tagasisidestatud kirjaliku töö.

7.5. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra nõuded, õppekava väärtused ja pädevused. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppimisse ja ülesannetesse, tema kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel. **Käitumise ja hoolsuse** kohta saab õpilane järjepidevat tagasisidet

- 1) suulise või kirjaliku kommentaariga Stuudiumi päevikus või kiituse/laitusega Stuudiumis aineõpetajalt ainetunnis ja õppe-eesmärgilistel üritustel, vahetunnis kõikidelt koolitöötajatelt kooli kodukorra nõuetest ning väärtustest lähtuvalt;
- 2) aineõpetajalt ja klassijuhatajalt kirjaliku tagasisidega Stuudiumi päevikus, mis kirjeldab õppetöösse kavandatud ning erinevate meetodite ja hindamisvahendite kasutamisel saadud pädevuste ning õpetaja ainespetsiifikast tulenevate valikute ja klassi kokkulepete/reeglite hindamise tulemusi;
- 3) õpilase enesehindamisega, kus teda suunatakse ise oma käitumist jälgima, analüüsima ja sellele hinnangut andma õpetaja või klassijuhataja poolt koostatud kirjalikke, aga ka suulisi tagasisidevorme (hindamislehti) kasutades.

7.6. Kooliastme klassijuhatajad koostavad väärtustest, pädevustest ja kooli kodukorra nõuetest lähtuva kokkuvõtva käitumise ja hoolsuse hindamismudeli, mille põhjal klassijuhataja koostab poolaasta ja õppeaasta lõpus õpilase kokkuvõtva käitumise ja hoolsuse tagasiside. Hindamismudeli järgi kaasab klassijuhataja hindamisse **Stuudiumi või mõnes muus** keskkonnas õpilase, õpetajad, klassikaaslased. Käitumise ja hoolsuse kokkuvõttev tagasiside tehakse lapsevanemale ja õpilasele kättesaadavaks Stuudiumi vahendusel.

7.7. Klassijuhataja tutvustab õpilastele käitumise ja hoolsuse hindamise korraldust õppeaasta algul klassijuhatajatunnis. Ainekstulenevaid käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja kriteeriume oma aines tutvustab aineõpetaja õppeaasta esimestel tundidel.

7.8. Õpetaja annab õppe kestel **1. klassi õpilasele** sõnalist suulist ja kirjalikku tagasisidet õppeprotsessis osalemisele ja õpitulemustele, pädevuste kujunemisele. Tagasisidest teavitamine toimub suuliselt ja kirjalikult koolis, kirjalikult Stuudiumi kommentaaride ja koju tutvumiseks viidud kirjalike tööde kaudu. Stuudiumist tagasiside saamisel toetab 1. klassi õpilast lapsevanem. Stuudiumisse kirjutatud tagasiside ei asenda õpetaja suulist tagasisidet ja edasisidet koolis, vaid on sellele täienduseks. I trimestril koostab õpetaja eelnenud kujundava hindamise protsessi põhjal sõnalisel vormis kokkuvõtted õppimise hetkeseisust ning teavitab tagasisidest tunnistuse kaudu.

7.9. Märge “!” tähistab Stuudiumis õpetaja kommentaari või tagasisidet õpilase tööle, käitumisele, hoolsusele vms, olenevalt sellest, millele õpetaja soovib õpilase tähelepanu juhtida.

7.10. Ainealaste teadmiste ja oskuste kokkuvõtlikke ja kokkuvõtvaid tulemusi hinnatakse alates 2. klassist numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis või mitmeeristavalt hinnangutega „arvestatud“ ehk „A“ ja „mittearvestatud“ ehk „MA“. **Kokkuvõtlik hindamine** on tervikliku aineosa õppimise järel omandatud teadmiste ja oskustele hinnangu andmine või hindegga hindamine. Õpetajal on kohustus märkida kokkuvõtlikud hinded ja hinnangud e-päevikusse samal päeval pärast suulist vastamist ning hiljemalt viie tööpäeva jooksul kirjaliku töö sooritamisest. **Kokkuvõttev hindamine** on õppeperioodi kokkuvõtva hinde/hinnangu väljapanemine: trimestrihinde/hinnangu panek trimestri jooksul saadud hinnete/hinnangute alusel, aastahinde panek trimestrihinnete/ hinnangute alusel. Põhikooli õpilasi hinnatakse kokkuvõtvalt trimestri- ja aastahinnetega/hinnangutega, et anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks. Õppeainetes, mida õpetatakse üks ainetund nädalas, võib õpetaja kokkuvõtva hinde/hinnangu välja panna poolaasta hinde/hinnanguna.

7.11. Viiepallisüsteemis hinnatakse õpitulemuste saavutatust ja kasutatakse punkti- või protsendiarvestust järgmiselt:

- 1) hindegga „5“ ehk „väga hea“, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid ning õpilane on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust;
- 2) hindegga „4“ ehk „hea“, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, esineb eksimusi ja õpilane on saavutanud 75–89% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust;
- 3) hindegga „3“ ehk „rahuldav“, kui saavutatud õpitulemustes esinevad puudused vastavalt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele ning õpilane on saavutanud 50–74% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust;
- 4) hindegga „2“ ehk „puudulik“, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja õpilane on saavutanud 20–49% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust;
- 5) hindegga „1“ ehk „nõrk“, kui nõutavad teadmised ja oskused puuduvad ning õpilane on saavutanud 0–19% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust. Hinde „nõrk“ pannakse ka juhul, kui õpilane keeldub vastamast või ei anna tööd ära.

Kui punktisumma või tulemuse protsent väljendub komakohtades, ümardatakse tulemus õpilase kasuks. Õpetajal on lubatud kasutada viiepallisüsteemi hinnetega miinus „-“ ja pluss „+“ märke (v.a. trimestri ja õppeaasta kokkuvõtval hindamisel) juhul, kui ta on teavitanud suuliselt õpilasi õppeaasta esimeses ainetunnis antud hindamise erisusest ning kirjalikus vormis Stuudiumis õppeaine päeviku hindamisjuhendis.

7.12. Mitmeeristaval hindamisel valib õpetaja soorituse lävendi skaalal 50-60% vastavalt õppeülesandele/hinnatavale tööle ning teavitab sellest eelnevalt õpilasi. Õpilase koolist lahkumisel

teisendatakse jooksva aasta mitteeristavad hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmisesse klassi üleviimisel, hinneteks järgnevalt:

- 1) Hinne „5“ - õppekava õpitulemus on saavutatud täiel määral ja ületatud.
- 2) Hinne „4“ - õppekava õpitulemus on saavutatud.
- 3) Hinne „3“ - Saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppides oluliste raskusteta hakkamasaamist.
- 4) Hinne „2“ - õpilase areng õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda edasisel õppimisel oluliste raskusteta hakkamasaamist.
- 5) Hinne „1“ - Areng õpitulemuste osas puudub.

7.13. **I kooliaastmes**, sh 1. klassi II ja III trimestril kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste kokkuvõtlikul ja kokkuvõtval hindamisel mitteeristavat hindamist „arvestatud ja „mittearvestatud“ inimese- ja ühiskonnaõpetuses, klassijuhatajates, liikumisõpetuses, muusikas, kunsti- ja tööõpetuses.

7.14. **II kooliaastmes** kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste kokkuvõtlikul ja kokkuvõtval hindamisel mitteeristavat hindamist „arvestatud“ ja „mittearvestatud“ inimese- ja ühiskonnaõpetuses, klassijuhatajates, liikumisõpetuses. Teistes õppeainetes kasutatakse numbrilist hindamist viiepallisüsteemis. Stuudiumi päevikus ja kirjalikes töödes kirjutatakse hinde või hinnangu kõrvale, sh iga trimestri kokkuvõtval hindamisel õpitulemustest ja pädevustest lähtuv tagasiside. Stuudiumist saadav tagasiside ei asenda õpetaja poolt õpilasele koolis koos selgitustega antud tagasisidet.

7.15. **III kooliaastmes** kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste kokkuvõtlikul ja kokkuvõtval hindamisel mitteeristavat hindamist „arvestatud“ ja „mittearvestatud“ klassijuhatajates. Teistes õppeainetes kasutatakse numbrilist hindamist viiepallisüsteemis. Stuudiumi päevikus ja kirjalikes töödes kirjutatakse kokkuvõtlikul hindamisel hinde või hinnangu kõrvale õpitulemustest ja pädevustest lähtuv tagasiside.

7.16. Kool võib korraldada tasemehindamist ehk kooli tasemetöid alates 1. klassist õpilaste võimete määramiseks ja arendamiseks, ainekava põhiteematika ja mõistestiku tundmise ning rakendusoskuse mõõtmiseks ning riigi poolt koostatud tasemetöödeks ja eksamiteks kogemuste omandamiseks. **Kooli juhtkond teeb septembrikuu jooksul otsuse, mis aines ning millal kooli tasemetöö läbi viiakse 1.-8. klassis, arvestades riiklike tasemetööde läbiviimisega. Tasemetööde toimumise tähtajad ja hindamise vorm avalikustatakse kooli kodulehel ning sellest teavitatakse aineõpetajaid, klasside õpilasi ja vanemaid tasemetööde toimumise tähtaegadest ja hindamisvormist hiljemalt 20. september Stuudiumis. Tasemetööde tulemusi kasutatakse kooli sisehindamises, tempoklasside/-rühmade moodustamiseks ning tulemustest teavitatakse õpilasi ja nende vanemaid üldjuhul 10 päeva pärast tasemetöö toimumist.**

7.17. Kool tagab õpilasele vajadusel õpitulemuste saavutamiseks järelevastamise ja ümbervastamise võimaluse. Järelevastamise vajadusest teavitab õpetaja õpilast suuliselt ning kirjutab selle kohta informatsiooni Stuudiumisse. Kokkulepe järelevastamiseks sõlmitakse kohe pärast õpetaja teavitust või pärast kooli naasmist õpilase algatusel. Järelevastamise tingimused on järgmised:

- 1) üldjuhul saab õpilane materjali järele vastata üks kord;
- 2) õpetaja võib keelduda järelevastamise aja määramisest, kui õpilane ei ole osalenud eelnevalt kokkulepitud **kohustuslikus** konsultatsioonides;
- 3) järele vastata tuleb materjali, milles teadmiste kontroll on näidanud, et õpilane pole vajalikke õpitulemusi omandanud ning järgmine töö vm vastamise viis ei sisalda eelpool nimetatud materjali;

- 4) kui õpilane ei saa kokku lepitud ajal mõjuvatel põhjustel tulla järele vastama ning ta teavitab sellest vähemalt vastamise päeva hommikul õpetajat, siis antakse õpilasele uus võimalus järelevastamiseks;
- 5) kui õpilane ei tule kokkulepitud ajal järelevastamisele ning pole sellest õpetajat teavitanud, on õpetajal õigus keelduda uue järelevastamise võimaluse andmisest.

7.18. Kui kirjalik või praktiline töö, suuline vastus (esitus), praktiline tegevus või selle tulemus on jäänud hindamata puudumise tõttu, kannab õpetaja e-päevikusse märke „T“ (tegemata), ka „P“ märke (puudumine) kõrvale. Õpilasele antakse võimalus järele vastamiseks, pikema puudumise korral vajadusel eelnevalt konsultatsioonis järele õppimiseks. Kui õpilane ettenähtud ajaks tööd järele ei soorita, on õpetajal õigus märke „T“ kustutada ning asendada hindegaga „1“. Kui õpilane on töö järele vastanud, kustutab õpetaja märke „T“ ja kannab sisse järelevastamise hinde või hinnangu. Järele vastata tuleb õpilasel üldjuhul 10 tööpäeva jooksul kooli naasmisest või märke „T“ päevikusse kandmisest.

7.19. Kui pärast õpilase haigusperioodi või spordilaagris osalemist järele õppimine ja vastamine langeb kokku trimestrihinde väljapanemise tähtajaga, kirjutab õpetaja e-päevikusse kokkuvõtva hinde asemel märke „MH“ (mitte hinnatud) ning kirjutab trimestri hinde märke „MH“ asemele pärast järelevastamise sooritamist kohustuslikus konsultatsioonis. Kohustusliku konsultatsioonide alternatiivina võib toimuda järeleõppimine ka iseseisvalt õpetaja poolt antud materjalide ja digivahendite abil.

7.20. Kui õpilane puudus koolist olümpiaadi riiklikus voorus, rahvusvahelisel olümpiaadil või võistlusel osalemise tõttu, siis tööd, mida tema klassikaaslased sel ajal tegid ja mis on seotud antud olümpiaadi või võistluse ainega, hinnatakse hindegaga „5“ või „suurepärase“.

7.21. Kui tööd, suulist vastust, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga "puudulik" või "nõrk" või hinnanguga „mittearvestatud“, antakse õpilasele võimalus ümbervastamiseks üldjuhul 10 tööpäeva jooksul ja vähemalt kaks päeva enne trimestri- või poolaastahinde väljapanemise tähtaega. Ümbervastamise sisu ja vormi otsustab õpetaja. Kui õpilane on töö vastanud, kannab õpetaja e-päevikusse ümbervastamise hinde või hinnangu kaldkriipsuga esialgse hinde või hinnangu kõrvale kokkuvõtliku hindamise korral. Kokkuvõtval hindamisel arvestatakse parandatud hinnet. Kokkuvõtva hindamise korral asendatakse "puudulik" või "nõrk" hinne või hinnang „mittearvestatud“ positiivse hinde või hinnanguga. Hinnet "puudulik" või "nõrk" või hinnangut „mittearvestatud“ saab õpilane ümber vastata üks kord. Kui tulemust ei õnnestu positiivsele tulemusele ümber vastata, kirjutatakse ümbervastamise negatiivne hinne või hinnang kaldkriipsuga esialgse hinde või hinnangu kõrvale kokkuvõtliku hindamise korral.

7.22. Kui tuvastatakse ebaausate võtete kasutamine (plagiaat, mittelubatud tehniliste vahendite kasutamine või mahakirjutamine), hinnatakse töö tulemust hindegaga „1“ ning lisatakse hinde kõrvale vastavasisuline kommentaar. Kui õpilane oli tunnis ja ei sooritanud hindelist tööd, siis ta saab selle töö eest hinde „1“

7.23. Järele vastata ja ümber vastata saab teisipäeviti ja neljapäeviti kell 14.05-15.45 vastamistunnis. Õpilane, kes soovib ebaõnnestunud või puudunud kirjalikku tööd järele või ümber vastata, teavitab sellest aineõpetajat vähemalt kaks tööpäeva ette, et õpetajale jääks mõistlik aeg järeltöö koostamiseks. Järeltööd saab õpilane sooritada ka õpetajaga kokkuleppel lõunavahetunni ajal juhul, kui hindamisvorm ning vastamise/töö sooritamiseks kuluv aeg seda võimaldab.

7.24. Täiendavale õppetööle määratakse õpilane III trimestri lõpus õppeainetes, milles ühe või mitme trimestri kokkuvõttev hinne on „2“ või „1“ või „mittearvestatud“. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga

nõutavad ning õppeprotsessis omandamata teadmised ja oskused ning sooritab õpitulemuste saavutamist mõõtvad hindelised tööd. Aineõpetaja koostab täiendava töö kava, mis sisaldab teavet täiendava juhendatud õppe teemaatika, sisu ja mahu ning kavandatud õpitulemuste kohta. Õppejuht vastutab täiendava õppetöö ajakava ja tunniplaani koostamise eest. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades tulemusi.

7.25. Kooli hindamisjuhendist lähtuvad täpsemad juhised kirjeldab õpetaja aine Stuudiumi hindamisjuhendis. Sel moel tagatakse juurdepääs informatsioonile ka lapsevanemale.

7.26. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus saadud kirjalikku sõnalist tagasisidet ja/või hinnet ja/või hinnangut vaidlustada kümne tööpäeva jooksul pärast tagasiside teadasaamist (välja panemist Stuudiumi päevikus), esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

8. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ning nõustamise korraldus

8.1. Koolis tagatakse õpilasele ning vanematele info õigeaegne kättesaadavus õppe ja kasvatusel ning tugisüsteemide korralduse kohta, samuti juhendamine ja nõustamine õppetööd käsitlevates küsimustes. Põhilised infokanalid on Stuudiumi e-päevik ja Suhtluse keskkond ning kooli koduleht. Koolielust ja õppekorralduse muudatustest esmane infoedastaja on klassijuhataja. Õpilase teavitamisega tegeleb vastavalt vajadusele ja suutlikkusele iga koolitöötaja, samuti toetab infolevikut koolis kooliraadio.

8.2. Õpilane ja lapsevanem saavad tagasisidet õpilase arengu ja koolis toimetuleku kohta vestlustes klassijuhatajaga (vajadusel ka teiste õpetajatega või juhtkonnaga), toimuvate arengu- ja probleemvestluste, tugispetsialistide ümarlaua ning Stuudiumi päeviku ja suhtluse vahendusel. Alates 2. klassist on õpilane suutlik lugema ja leidma informatsiooni Stuudiumist.

8.3. Õpilaspäevik 1.- 4. klassis on õpilase aja- ning õppimise planeerimise ning eneseanalüüsi vahend. Õpilaspäeviku täitmist juhendab klassiõpetaja-klassijuhataja, õpilaspäeviku täitmist toetab lapsevanem. Õpilaspäeviku täitmise korda tutvustab õpilastele ja lapsevanematele klassiõpetaja-klassijuhataja.

8.4. Kommunikatsioonis kool-kodu on tähtis teabelevi selgus ja vastavus lapsevanema ootustele. Peamisteks teavitus- ja koostöövormideks peredega on

- 1) üldkoosolek (vähemalt kord aastas) ja klassikoosolekud;
- 2) õpetaja ja lapsevanema vaheline vahetu suhtlemine;
- 3) suhtlus Stuudiumi kaudu või e- kirja teel;
- 4) arenguvestlused;
- 5) klassiüritused;
- 6) infovoldikud vms infomaterjal;
- 7) osalemine kooli sündmustel;
- 8) osalemine, sh kaasatus hoolekogu töös;
- 9) osalemine õppeprotsessis (nt külalistunnid, kodutööde juhendamine, võimalusel projektide ja loovtöö juhendamine). Lapsevanemad on alati oodatud soovi korral külalistunde andma, leppides eelnevalt õpetajaga kokku külalistunni aja ja eesmärgid.

8.5. Õpilasele ja tema vanemale võimaldatakse saada õpilase õpitee valikute ja enesearenguks nõuandeid järgmiselt:

- 1) aineõpetajate juhised õpistrateegiate rakendamiseks ja õppeaine kodus õppimiseks;
- 2) tugispetsialistide nõustamisteenused;
- 3) klassijuhataja korraldatud vestlused, klassijuhatajatunnid ja klassikoosolekud;

- 4) õppejuhi ja/või direktoriga koostöövestlus;
- 5) karjääriinfo ja –nõustamine koostöös Töötukassa ning teiste koostööpartneritega;
- 6) huvijuhi koostöövestlus;
- 7) HEVKO koostöövestlus.

8.6. Kool teavitab õpilast ja vanemat õpilase hinnetest e-päeviku kaudu aastaringselt ja tunnistuse kaudu õppeaasta lõpus paberkanalil. Tunnistused on kättesaadavad ka Stuudiumis. Hindeid ja hinnanguid saab õpilase seaduslik esindaja vaidlustada kümne kalendripäeva jooksul alates hinde teatavakstegemisest. Teatavaks tegemiseks loetakse Otepää Gümnaasiumis hinde kandmist e-päevikusse. Õppeaine peamised teemad, vajalikud õppevahendid ja õpitulemuste saavutamiseks hindamise korraldus arutatakse õpilastega läbi esimeses trimestri või poolaasta ainetunnis. Sügisel 1. klassi astuvate õpilaste vanemaid teavitatakse, sh õppevahendite vajadusest elektroonilise infovoldiku kaudu, mis saadetakse kodudesse paar kuud enne õppeaasta algust.

8.7. Planeeritavad traditsioonilised üritused tehakse õpilasele ja tema vanemale teatavaks õppeaasta algul huvi- ja tunnivälise tegevuse kalenderplaani, mis avalikustatakse kooli kodulehel, samuti jooksvalt kodulehel ja Stuudiumi suhtluses reklaamplakatiga. Koolielu sündmuste konkreetne info edastatakse Stuudiumi avaliku kalendri vahendusel. Õppekäikudest teavitatakse vähemalt kuu aega enne nende toimumist.

8.8. Tervise ja tervisekäitumise küsimustes saab õpilane ja lapsevanem individuaalset nõustamist kooli meditsiiniõelt.

9. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

9.1. Kooli toimimise üks aluseid on õpetajatevaheline tihe koostöö. Kooli töötajate kujundamist ühiselt tegutsevaks meeskonnaks võimaldavad ühised koolitused sh koolisisesed koolitused, omavahelised teadmiste ja kogemuste vahetamised, tundide külastamised, õpetajat toetavad formaadid. Igapäevane siseinfovahetus toimub Stuudiumi Suhtluse keskkonnas.

9.2. Koosolekutel (infokoosolek, töökoosolek) teevad koostööd juhtkond, õpetajad ja tugispetsialistid ning vajadusel ka õpilased ja lapsevanemad. Ajamahukad töökoosolekud, koolitused ja grupitööd viiakse üldjuhul läbi koolivaheajal või e-õppe päevadel.

9.3. Koostööd tehakse direktori poolt kinnitatud formaalsetes gruppides (ainesektsioon, haridusprogrammide meeskond, õppenõukogu, tugimeeskond), millel on oma juht ning väljund. Aineülesete eesmärkide rakendamine (lõiming, pädevused), õppetöö ja õppekäikude kavandamine eeldab ainesektsioonide või erinevate ainesektsioonide vahelist pidevat, koordineeritud ja kompleksset meeskonnatööd. Õppenõukoguks vajalikud materjalid ja dokumentatsioon valmistatakse ette töökoosolekutel. Kooli tugispetsialistid moodustavad kooli tugimeeskonna, mille kõik liikmed toetavad aineõpetajaid ja klassijuhatajaid oma valdkonnas nõustades ning õpilaste tugimeetmete rakendamisel. Tugimeeskonna tööd juhib HEVKO.

9.4. Juhtkonnaliikmed toetavad õpetajaid tunnivaatluste, tagasisidevestluste ning üks-ühele kohtumistega.

9.5. Klassi ühelt õpetajalt teisele üle andes jagavad õpetajad üksteisega igapäevaselt vajalikku õppetöö ja õpilastega seotud informatsiooni. Kord poolaastas käib iga õpetaja oma kolleegi tundi vaatlemas ning viib vaatlusejärgselt läbi tagasisidevestluse. Pärast individuaalselt või väikeses rühmas läbitud koolitust lasub õpetaja(te)l informeerimiskohustus jagada kolleegidega vabalt valitavas formaadis oma uusi teadmisi või oskusteavet.

9.6. Koostööd on võimalik teha mitteformaalsetes töörühmades (nt õpiring, vestlusring), mis põhinevad vabatahtlikkusel, omavahelistel headel suhetel ja huvil ning soovil luua õpilaste jaoks tõhusaid õpikogemusi. Oluline on ühe klassiastme klassijuhatajate meeskonnatöö. Koolis võimaldatakse õpetajalt õpetajale suunatud õppimist ja oma õpetamise autonoomset uurimist, pedagoogilises või teaduskirjanduses avaldatu või uute õpetamisstrateegiatega mõju ühist analüüsi, õpitegevusse kohandamist ning oma kogemuse jagamist. Õpi- ja vestlusringide tegevust koordineerib õppejuht.

9.7. Õppetöö planeerimise dokument on töökava. Õpetaja töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja –materjale, õpitavaid teemasid ja õppesisu. Õpetaja koostab vajadusel kolleegi kaasates töökava, valides talle sobiva vormi. Töökava kõige lühem lubatud kavandamisperiood on koolivaheaegade vaheline periood. Töökava sisaldab vähemalt järgmisi struktuurielemente: õpiteemad; taotletavad õpitulemused sh pädevuste kujundamine ning nendest lähtuv hindamine; lõiming, õppekäigud ja mahukamad praktilised tööd. Õpetaja võib oma töökava täiendada lisaalajaotustega. Töökavasse võib teha vajadusel ka jooksvaid muudatusi. Õpetaja teeb töökava kättesaadavaks Stuudiumis kooli direktori või õppejuhi nõudmisel. Koolivaheaegadel võimaldatakse õpetajatele tööaeg individuaalseks ja kollegiaalseks töö planeerimiseks.

10. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

10.1. Õppekava demokraatliku arendamise ning täiendamise ja muutmise eest vastutab direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused kehtestab direktor põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud tingimustel ja korras.

10.2. Kooli õppekava koostatakse ning seda uuendatakse ja muudetakse, lähtudes põhikooli riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning eesmärgi saavutamiseks vajalikke ressursse, samuti tegelikku praktikat kooli õppekava rakendamisel. Õppekava täitmist hinnatakse iga õppeaasta viimases õppenõukogus, kus analüüsitakse õppekava edukust. Kooli õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme. Selles töös osalevad kõik õpetajad.

2) ÕPPEKAVA RAKENDUMISSÄTTED

2024/2025 õppeaastal on seoses üleminekuga uutele ainekavadele tunnijaotusplaani rakendamises mitmeid erisusi.

- 1) Õppeaine inimese- ja ühiskonnaõpetus 5. klass - 2 õppetundi nädalas õpetatakse II kooliastme ainekava 4. klassi ja 5. klassi I poolaasta õpisisu ning saavutatakse õpitulemused.
- 2) Õppeaine inimese- ja ühiskonnaõpetus 6. klass – õpetatakse 2 õppetundi nädalas aineid lõimitult, lähtudes õpetuses õppekava infoportaali kavast <https://projektid.edu.ee/pages/viewpage.action?pageId=211453880> ja <https://projektid.edu.ee/pages/viewpage.action?pageId=211453880>, et tagada üleminekul kooliastmesse kavandatud kõikide õpitulemuste ja õppesisu omandamine. Ühe ainetunni ressurss saadakse uue ainekava liikumisõpetuse kolmanda ainetunni mitterakendamise arvelt.
- 3) Õppeaine inimeseõpetus 8. klass - õpetatakse 1 tund nädalas, vajalik ainetunni ressurss saadakse ettevõtlikkusõppe mitterakendamise arvelt. Õpetamisel lähtutakse: <https://projektid.edu.ee/pages/viewpage.action?pageId=211453883>
- 4) Loodusained 9. klass - õpetatakse loodusaineid järgmistes tunnihahtudes nädalas: keemia 2 tundi, füüsika 2 tundi, bioloogia 2 tundi, milleks üks vajalik tunniressurss saadakse 9. klassis tehnoloogiaõpetuse mitterakendamise arvelt.

2025/2026. õppeaastal on seoses üleminekuga uutele ainekavadele tunnijaotusplaani rakendamises alljärgnevad erisused.

- 1) Õppeaine inimese- ja ühiskonnaõpetus 6. klass – 2 õppetundi nädalas õpetatakse II kooliastme ainekava 5. klassi II poolaasta ning 6.klassi õppesisu järgi ja saavutatakse õpitulemused. Vajalik üks õppetunni ressurss saadakse 6. klassi liikumisõpetuse kolmanda ainetunni mitterakendamise arvelt.
- 2) Õppeainet inimeseõpetus 8. klass – õpetatakse 1 tund nädalas, vajalik ainetunni ressurss saadakse ettevõtlikkusõppe mitterakendamise arvelt.kasutades. Õpetuses toetutakse <https://projektid.edu.ee/pages/viewpage.action?pageId=211453883>
- 3) Loodusained 9. klass - õpetatakse loodusaineid järgmistes tunnihahtudes nädalas: keemia 2 tundi, füüsika 2 tundi, bioloogia 2 tundi, milleks üks vajalik tunniressurss saadakse 9. klassis tehnoloogiaõpetuse mitterakendamise arvelt.

LISA 3. Hinnang Otepää Gümnaasiumi õppekavale (gümnaasium)

Hinnang Otepää Gümnaasiumi õppekavale

GÜMNAASIUM

Otepää Gümnaasiumi õppekava on hinnatud vastavalt põhikooli riiklikule õppekavale¹ (edaspidi *PRÕK*), gümnaasiumi riiklikule õppekavale² (edaspidi *GRÕK*) ja põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele³ (edaspidi *PGS*).

1. Õppekava üldosa

1.5. GRÕK⁴ sätestab, et kooli õppekava üldosas esitatakse üldpädevuste kujundamise ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted. Kooli õppekava üldosas puuduvad üldpädevuste ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted. *TÄIDETUD Korrigeeritud sõnastust üldosa punktides 2.8, 2.9.*

1.6. GRÕK⁵ sätestab, et kitsa matemaatika järgi õppinud õpilastel on õigus üle minna laiale matemaatikale ja laia matemaatika järgi õppinud õpilastel kitsale matemaatikale. Ülemineku tingimused sätestab kool oma õppekavas. Kooli õppekavas on ülemineku tingimused kirjeldamata. *TÄIDETUD. Lisatud üldosa punkti 4.6.*

1.7. GRÕK⁶ sätestab õpilasele antavad võimalused ebaõnnestunud või sooritamata töö järelvastamiseks ja soorituse parandamiseks. Kooli õppekavas on kirjeldatud, et kui tuvastatakse ebaasuste võtete kasutamine, hinnatakse õpilase töö hindega „1“ ja õpilasel puudub järeltöö tegemise võimalus. *TÄIDETUD punktis 6.17 maha võetud järeltöö tegemise võimaluse puudumine.*

1.8. PGS⁷ sätestab väljaarvamise ühe võimaliku tingimusena, et õpilasele on gümnaasiumis õppides ühe õppeaasta jooksul pandud kolmes või enamis õppeaines üle poolte kursusehinnetena välja „nõrgad“ või „puudulikud“. Kooli õppekavas on kirjas, et õpilase võib kooli nimekirjast välja arvata õppeaastas nelja negatiivse kursusehinnega, sh matemaatikas ja eesti keeles on lubatud vaid 1 negatiivne kursusehinne õppeaastas. *TÄIDETUD, punkt 6.20 ümber sõnastatud järgmiselt: Ühest klassist teise üleviimisel on pärast õppeperioodi lõppu täiendavaks õppetööks määratletud mitterahuldavate kursuste (võlgnevuste) arv arvestusega, et õpilasele ei tohi olla pandud kolmes või enamis õppeaines üle poolte kursustehinnetena välja „nõrgad“, „puudulikud“ või „mittearvestatud“. Lubatud mahu ületamisel on kooli direktoril õigus õpilane kooli nimekirjast välja arvata.*

2. Ainevaldkonniti koondatud ainekavad klassiti/kursuseti

Gümnaasiumi keele ja kirjanduse, matemaatika, sotsiaalinete, kunstiainete ja kehalise kasvatuse valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist.

2.8. **Gümnaasiumi keele ja kirjanduse valdkonnakavas** ei vasta GRÕKi nõuetele valdkonnakava üldosa ja eesti keele ja kirjanduse ainekavad. Valdkonnakava üldosas puuduvad ainevaldkonna õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Puuduvad mitmed õpitulemused. *TÄIDETUD. Ainekava Lisa 1. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate*

¹ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

² Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“.

³ Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus 09.06.2010.

⁴ GRÕK § 19 lg 6 p 3.

⁵ GRÕK, lisa 5.

⁶ GRÕK, § 17 lg 5.

⁷ PGS, § 28 lg 1 p 7.

teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Eesti keele ja kirjanduse ainekavas on lisatud puuduvad õpitulemused järgmiselt: I kursus „Keel ja ühiskond“ õpitulemused: mõistab keele rolli, oskab eesti keelt võrrelda teiste keeltega, tunneb suulise ja kirjaliku keele norme ning etiketti; mõistab allkeelte ja keele varieerumise olemust; analüüsib eakohasel tasemel ajastuomaseid keelenähtusi; II kursus „Praktiline eesti keel I“: tunneb põhilisi elektroonilise infootsingu võimalusi ning kasutab neis leiduvat infot oma tekstides; on täiendanud oma sõnavara; IV kursus „Praktiline eesti keel II“: ...suhtluses nii suuliselt, kirjalikult kui ka elektrooniliselt; on arendanud oma elektroonilise infootsingu oskust; on kinnistanud ja parandanud oma õigekirja- ja kirjakeeleoskust; V kursus „Meedia ja mõjutamine“: iseloomustab autori argumendikasutust; VI kursus „Praktiline eesti keel III“: suudab edasi anda tähendusvarjundeid, tajub erinevaid tähendusi ning vihjeid; tunnetab teadusliku stiili põhitunnuseid ning suudab koostada eakohast teaduslikku teksti, vältides plagiaati; suudab konspekteerida näitvahenditega toestamata suulist esitust; valdab korrektset ja teksti eesmärgiga sobivat eesti kirjakeelt; I kursus „Pärimus ja kirjandus“: seostab loetud tervikteoste sisu kursuse jooksul käsitletud teemadega, III kursus „Ajastud, voolud ja žanrid kirjanduses I“ :leiab loetud kirjandusteostest ajastule ja voolule iseloomulikkude; analüüsib loetud kirjandusteoste tegelasi ja nende käitumise motiive, lähtudes teoses käsitletud ajastust; IV kursus „Ajastud, voolud ja žanrid kirjanduses II“: paigutab loetud teose iseloomulike tunnuste alusel kindlasse kunstivoolu; Kirjandus. VI kursus „Kirjandus ja ühiskond“: analüüsib loetud teostes käsitletud teemade seotust ühiskondlike aspektidega. Kooli eesti keele VII kursus „Praktiline eesti keel IV“ on uuendatud nii õpitulemuste kui õppesisu osas.

2.9. Gümnaasiumi matemaatika valdkonnakavas ei vasta GRÕKi nõuetele valdkonnakava üldosa.

Valdkonnakava üldosas puuduvad kõigi üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viisid. *TÄIDETUD. Ainekava Lisa 5. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Rakendatud soovitusi ning kitsa matemaatika II kursuse õpitulemus "lahendab tekstülesandeid lineaar- ja ruutvõrrandite või lineaarvõrrandisüsteemide abil" asendatud "lahendab lihtsamaid reaalelulise kontekstiga probleeme võrrandite ja võrrandisüsteemide abil".*

2.10. Gümnaasiumi sotsiaalainete valdkonnakavas ei vasta GRÕKi nõuetele valdkonnakava üldosa ja ühiskonnaõpetuse ainekava. Valdkonnakava üldosas puuduvad ainevaldkonna õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Ühiskonnaõpetuse ainekavas puuduvad infopädevuse, kommunikatsiooni, üleilmastumise ja jätkusuutliku arenguga seotud teemad. *TÄIDETUD. Ainekava Lisa 6. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Ühiskonnaõpetuse ainekavas on lisatud õppesisusse puuduvad teemad järgmiselt: I kursus "Ühiskonna areng ja demokraatia" Kodanik ja meedia. Pressivabadus. Massikommunikatsioon. , II kursus "Majandus ja maailmapoliitika" Üleilmastumine. Jätkusuutlikkus.*

2.11. Gümnaasiumi kunstiainetes valdkonnakavas ei vasta GRÕKi nõuetele valdkonnakava üldosa ja kunsti ainekavad. Valdkonnakava üldosas puuduvad kõigi üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viisid. *TÄIDETUD. Ainekava Lisa 3.*

Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused.

Kunsti ainekavas puuduvad osaliselt II kursuse õpitulemused. Täitmisel, tähtaeg 27.02.2025

2.12. **Gümnaasiumi kehalise kasvatuse valdkonnakavas** ei vasta GRÕKi nõuetele valdkonnakava üldosa ja kehalise kasvatuse ainekava. Valdkonnakava üldosas puuduvad kõigi üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viisid. **TÄIDETUD.** *Ainekava Lisa 2. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused.*

Kehalise kasvatuse ainekavas puudub õpitulemuste ja õppesisu kirjeldus kursuste kaupa, puudub kursuste arv. Täitmisel, tähtaeg 27.02.2025

GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA
Otepää Gümnaasium

1. Sissejuhatus

1.1. Otepää Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava (edaspidi kooli õppekava) on koostatud gümnaasiumi riikliku õppekava ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 alusel.

1.2. Kooli õppekava on kooskõlas Otepää Gümnaasiumi arengukavaga ning sellest lähtub kooli hariduseesmärkide teostamine ning õppe- ja kasvatustöö korraldus. Õppekavas kirjeldatakse eelkõige kooli ja piirkonna eripärast tulenevaid õppe rõhuasetusi ja tegevusi õppekava täitmiseks.

1.3. Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest. Üldosas esitatakse kooli väärtused ning õppe- ja kasvatuseesmärgid, sh üldpädevuste kujundamise ja läbivate teemade käsitlemise ning lõimingu põhimõtted, kooli eripära, õppekorraldus, sh õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted, õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus, õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, õpilaste õppimise toetamise ja hindamise ja kooli lõpetamise korraldus, hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus, õpilaste teavitamise ja nõustamise, sh karjääriõppe korraldus ning õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.

1.4. Ainekavades esitatakse valdkonna ja kursuste kirjeldus ning klassiti õppeainete õpitulemused ja õppesisu. Valikõppeainete ja valikkursuste kavades esitatakse õppeaine või kursuse kirjeldus, õpitulemused ja õppesisu. Ainekavad on õppekavas esitatud lisadena üldmooduli, õppesuuna mooduli ja valikmooduli ainete kavadena: keel ja kirjandus (Lisa 1), kehaline kasvatus (Lisa 2), kunstiained (Lisa 3), loodusained (Lisa 4), matemaatika (Lisa 5), sotsiaalsained (Lisa 6), võõrkeeled (Lisa 7), õppesuuna ained (Lisa 8) ning valikainete ainekavad (Lisa 9).

2. Kooli väärtused ning õppe- ja kasvatuseesmärgid

2.1. Meie missiooniks on vastata ühiskonna ootustele kooli õppekava täites. Loomes avatud ja turvalise õpikeskkonna, kus iga noor saab areneda õppimist ja meeskonnatööd väärtustavaks, keeleliselt väljendusrikkaks, ettevõtlikuks ning enastjuhtivaks inimeseks. Meie põhitähtsus on, et Otepää Gümnaasiumi lõpetajal on tugevad akadeemilised põhiteadmised ja -oskused ning üldpädevused järgmistel haridustasemetel ja elus toimetulekuks.

2.2. Otepää Gümnaasiumi koolikultuuri iseloomustavad neli põhiväärtust, mida järgivad õpetajad ja õpilased ning toetavad lapsevanemad.

VASTUTUS - Me vastutame oma sõnade, otsuste, käitumise, kohustuste ja arengu eest, peame kinni tähtaegadest ja kokkulepetest, seame pingutustnõudvaid eesmärke, rakendame täielikult oma teadmisi, oskusi ja võimeid.

ÕPIRÕÕM - Me tunneme rõõmu teada saamisest ja uutest oskustest, me kasutame aega süvenemiseks ja pühendumiseks, oskame õppida eksimustest ja vigadest, väärtustame koostööd, me hoolime, toetame ja tunnustame teineteist.

TRADITSIOON - Meile on tähtis eesti keele ja kultuuri ning kooli traditsioonide hoidmine, me käitume viisakalt ja ühiskondlikke käitumisnorme järgides.

INNOVATSIOON - Me oleme paindlikud ja ettevõtlikud, toetame häid ideesid ja algatusi ning kaalutletud muutusi ja uuendusi, oleme avatud kogukonnale.

2.3. Riikliku õppekava alusväärtused ja kooli põhiväärtused annavad raamistiku juhtimisele, õpi- ja õpetamiskäsitusele, koolisisese ja välissuhete tasandi käitumisele ja suhtlusele, õppe- ja kasvatustöö eesmärkidele ning õpiprotsessi ja õpikeskkonna kujundamisele.

2.4. Õppekeskkonna, st kooli- ja õpikeskkonna loomisel arvestatakse koolipere, uuemate teadusuuringute ja positiivsete haridusuuenduste kogemustega ning seda, et tänapäevaste

õppemeetodite rakendamiseks on vajalik paindlik aja- ja ruumikasutus ning rikkalik õppe- ja abivahendite varamu.

2.5. Kool loob õpilasele eakohase, positiivselt mõjuva ning arendava vaimse ja sotsiaalse õpikeskkonna, kus tähtsustatakse üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi.

HOOLIVUS - Luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus, sõbralikkus ja heatahtlikkus; märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; toetatakse üksteist ja keskkonna jätkusuutlikkust.

INIMVÄÄRIKUS JA SALLIVUS – Austatakse inimõigusi; koheldakse kõiki nende eneseväarikust ning isikupära austades eelarvamusteta ja õiglaselt; tagatakse võrdne võimalus õppida võimete kohaselt; hoidutakse eneseusu vähendamisest ja riskikäitumisest.

LUGUPIDAMINE JA VASTUTUSTUNDLIKKUS- Austatakse ennast ja teisi, kokkuleppeid ning emakeelt ja kultuuri; koolipere liikmed ja teised õpetuse ja kasvatusena seotud osalised suhtlevad lugupidavalt, viisakalt ja üksteise seisukohti arvestavalt.

AUSUS JA AVATUS - Luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel ja avameelsetel suhetel; ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale; toetatakse häid mõtteid ja positiivseid uuendusi; kujundatakse läbipaistev ja korrastatud teabekeskond, kus kehtivad avaliku kommunikatsiooni head tavad, väärtustatakse informeeritust ja kooliavalikkusele vajaliku info andmist.

DEMOKRAATIA JA AKTIIVSUS - Jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigust ja vastutust; luuakse võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises, paikkonna ja koolipere traditsioonide hoidmises ja arendamises, tegutsedes nii ükski kui ka koos kaaslastega.

2.6. Valdkondlikes ainekavades tuuakse vajadusel välja õppeprotsessi tausta iseloomustavad tingimused, st punkti 2.5. vaimse ja sotsiaalse õpikeskkonna loomise täpsustused valdkonnaspetsiifikast lähtuvalt.

2.7. Kool loob õppimist soodustava, tervisliku, turvalise ja avatud füüsilise õpikeskkonna:

- 1) ruumid, kooliõu, rajatised ning nende sisustus ja sisseseade on turvaline ja tervist kaitsev;
- 2) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt;
- 3) õppe seisukohast otstarbekas ja esteetiline rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus; õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat;
- 4) õppeks kasutatakse aktiivselt klassiruumivälisest koolikeskkonnast ja kooli ümbruses asuvaid võimalusi õppetöö läbiviimiseks ning tehakse koostööd avaliku-, äri-, ja kolmanda sektori organisatsioonide ja eraisikutega;
- 5) õppevara on eakohane, vajaduspõhiselt kohandatud ja esteetilise väljanägemisega ning kasutatakse ka nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid.

2.8. Koolis töötatakse üldpädevuste (**kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, ettevõtlikkuspädevus, matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus ja digipädevus**) ja läbivate teemade (elukestev õpe ja karjääri planeerimine, keskkond ja jätkusuutlik areng, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus) pädevuste kui aineülest eesmärkide arengu toetamise nimel. **Kooli õppekavas kirjeldatakse üld- ja läbivate teemade pädevusi (edaspidi pädevused) õpilase teadmiste, oskuste ja väärtushoiakute arengut sisuliseks tervikuks lõimivate pädevussuutlikkustena kolmes valdkonnas:**

- 1) ennastjuhtiv ja vastutustundlik õpilane;
- 2) õppimist väärtustav ja suhtlemispädev õpilane;

3) ettevõtlik ja meeskonnatööd tundev ja õpilane.

IV KA
ENNASTJUHTIV JA VASTUTUSTUNDLIK ÕPILANE
- mõistab ja hindab adekvaatselt oma nõrku ja tugevaid külgi, arvestab oma võimeid ja võimalusi, - teadvustab oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel;
- planeerib õppimist ja järgib seda plaani, - seab eesmärged, koostab lühi- ja pikaajalisi plaane, tutvustab neid ja viib ellu;
- teab ja järgib ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires, - analüüsib oma käitumist erinevates olukordades, - järgib digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus;
- on suuteline vajadustest ja olukordadest lähtuvaid läbimõeldud otsuseid ja kokkuleppeid tegema ning lubadusi andma;
- hindab looduslikku mitmekesisust, hoiab ja kaitseb keskkonda, - järgib tervislikke eluviise, on võimeline osalema tervist edendava keskkonna kujundamises;
- tajub, analüüsib ja väärtustab oma seotust oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega, - väärtustab kunsti ja loomingut ning kujundab ilumeelt;
- mõistab teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske, - on teadlik digikeskkonna ohtudest ning oskab kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti, - käitub ohutult;
- väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid.
ÕPPIMIST VÄÄRTUSTAV JA SUHTLUSPÄDEV ÕPILANE
- suudab ennast teostada;
- suudab organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas, - kasutab erinevaid õpistrateegiaid ja õpitut erinevates olukordades;
- väljendab emakeeles ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt, - suudab käituda inimsuhetes sõltumatult, - suudab ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada;
- hangib õppimiseks teavet, oskab leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi, - loeb, eristab ja mõistab teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust, - koostab eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili, - väärtustab õigekeelsust, kasutab korrektset ja väljendusrikast keelt;
- leiab ja säilitab digivahendite abil infot ning hindab selle asjakohasust ja usaldusväärsust, - osaleb digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel;
- väljendub selgelt, asjakohaselt ja viisakalt iseseisva keelekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeles, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust;
- kasutab matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades;
- seostab omandatud teadmisi varemõpituga.
ETTEVÕTLIK JA MEESKONNATÖÖD TUNDEV ÕPILANE
- hangib teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandab oma karjääri, - analüüsib oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi, - rakendab finantskirjaoskust;
- suudab ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades, - näitab algatusvõimet ja vastutab tulemuste eest,

- mõtleb kriitiliselt ja loovalt, arendab ja hindab oma ja teiste ideid, - reageerib loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtab arukaid riske, - korraldab ühistegevusi ja võtab neist osa;
- on valmis täitma erinevaid rolle muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas, - toimib aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetab ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust, - on salliv, aktsepteerib ning arvestab inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi;
- on koostööaldis ning panustab ühiste eesmärkide saavutamisse, - teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides;
- suudab rühmas tegutseda omakasupüüdmalt, vastutustundlikult ja paindlikult;
- kasutab uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt, - teeb koostööd erinevates digikeskkondades;
- märkab probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aitab kaasa probleemide lahendamisele, - mõistab globaalprobleeme, võtab kaasvastutuse nende lahendamise eest, - teeb tõendus põhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades.

2.9. Pädevuste arendamine on kõigis ainevaldkondades toimuva õppe, koolikeskkonna kujundamise ning huvi- ja tunnivälise tegevuse ühine eesmärk. Pädevusi kujundatakse järgmiste tegevuste kaudu:

- 1) igapäevases koolielus õpetajate ja teiste kooli töötajate isiklik eeskuju;
- 2) kooli sümbolika, kooli ruumid ja infograafika, virtuaalkeskonnad;
- 4) suhtlemisviisid koolikeskkonnas, ohutus- ja hügieeninõuete ning kodukorra nõuete täitmine; koolimeedia kajastused, erinevad näitused ja väljapanekud ning õpetajate koostatud õppematerjalid; külalisõpetajate tunnid või kohtumised erinevate valdkondade inimestega;
- 5) õpilaskonna kaasamine koolielu otsustusprotsessidesse, sh õpilasesinduse kaudu;
- 6) õppekäigud, uurimistöö või praktiline töö, mis lähtuvad pädevustest;
- 7) õppeaasta algul õpetajate koostöös kavandatavate valdkondlike ainekuude projektid ja praktilised tööd koos haridusprogrammide Roheline Kool, Liikuma Kutsuv Kool ja KIVA rakendamisega;
- 8) klassijuhatajatunnis pädevuste komponentide omandamine reflekteeritult koos harjutamise ja kinnistamise võimalustega;
- 9) aineõppes pädevussuutlikkuste lõimimine aine sisu ja õpitulemustega, koostöiste tundide ja e-õppe läbiviimine, kohaste tööviiside ja ülesannete kasutamine, kujundava hindamise rakendamine;
- 10) traditsiooniliste ürituste, sündmuste, karjääriteenuste, huvitegevuse rõhuasetus on pädevustel;
- 11) väärtuste ja pädevustega seotud teabe jagamine ja praktiseerimine kaasates lapsevanemaid ja kogukonda.

3. Kooli eripära

3.1. Kooli eripära peegeldavad lisaks kooli eesmärgiseadele ja väärtustele kooli sümbolika, traditsioonid ning õpekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused ja õpekorraldus.

3.2. Kooli sümbolika on kasutusel lipp, müts, logo ning kooli hümn, mille statuut on kirjas kooli kodukorras ning kirjeldused kooli kodulehel rubriigis „Meie kool“.

3.3. Koolil on enam kui 300-aastane ajalugu. Otepää Gümnaasium oli esimene eestikeelne maagümnaasium Eestis. Peame tähtsaks head väljendusoskust ja kirjakeele korrektset valdamist, väärtustame gümnaasiumiharidust maapiirkonnas ning oleme osalised eesti kultuuriruumi loomisel. Otepää Gümnaasium kui kool Eesti talvepealinnas soodustab õues sportimist ja talisporti ning tulenevalt Otepää mitmekesisest maastikust on õpe seotud kohaliku loodusega. Kohaliku haridusel minevik ja tänapäev ning kooli uurimisalane tegevus on eksponeeritud kooli muuseumis. Tähistame

Eesti Vabariigi aastapäeva, emakeelepäeva koos õpilastööde konverentsiga, Eesti lipu päeva ning meediaringi abil kajastatakse kultuuriloolisi sündmusi. Võtame osa laulupidudest, tantsupidudest, võistlustest ja konkurssidest ning rahvatantsu ja koorilaulu huviringide tegevus tipneb oma kooli tantsu- ja laulupeoga. Oma kooli tunnet suurendavad kooli sünnipäev, Otikeste pidu, Otude ristimine, jõulupidu, kevadpidu ja lõpupeod.

3.4. Mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks korraldatakse koostööpartnerite külalistunde ja õpitubasid. Teadmised pannakse proovile viktoriinides, ainekonkurssidel ja -olümpiaadidel. Projekte kavandatakse õppeaasta jooksul lisanduva teabe alusel (rahvusvahelised, üleriigilised ja maakonna projektikonkursid, toetusfondide tähtajad).

3.5. Kool kavandab ja viib läbi õppe-eesmärgilisi teatrikülastusi, õues õppimise ainetunde, paarist õppetunni kuni tervet õppepäeva hõlmavaid õppekäike ning väljasõite haridus-, teadus-, mälu- ja kultuuriasutustesse/keskustesse. Need õppe-eesmärgilised tegevused sisaldavad ainetevahelist lõimumist, arendavad pädevusi ja toetavad läbivaid teemasid. Igas klassis toimub õppeaastas vähemalt kaks aineülest õppekäiku. Õppe-eesmärgilised tegevused planeeritakse klassiti õppeaastapõhiselt õppekäikude plaanis. Õppekäike rahastatakse täielikult või osaliselt kooli eelarvest või lastevanemate poolt ning erinevate projektide kaudu. Üldised nõuded õppekäikude ja väljasõitude kavandamiseks ja korraldamiseks kajastuvad Otepää Gümnaasiumi õppekäikude juhendis.

3.6. Klassiekskursioon on ühe- või kahepäevane õpilaste ja/või lapsevanemate ning klassijuhataja koostöös korraldatud klassi ühisüritus, mis lähtub eelkõige õpilaste huvidest. Klassiekskursiooni õppekäikude plaanis ei fikseerita. Ekskursioonid saavad toimuda vähemalt 4/5 klassi õpilaste osalemisel ning nendeks kasutatakse trimestri viimast nädalat ja õppeaasta lõpupäevi juunikuus. Ekskursiooniga kaasnevad kulud ei kuulu rahastamisele kooli eelarvest.

3.7. Kool korraldab õppeaastas vähemalt kaks e-õppe päeva, ühe I poolaastal ja teise II poolaastal. Õpetajatele toimuvad e-õppe päeval töökoosolekud või koolitus, õpilastele võimaldab õppimine e-õppe toel:

- 1) kasutada õppimiseks elektroonilisi õppematerjale või luua ise õppeülesandeid;
- 2) kasutada erinevaid tehnilisi võimalusi veebipõhiseks tööks üksi, paaris või rühmas;
- 3) saada e-juhustest tuge iseseisva töö tegemisel;
- 4) esitada iseseisva õppe töid elektrooniliselt ja saada õpetajalt tagasisidet.

3.8. **Igaks õppeaastaks kavandatakse aine- ja ainevaldkonnakuud, mille tegevused kuu jooksul keskenduvad konkreetsete pädevuste arendamisele ning viiakse läbi kooli-, kooliastme- või klassiüleste ja grupitegevustena praktiliste tööde, projektipäevade, loengute vm sobivas vormis. Tegevuste kavandamine ja korraldamine toimub õpilaste ja vanemate või kogukonna liikmete ning haridusprogrammide Roheline Kool, Liikuma Kutsuv Kool, KIVA tööühenduste kaasabil ja koostöös.**

4. Õppe ja kasvatuse korraldus

4.1. Õppe- ja kasvatustöö korraldamisel ning õpilase õppekoormuse kujundamisel lähtub kool olulistest põhimõtetest.

- 1) Õppeaasta kestuse ja õppepäevade arvu, õpilase nädalakoormuse, päevakava kehtestamisel võetakse aluseks põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatu ning järgitakse haridus- ja teadusministri kehtestatud koolivaheaegu.
- 2) Õpetus ja kasvatuse kavandatakse süstemaatiliselt ja põhjalikult, et toimuks piisavalt teadlik eesmärkide poole pürgimine ning õppetegevuse ja selle tulemuste kujundamine tervikult õppeaine, pädevuste ja läbivate teemade lõimingu kaudu.

- 3) **Lõiming** toetab õpilaste pädevuste kujunemist. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete metoodilise ühisosa järgimisel, kattuvate teemade, õppeainete ühiste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil (nt ainevaldkonnasisesed või -ülesed loovtööd, projektid, praktilised tööd) või õpetades ajalist kooskõla järgides. Gümnaasiumis toetab lõimingut ja läbivale teemale keskenduvat õpet moodulainete valik ja erinevad valikained, uurimis- ja praktilised tööd ning õpetajate koostöö teemade käsitlemisel.
- 4) Pööratakse järjekindlalt tähelepanu õppekoormuse jõukohasusele, sh koolivälisele õppimisele ja õpilase enesejuhtitud õppimisele (nt kodused tööd ja tegevused interneti õppimiskeskondades), et vältida ülesannete kuhjumist ja kiirustamisest tekkivat ülekoormust ning võimaldada õppijale aega puhkuseks ja huvitegevuseks. Kursuste jaotamine õppeperioodidesse toimub arvestusega, et õppijate koormus ühes õppeperioodis või poolaastas ei oleks ebamõistlikult suur.
- 5) Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumiõppe jooksul on 96 kursust. Ühe ainekursuse maht õpilase jaoks on 35 tundi õppetööd. Õpilane võib läbida rohkem kursusi, kuid kool ei eelda suurema hulga kursuste läbimist.
- 6) Arvestatakse õpilaste huvidega, st eeskätt õpilaste võimalusi teha iseseisvaid valikuid, nende eest vastutada ning teadvustada paremini nii oma huvisid kui võimeid.
- 7) Õpiprotsessi kujundamine on õpetaja vabadus, see tähendab õpetamise viisi, õppimist soodustavate õpitegevuste, materjalide ning kujundava hindamise viisi ja vahendite valikut.

4.2. Õppeaastas on kokku 175 õppepäeva.

4.3. Õppepäev on kalendripäev, mil õpilane päevakava alusel osaleb kohustatud õppes. Õppepäev võib toimuda e-õppe või distantsõppe päevana, õppekäiguna, matkana, eksamikonsultatsiooni-päevana, kooliüritusena või projektipäevana. Distantsõpe on eriolukorrast tulenev kahel või enamal õppepäeval virtuaalses keskkonnas korraldatud õpe. Distantsõppe korraldus kajastatakse kooli kriisiplaanis.

4.4. Õppepäeva korraldamise põhivormiks on tunniplaanil alusel toimuv õppetund, mille pikkus on 45 minutit. Õppetunde viiakse üldjuhul läbi paaristunnina. Õppetund võib olla ka individuaaltund või loeng/seminar. Tavapärasel viiepäevases õppenädalal on kuni 34 õppetundi. Õppetund võib toimuda koolimajas, kooli territooriumil ja väljaspool kooli territooriumi. Koolis on õpe korraldatud viisil, kus kõiki riiklikke kohustuslikke õppeaineid õpitakse üldjuhul kogu õppeaasta vältel ainetundides, valikkursused toimuvad üldjuhul perioodõppena poolaasta kestel.

4.5. Õpe Otepää Gümnaasiumis toimub moodulsüsteemis, kus ainekursusi õpitakse üldmooduli, õppesuuna mooduli ja valikmooduli raames.

	10.klass	11.klass	12.klass	kokku
Üldmooduli kursused	29	30	25 ¹ /23 ²	85 ¹ /83 ²
Õppesuuna mooduli kursused	1	2	4	7
Valikmooduli kursused	2	1	1 ¹ /3 ²	4 ¹ /6 ²
Õppekoormus kokku				96 kursust

valikkursused¹ laia matemaatika õppijatele; valikkursused² kitsa matemaatika õppijatele

4.6. **Üldmoodul** sisaldab kursusi, mis on riikliku õppekava järgi kohustuslikud ainekursused, samuti kooli arengueesmärkidega kooskõlas ning üldpädevuste kujunemist toetavad kooli kohustuslikud valikkursused. Õpilase õppekoormuse hulka arvatakse üldkursustena riigikaitseõpetuse valikkursus „Riigikaitse I” ning õpilasuurimus või praktiline töö ühe valikkursuse (35 õppetundi) mahus. **Koolis õpetatakse matemaatikat kitsa ja laia matemaatika ainekava alusel.**

Üleminek ühelt programmilt teisele saab toimuda üldjuhul järgmiselt:

- 1) **Laialt programmilt saab kitsale üle minna alati, kuid parimaks võimaluseks peab kool seda teha pärast viiendat (10. klassi lõpus) või pärast kolmandat kursust.**
- 2) **Kitsalt programmilt laiale üleminek on raske, parim võimalus selleks on pärast teist või kolmandat kursust. Üleminek eeldab iseseisvat lisatööd teha ning konsulteerimist kitsa ja laia**

programmi õpetajatega. Hilisem üleminek saab toimuda kokkuleppel kooliga individuaalse õppekava alusel.

4.7. Üldmooduli kursuste nimistu klasside kaupa:

ÜLDMOODUL	
KOHUSTUSLIKUD ÕPPEAINED	
Keel ja kirjandus	
eesti keel 7 kursust	10. klass „Praktiline eesti keel I“, „Keel ja ühiskond“ 11. klass „Praktiline eesti keel II“, „Teksti keel ja stiil“ 12. klass „Praktiline eesti keel III“, „Meedia ja mõjutamine“ „Praktiline eesti keel IV“
kirjandus 6 kursust	10. klass „Tekstide tõlgendamine“, „Pärimus ja kirjandus“ 11. klass 2024/2025. õppeaastal „Kirjanduse põhiliigid ja žanrid“, „Kirjandus antiigist 19. sajandini“ 11. klass alates 2025/2026. õppeaastast „Ajastud, voolud ja žanrid kirjanduses I“, „Ajastud, voolud ja žanrid kirjanduses II“ 12. klass 2024/2025. ja 2025/2026. õppeaastal „20. sajandi kirjandus“, „Uuem kirjandus“ 12. klass alates 2026/2027. õppeaastast „Identiteet ja eesti kirjandus“, „Kirjandus ja ühiskond“
Kehaline kasvatus	
kehaline kasvatus	10.klass Kursused I-II 11. klass Kursused III - IV 12. klass Kursused V; VI „Kehalised võimed ja liikumisoskused“
Kunstiained	
kunst 2 kursust	10. klass „Kunst ja kunstiajalugu“, 11. klass „Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil“
muusika 3 kursust	„Uusaegse helikeele kujunemine“ 11. klass „Rahvuslikkus muusikas 18. ja 19. sajandil“ 12. klass „20. ja 21. sajandi muusika“
Loodusained	
geograafia 3 kursust	10. klass „Maa kui süsteem“, „Loodusvarade majandamine ja keskkonnaprobleemid“, „Rahvastik ja majandus“
bioloogia 4 kursust	11. klass „Rakud ja organismid“, „Molekulaarsed protsessid“ 12. klass 2024/2025. õppeaastal „Pärilikkus“, „Evolutsioon ja ökoloogia“ 12. klass alates 2025/2026. õppeaastast „Pärilikkus ja evolutsioon“, „Inimene ja keskkond“
keemia 3 kursust	10. klass „Keemia alused“, 11. klass „Anorgaanilised ained“, „Orgaanilised ained“
füüsika 5 kursust	10. klass „Füüsika meetod. Kinemaatika“, „Dünaamika“ 11. klass „Elektromagnetism“, „Energia“ 12. klass „Mikro- ja megamaailma füüsika“
MATEMAATIKA	
Lai matemaatika 16 kursust	10. klass „Avaldised ja arvuhulgad“, „Võrrandid ja võrrandisüsteemid“, „Võrratud. Trigonomeetria I“, „Trigonomeetria II“, „Vektor tasandil. Joone võrrand“

	11. klass „Tõenäosus, statistika“; „Funktsioonid. Arvjadad“; „Eksponent- ja logaritmfunktsioon“; „Trigonomeetrilised funktsioonid. Funktsiooni piirväärtus ja tuletis“; „Tuletise rakendused“
	12. klass „Integraal. Planimeetria“; „Planimeetria II. Hulknurkade ja ringide geomeetria“; „Sirge ja tasand ruumis“; „Stereomeetria“; „Matemaatika rakendused, reaalsete protsesside uurimine“; „Matemaatikaülesannete lahendamine“
Kitsas matemaatika 14 kursust	10. klass „Arvuhulgad. Avaldised“; „Võrrandid ja võrrandisüsteemid“; „Võrratused. Trigonomeetria I“; „Trigonomeetria II“; „Vektor tasandil. Joone võrrand“
	11. klass „Tõenäosus ja statistika“; „Arvjadad. Funktsioonid“; „Funktsioonid II“; „Trigonomeetrilised funktsioonid. Funktsiooni tuletis“; „Tuletise rakendused“
	12. klass 2024/2025. õppeaastal „Integraal. Planimeetria“; „Planimeetria II“; „Stereomeetria“; „Matemaatikaülesannete lahendamine I“; „Matemaatikaülesannete lahendamine II“
	12. klass alates 2025/2026. õppeaastast „Integraal. Planimeetria“; „Planimeetria II“; „Stereomeetria“; „Matemaatikaülesannete lahendamine I“; „Matemaatikaülesannete lahendamine II“
SOTSIAALAINED	
ajalugu 6 kursust	10. klass „Eesti ajalugu I (kuni 16. ja 17. sajandi vahetuseni)“; „Eesti ajalugu II (kuni 19. sajandi lõpuni)“
	11. klass „Üldajalugu“; „Lähiajalugu I – Eesti ja maailm 20. sajandi esimesel poolel“
	12. klass „Lähiajalugu II – Eesti ja maailm 20. sajandi teisel poolel“; „Lähiajalugu III – 20. sajandi arengu põhijooned: Eesti ja maailm“
inimeseõpetus 1 kursus	11. klass „Perekonnaõpetus“
ühiskonnaõpetus 2 kursust	12. klass „Ühiskonna areng ja demokraatia“; „Majandus ja maailmapoliitika“
riigikaitse 1 kursus	11./12. klass „Riigikaitse I“
VÕORKEELED	
inglise keel B2 8 kursust	10. klass Kursused I-III
	11. klass Kursused IV - VI
	12. klass 2024/2025. õppeaastal Kursused VII - IX
	12. klass alates 2025/2026. õppeaastast Kursused VII-VIII
saksa/vene keel B1 6 kursust	10. klass Kursused I-III (I kursus tasanduskursus)
	11. klass Kursused IV-VI
ÜLDKURSUSED	
informaatika 1 kursus	11. klass „Uurimistöö alused ja selle vormistamine arvutis“
õpilastöö koostamine 1 kursus	IV kooliastme „Uurimistöö või praktiline töö“
klassijuhatamine 3 kursust	10. klass „Koolikultuur ja õppimine“
	11. klass „Enesejuhtimine“
	12. klass „Karjääriõpetus“
kõne ja väitlus 1 kursus	10.klass „Kõne ja väitlus“

4.8. **Õppesuuna moodul** on komplekteeritud kooli poolt eesmärgiga pakkuda õppijale süvendatud valdkondlikku õpet, lähtudes kooli eripärast, Eesti tööhõive uuringutest ja riikliku õppekava, Eesti haridusstrateegia ning kogukondlikest ootustest. Kursused on kohustuslikud kõikidele mooduli valinud õpilastele. 10. klassi sisseastumisel saab õpilane valida kahe õppesuuna vahel, kummaski 7 ainekursust. Suunaõppe kursusi õpetatakse vajadusel gümnaasiumi kahe klassi üleselt, et tagada kursuse täituvus.

Otepää Gümnaasium pakub õpet kahel suunal, alates õppeaastast 2024/2025:

Õppesuund KESKKOND JA TERVIS	Õppesuund MAJANDUS JA ETTEVÕTLIKKUS
Anatoomia ja füsioloogia	Majandusõpe
Terviseteadlikkus ja -edendus	Ettevõtlusõpe
Kestlik looduskeskkond	Turundus
Globaliseeruv maailm	Disain ja tootearendus
Matka- ja retkeõpe	Majandusmatemaatika elemendid
Jooga	Ettevõtlikkusõpe
Kogukonnaprojekt	Kogukonnaprojekt

4.9. **Õppesuuna 'Majandus ja ettevõtlikkus'** kursustel õpitakse tundma majanduse põhimõisteid ja –seoseid, meid ümbritsevat majanduselu, tootmisressursside säästliku kasutamise olulisust, arvestama toodete ja teenuste pakkumisel võimaliku tarbijaga ning tundma majandusruumi, mis toimib tänu ettevõtlikele inimestele. Ettevõtlikkust käsitletakse kui hoiakut, mida iseloomustavad uuenduslik ja loov mõtlemine, arukas juhtimine, töökus, riskijulgus ning suutlikkus märgata ja hinnata käitumis- ja tegutsemisvõimaluste alternatiive. Samas kujundatakse õppijas arusaama, et ettevõtlikkus on tähtis mitte ainult äritegevuses, vaid ka koolis, kogukonna ühistegemistes ja isiklikus elus. Õppetundides keskendutakse analüüsile ja kaasuspõhisele õppele, võrdselt väärtustatakse nii detailide tundmist kui üldistamist ja järelduste tegemise oskust. Ainekursused toetavad meeskonnatööoskuste kujunemist, enesetundmist ja -juhtimist, valmistavad ette teadlikke, ettevõtlikkude hoiakut omavaid ühiskonnaliikmeid, kes oskavad ning tahavad teha eetilisi ja kaalutud otsustusi või valikuid.

4.10. **Õppesuuna 'Keskkond ja tervis'** õppeained võimaldavad põhjalikult tundma õppida meid ümbritseva looduskeskkonna mitmekesisuse ja ökoloogilise tasakaalu säilitamise vajalikkust, hindama maa kui ressursiga seonduvat taastuvuse vaatenurgast ning omandama eluks olulised tervisekäitumise alused ja hoiakud. Teooria ja kontekstide tundmaõppimise ning simulatsioonide kaudu kujundatakse õpilastes globaliseeruva maailma protsesside, jätkusuutliku inimarengu ja Eesti kultuuriruumi elujõulisuse ning inimese heaolu kasvuga seonduv mõistmine. Praktiliste tööde, õppekäikude ja välitegevuste kaudu kujundatakse hoolivat ja vastutustundlikku suhtumist elukeskkonda ning tervislikku ja säästvasse eluviisi. Saadakse teada, kuidas uurida maailma enda ümber, ja proovitakse ka ise midagi ära teha selle heaks, et ühine elukeskkond saaks parem.

2024/2025. rakendub 11. klassis ja 2025/2026. õppeaastal 12. klassis suunaõpe järgmiselt:

LOODUS JA TERVIS	MAJANDUS JA ÜHISKOND
11. klass „Terviseteadlikkus“	11. klass „Ettevõtlusõpe“
11. klass „Loodusmaterjalide taaskasutus“	11. klass „Globaliseeruv maailm“
12. klass „Muutuvad loodusmaastikud“	12. klass „Kogukonna ettevõtlus“
12. klass „Matkaõpe ja loodusturism“	12. klass „Inimene ja õigus“
12. klass „Liikumine sise- ja välitingimustes“	12. klass „Turundus“

2024/2025. õppeaastal rakendub 12. klassis suunaõpe järgmiselt:

TEADUS JA TEHNOLOOGIA	MAJANDUS JA ÜHISKOND	KULTUUR JA KUNSTID

„Loodusteadused, tehnoloogia ja ühiskond“	„Globaliseeruv maailm“	„Kirjandus ja ühiskond“
„Rakendusbioloogia“	„Inimene ja õigus“	„Disain“
„Füüsika ja tehnika“	„Turundus“	„Joonistamine ja maalimine“

4.11. **Valikmooduli** kursused võimaldavad pakkuda mitmekülgsemat õppimisvõimalust õppija individuaalseid võimeid ja huvisid arvestades. Valikkursuste valiku prioriteetide järjestusena saavad õpilased teha igal õppeaastal - gümnaasiumisse sisseastujad koos avaldusega ning 11. ja 12. klasside õpilaste valikainete valimine toimub mais. Valikainekursus avatakse direktori otsusel vähemalt 12 soovija korral, vajadusel õpetatakse valikkursust IV kooliastme üleselt. Õpilaste valikute põhjal koostatakse vajadusel gümnaasiumiüleused grupid. Otepää Gümnaasium võimaldab valida valikkursusi

- 1) valikainete nimekirjast (ainete sisukirjeldused kajastatakse ainekaardina kooli kodulehel rubriigis „Gümnaasiumi valikained“), mis võib õppeaastati muutuda ning avalikustatakse kooli kodulehel igal õppeaastal 30. aprilliks;
 - 2) teise õppesuuna ainekursuste hulgast;
 - 3) arvestatakse õppekavavälist õppimist vähemalt 35 tunni ulatuses teaduskoolide, ülikoolide juures läbitud kursusi, sh e-kursusi;
 - 4) arvestatakse ühe kursuse mahus õppekavavälist tegevust kooli huviringides (hobikoor, rahvatants, koolimeedia, õpilasvõistluste ettevalmistamine) või õpikodades ning spordiklubides ja huvikoolides (sh kooli esindamine) juhul, kui õpilane on osalenud huviringi/ huvikooli /klubi/ õpikoja töös vähemalt kahel järjestikusel õppeaastal vähemalt 35 tunni ulatuses.
- Valikkursuste arvestamiseks tuleb õpilasel või tema seaduslikul esindajal esitada õppejuhile kursuse läbimist tõendavad dokumendid või teha taotlus, millele lisaks on esitatud huvikooli/ klubi/ ringijuhendaja tagasiside õpilase tegevusele ja võimalusel tõend/tunnistus või väljavõte e-õppekeskkonnast. Valikkursuse arvestab direktor käskkirjaga õppejuhi esildise alusel.

4.12. Gümnaasiumi tunniarvutusploani klassiti:

ÜLDMOODUL						
KOHUSTUSLIKUD ÕPPEAINED						
Õppeaine	RÕK	KOOL	10.klass	11.klass	12.klass	kokku
Keel ja kirjandus						
eesti keel	6	1	2	2	2+1	7
kirjandus	5	1	1+1	2	2	6
Kehaline kasvatus						
liikumisõpetus	5	1	2	2	1+1	6
Kunstiained						
kunst	2	-	1	1	-	2
muusika	3	-	1	1	1	3
Loodusained						
geograafia	3		3	-	-	3
bioloogia	4		-	2	2	4
keemia	3		1	2	-	3
füüsika	5		2	2	1	5
MATEMAATIKA						
lai matemaatika	14	2	5	5	4+2	16
kitsas matemaatika	8	6	3+2	3+2	2+2	14
SOTSIAALAINED						
ajalugu	6	-	2	2	2	6
inimeseõpetus	1		-	1	-	1
ühiskond	2		-	-	2	2
riigikaitse			-	-	1	1
VÕORKEELED						
inglise keel B2-tase	5	3	3	3	2	8
saksa/vene keel B1-tase	5	1	1+2	3	-	6
ÜLDKURSUSED						
informaatika		1	-	1	-	1
õpilastöö koostamine		1				1
klassijuhatamine		3	1	1	1	3
kõne ja väitlus		1	1	-	-	1
kokku	69/63		29	30	25¹/23²	85¹/83²
ÕPPESUUNA MOODUL						
„Majandus ja ettevõtlikkus“ või „Keskkond ja tervis“ kursused			1	2	4	7
VALIKKURSUSTE MOODUL						
valikkursused			2	1	1 ¹ /3 ²	4 ¹ /6 ²
KOKKU klassiti			32	33	30	
õppemaht KOKKU						96

valikkursused ¹ laia matemaatika õppijatele; valikkursused² kitsa matemaatika õppijatele

4.13. **Õpilasuuring või praktiline töö** sooritatakse IV kooliastmes, üldjuhul 11. klassis. Töö kuulub õpilase minimaalse kohustusliku õppekoormuse hulka, mille maht arvestatakse Otepää Gümnaasiumis ühe valikkursusena ehk 35 õppetunnina. Õpilasuuringu või praktilise töö (edaspidi õpilastöö) tegemise toetamiseks õpivad õpilased ainekursust „Uurimistö alused ja arvuti kasutamine uurimistöös“. Õpilastöö korraldus järgib mitmeid põhimõtteid.

- 1) Õpilased esitavad 30. septembriks paber kandjal õppejuhile oma õpilasuurimuse või praktilise töö kavandi, mille on allkirjastanud töö juhendaja. Kooli hindamis- ja kaitsmiskomisjon, olles eelnevalt läbi rääkinud õpetajaga, määrab tööde retsensendid. Direktor kinnitab õpilastööde teemad, juhendajad ja retsensendid.
 - 2) Õpilastöö kirjalik osa koostatakse ja vormistatakse vastavalt kehtivale Otepää Gümnaasiumi kirjalike tööde vormistamise juhendile.
 - 3) Õpilastööde esitamise tähtaeg ja kaitsmiskuupäevad kinnitatakse kooli üldtööplaanis ning tähtjad teeb õpilastele teatavaks klassijuhataja. Kool korraldab õppeaastas kaks õpilastööde kaitsmist, üks I poolaastal ja teine II poolaastal.
 - 4) Õpilastööd hinnatakse numbriliselt viiepallisüsteemis. Hindega „1“ hinnatakse plagiaati. Esitatud töid hinnatakse hindamiskriteeriumite alusel hindegaga „2“ – „5“. Otepää Gümnaasiumis lähtutakse järgmisest protsendiskaalast:
hinne „2“ 1- 49% maksimaalsest tulemusest;
hinne „3“ 50-74% maksimaalsest tulemusest;
hinne „4“ 75 – 89% maksimaalsest tulemusest;
hinne „5“ 90 – 99% maksimaalsest tulemusest või maksimaalne tulemus 100%.
- Õpilastöö hinne ja teema kantakse gümnaasiumi lõputunnistusele
- 5) Uurimistöö ja praktiline töö loetakse sooritatuks, kui õpilane on IV kooliastmes osalenud rahvusvahelisel või üleriigilisel või maakondlikul õpilasuurimuste konkursil või registreeritud ja lõpetatud õpilasfirma programmis. Taotluse komisjonile töö sooritatuks lugemiseks teeb õpilast juhendanud õpetaja. Töö sooritatuks lugemise otsuse teeb hindamis- ja kaitsmiskomisjon.
 - 6) Õpilasuurimuse ja praktilise töö ülesehitus, juhendamine, retsenseerimine, koostamise ja hindamise korraldus on täpsemalt kirjeldatud Otepää Gümnaasiumi õpilastööde juhendi peatükis „Gümnaasiumi uurimistöö ja praktilise töö juhend“.

4.14. Õppekava eesmärkide saavutamise toetamiseks ja **õppekeskkonna mitmekesistamiseks**

- 1) pakutakse õpilastele tunnivälisel ajal konsultatsioone õppeaines silmaringi avardamiseks ja süvateadmiste arendamiseks;
- 2) kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste hariduslikku mobiilsust ja avardada võimalusi kooliväliseks õppeks;
- 3) korraldatakse aktused koolile ja vabariigile oluliste tähtpäevade puhul ning tähistatakse õpetajate päeva, kooli sünnipäeva, jõule, emakeelepäeva jne;
- 4) korraldatakse spordipäevi ja talgupäevi;
- 5) korraldatakse teadust populariseerivaid üritusi, laiendatakse ja süvendatakse loengute või õpitubade korraldamisega õpilaste liiklusohutuslaseid teadmisi, oskusi ja hoiakuid;
- 6) toimuvad õppekäigud, ainesisesed ja -ülesed projektid;
- 7) osaletakse erinevates uuringutes ja õpilasvõistlustel;
- 8) koolis toimuvad tasuta huviringid, piirkonnas tegelevad mitmed huviklubid;
- 9) külalislektorite ettekanded ja kohtumised erinevate valdkondade spetsialistidega;
- 10) õpilastele on kättesaadavad raamatukogu, lauatenneruum ja jõusaal ning arvutiklassi kasutamine;
- 11) kasutatakse koostööpartnerite ja teiste asutuste või üksikisikute pakkumisi õppe- ja kasvatustöö mitmekesistamiseks ja toetamiseks.

5. Õpilaste õpiabi ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus

5.1. Õpetajad ja teised koolitöötajad jälgivad õpilase arengut gümnaasiumi vältel, vajadusel valivad sobivad õppemeetodid ja korraldavad õpilase arengut toetavat õpet. Ajutiste õpiprobleemide ületamiseks pakutakse järeltööde sooritamise ja järelevastamise võimalust vastavalt kooli hindamisjuhendis ettenähtud korrale ning tunnivälisel ajal kohustuslikke konsultatsioone, mille

ajagraafik avalikustatakse kooli kodulehel. Puuduliku kokkuvõtliku kursusehinde parandamiseks määrab kool üldjuhul õpilasele järelevastamise plaaniga kohustuslikud konsultatsioonid.

5.2. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis. Sõltuvalt õpilase hariduslikust erisusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas, taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine, võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, koostatakse muudatuste rakendamiseks individuaalne õppekava.

5.3. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi HEVKO) korraldab õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö tugispetsialistide, juhendajate ja õpetajate vahel. HEVKO toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, lapsevanematele ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

5.4. Püsiva õpiraskustega tõhustatud või eritoe õpilasi õpetatakse tavaklassis individuaalse õppekava alusel, mille koostab aineõpetaja koostöös tugispetsialistidega, kaasates koostamisprotsessi õpilase vanema. Tõhustatud või eritoe määrab õpilasele kooliväline nõustamismeeskond. Tervislikel põhjustel koduõppel olevale õpilasele koostatakse individuaalne õppekava ning tema õppekoormust vähendatakse kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta.

5.5. Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine, mille alusel kool korraldab andekate õpilaste juhendamist ainetunnis või individuaalses konsultatsioonitorunnis. Individuaalse õppekava koostamise taotluse võib esitada õpilane või tema seaduslik esindaja, aineõpetaja, klassijuhataja ning selle rakendamise otsuse teeb õppejuht koostöös tugimeeskonnaga. Kool püüab andekatele õpilastele pakkuda järgmisi lisavõimalusi ja -tegevusi:

- 1) lahendada kõrgendatud nõudmistega õpiülesandeid;
- 2) aidata nõrgemate teadmiste ja oskustega klassi- või õpperühmakaaslasti;
- 3) osaleda võistlustel, konkurssidel ning olümpiaadidel ja nendeks valmistuda nii õpetaja juhendamisel, koos teiste õpilastega kui ka iseseisvalt;
- 4) individuaalse õppeplaani koostamise erinevad võimalused;
- 5) organiseerida, osaleda ja esineda ülekoolilistel sündmustel;
- 6) osaleda TÜ teaduskooli kursustel vms tegevustes.

6. Hindamise ja gümnaasiumi lõpetamise korraldus

6.1. Hindamise eesmärgiks on toetada õpilase arengut, tema õppimise sihikindlust ja õppe edukust ning suunata õpilase enesehinnangu kujunemist. Käitumise hindamise eesmärk on anda tagasisidet õpilase käitumise kohta tunnis ja tunnivälisel ajal kooli territooriumil ning kooli üritustel, suunata õpilast järgima käitumise aluseks olevaid kooli ja Eesti üldhariduskooli väärtusnorme; täitma kooli kodukorra nõudeid, arendada õpilase eneseanalüüsi oskust ning motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid ning nendega kaasnevaid kohustusi. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu, tema teadmiste ja oskuste omandamise protsessi ning lõpptulemuste kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on õpetajale õpikeskkonna kujundamise, õpimeetodite valiku, õppetöö edasise kavandamise ning õppija individuaalse arengu toetamise aluseks.

6.2. Otepää Gümnaasiumis rakendatakse kujundava (õppimist toetava) hindamise põhimõtteid. Kujundav hindamine on õppe kestel toimuv suulises või kirjalikus vormis tagasiside andmine, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, pädevusi ning käitumist ja selle aluseks olevaid hoiakuid ja väärtushinnanguid. Kujundavat hindamist teostavad õpetajad, õpetajad koostöös õpilastega ning õpilased ise.

6.3. Kujundava hindamise abil saab õppija **tagasisidet** oma, sh pädevuste arengu, seniste tulemuste ja vajakajäämistele kohta. Tagasisides keskendutakse eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega ning kirjeldatakse õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi, vajakajäämisi ning edastatakse edaspidisteks tegevusteks õpilase arengut toetavad ettepanekud ehk edasiside. Tagasiside saab õpilane individuaalselt või ka paaris-või rühmatöö tulemusena. Kirjalike tööde puhul saab õpilane tagasisidet kirjaliku töö pealt. Kui õpetaja soovib anda kirjaliku töö kohta suulist tagasisidet klassis, teeb ta seda õpilasele individuaalselt.

6.4. Kujundava hindamise rõhuasetused on õpilaste õppeaine teadmiste ja oskuste eelhindamisel, õpitulemuste diagnoosimisel, õpilaste käitumise hindamisel ning õppija enesehindamisel. **Diagnoosimisega** selgitatakse välja õppimise esmatulemused või eeldatavad tulemused, õpiraskused ja nende põhjused enne kokkuvõtlikku hindamist. **Eelhindamist** kasutatakse õppimise alguses õpilaste eelteadmiste ja oskuste kindlaksmääramiseks, et kavandada õpetuse järjekord ja sobiv õppeviis. **Enesehindamine** toimub kaasõpilaste ja õpetaja tagasisidele eelnevalt õppija kirjaliku eneseanalüüsina, mis võimaldab õpilasel rohkem hinnata protsessi ja individuaalset arengut. Õpetaja võimaldatud õpilase eneseanalüüs peab toetama põhikoolis omandatud eneserefleksioonioskuste ja eneseanalüüsimise edasi arendamist.

6.5. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra nõuded, õppekava väärtused ja pädevused. **Käitumise** kohta saab õpilane järjepidevat tagasisidet

- 1) suulise või kirjaliku kommentaariga Stuudiumi päevikus või kiituse/laitusega Stuudiumis aineõpetajalt ainetunnis ja õppe-eesmärgilistel üritusel, vahetunnis kõikidelt koolitöötajatelt kooli kodukorra nõuetest, ainetunni kokkulepetest ning koolikultuuri väärtustest lähtuvalt;
- 2) aineõpetajalt ja klassijuhatajalt kirjaliku tagasisidega Stuudiumi päevikus, mis kirjeldab õppetöösse kavandatud ning erinevate meetodite ja hindamisvahendite kasutamisel saadud pädevuste, koostööoskuste ning õpetaja ainespetsiifikast tulenevate valikute hindamise tulemusi;
- 3) õpilase enesehindamisega, kus teda suunatakse ise oma käitumist jälgima, analüüsima ja sellele hinnangut andma või klassikaaslaste tagasisidega. Kasutatakse õpetaja või klassijuhataja poolt koostatud kirjalikke, aga ka suulisi tagasisidevorme (hindamislehti).

6.6. Ainealaste teadmiste ja oskuste kokkuvõtlikke ja kokkuvõtvaid tulemusi hinnatakse numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis või mitteeristavalt hinnangutega „arvestatud“ ehk „A“ ja „mittearvestatud“ ehk „MA“.

6.7. **Kokkuvõtlik hindamine** on tervikliku aineosa õppimise järel omandatud teadmiste ja oskuste hindega hindamine või neile hinnangu andmine. Õpetajal on kohustus märkida kokkuvõtlikud hinded ja hinnangud e-päevikusse samal päeval pärast suulist vastamist ning hiljemalt viie tööpäeva jooksul kirjaliku töö sooritamisest.

6.8. **Kokkuvõtvalt hinnatakse** kursuse- ja kooliastmehinnetega/hinnangutega, et anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Kooliastmehinne ei pea olema kursuste tulemuste aritmeetiline keskmine. Aineõpetaja tutvustab oma hindamis põhimõtteid kursuse esimeses ainetunnis. Kursuse lõpus saab õpilane kokkuvõtva kursusehinne ja ühe õppeaine kõigi kursusehinnete põhjal pannakse õppeaines kokkuvõttev kooliastmehinne, mis läheb lõputunnistusele.

6.9. Viiepallisüsteemis hinnatakse üldmooduli ja õppesuuna mooduli kursuste õpitulemuste saavutatust ja kasutatakse punkti- või protsendiarvestust järgmiselt:

- 1) hindega „5” ehk „väga hea”, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid ning õpilane on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust;
- 2) hindega „4” ehk „hea”, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, esineb eksimusi ja õpilane on saavutanud 75–89% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust;
- 3) hindega „3” ehk „rahuldav”, kui saavutatud õpitulemustes esinevad puudused vastavalt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele ning õpilane on saavutanud 50–74% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust;
- 4) hindega „2” ehk „puudulik”, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja õpilane on saavutanud 20–49% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust;
- 5) hindega „1” ehk „nõrk”, kui nõutavad teadmised ja oskused puuduvad ning õpilane on saavutanud 0–19% maksimaalsest võimalikust tulemusest/punktide arvust. Hinne „nõrk” pannakse ka juhul, kui õpilane keeldub vastamast või ei anna tööd ära.

Kui punktisumma või tulemuse protsent väljendub komakohtades, ümardatakse tulemus õpilase kasuks. Õpetajal on lubatud kasutada viiepallisüsteemi hinnetega miinus „-“ ja pluss „+“ märke (v.a. kokkuvõtval hindamisel) juhul, kui ta on teavitanud suuliselt õpilasi kursuse esimeses ainetunnis antud hindamise erisusest ning kirjalikus vormis Stuudiumis õppeaine Tera kaustas hindamise rakendusjuhistes.

6.10. Mitteeristaval hindamisel valib õpetaja soorituse lävendi skaalal 50-60% vastavalt õppeülesandele/hinnatavale tööle ning teavitab sellest eelnevalt õpilasi. Üldmooduli valikõppeaine „Klassijuhatamine“ kursused „Koolikultuur ja õppimine“, „Enesejuhtimine“ ja „Karjääriõpetus“ õpitulemusi hinnatakse mitteeristavalt hinnanguga „arvestatud“ või „mittearvestatud“. Arvestatult (A) ja mittearvestatult (MA) võib hinnata valikainete kursuse õpitulemusi.

6.11. Kool tagab õpilasele vajadusel õpitulemuste saavutamiseks järelevastamise ja ümbervastamise võimaluse. Järelevastamine või ümbervastamine toimub üldjuhul üks kord ning mitte hiljem kui kaks päeva enne kursusehinnete väljapanemise tähtaega. Õpilasele määratakse järelevastamise, järelarvestuste ja konsultatsioonide aeg väljaspool tema õppetundide aega. Kui õpilane ei saa kokkulepitud järelevastamisel või ümbervastamisel osaleda, tuleb tal õpetajat oma puudumise põhjustest eelnevalt teavitada, vastasel korral hinnatakse õpilase tulemust hindega „1“ ja ta kaotab võimaluse järele vastamiseks.

6.12. Kui kirjalik või praktiline töö, suuline vastus (esitus), praktiline tegevus või selle tulemus on jäänud hindamata puudumise tõttu, kannab õpetaja e-päevikusse märke „T“ (tegemata) ka „P“ märke (puudumine) kõrvale. Õpilasele antakse võimalus järele vastamiseks, pikema puudumise korral vajadusel eelnevalt konsultatsioonis järele õppimiseks. Kui õpilane ettenähtud ajaks tööd järele ei soorita, on õpetajal õigus märke „T“ kustutada ning asendada hindega „1“. Kui õpilane on töö järele vastanud, kustutab õpetaja märke „T“ ja kannab sisse järelevastamise hinde või hinnangu. Järele vastata tuleb õpilasel esimesel võimalusel, üldjuhul 10 tööpäeva jooksul kooli naasmisest või märke „T“ päevikusse kandmisest.

6.13. Kui pärast õpilase haigusperioodi või spordilaagris osalemist järele õppimine ja vastamine langeb kokku kursusehinde väljapanemise tähtajaga, kirjutab õpetaja e-päevikusse kokkuvõtva hinde asemel märke „MH“ (mitte hinnatud) ning kirjutab hinde märke „MH“ asemele pärast järelevastamise sooritamist kohustuslikus konsultatsioonis. Kohustusliku konsultatsioonide alternatiivina võib toimuda järeleõppimine ka iseseisvalt õpetaja poolt antud materjalide ja digivahendite abil.

6.14. Kui gümnaasiumiõpilane puudus koolist olümpiaadi riiklikus voorus, rahvusvahelisel olümpiaadil või võistlusel osalemise tõttu, siis tööd, mida tema klassikaaslased sel ajal tegid ja mis on seotud antud olümpiaadi või võistluse ainetega, hinnatakse hindegaga "5" või "suurepärane".

6.15. Õpilasele, kes on ühe kursuse jooksul puudunud 1/3 või rohkem õppetundidest, võib aineõpetaja kursusehinde välja panemiseks koostada kursuseülese arvestustöö. Tähtaja valikul ja tingimuste määramisel arvestab õpetaja, et õpilasele peab jääma piisavalt aega tööks valmistumiseks.

6.16. Kui tööd, suulist vastust, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga "puudulik" või "nõrk" või hinnanguga „mittearvestatud“, antakse õpilasele võimalus ümbervastamiseks esimesel võimalusel, üldjuhul 10 tööpäeva jooksul ja vähemalt kaks päeva enne kursusehinde väljapanemise tähtaega. Ümbervastamise sisu ja vormi otsustab õpetaja. Kui õpilane on töö vastanud, kannab õpetaja e-päevikusse ümbervastamise hinde või hinnangu kaldkriipsuga esialgse hinde või hinnangu kõrvale kokkuvõtliku hindamise korral. Kokkuvõtlikul hindamisel arvestatakse parandatud hinnet. Kokkuvõtva hindamise korral asendatakse negatiivne hinne või hinnang positiivsega.

6.17. Kui tuvastatakse ebaausate võtete kasutamine (plagiaat, mittelubatud tehniliste vahendite kasutamine või mahakirjutamine), hinnatakse töö tulemust hindegaga „1“ ning hinde kõrvale lisatakse vastavasisuline kommentaar. Kui õpilane oli tunnis ega sooritanud hindelist tööd, siis ta saab selle töö eest „1“.

6.18. Järele vastata ja ümber vastata saab teisipäeviti ja neljapäeviti kell 14.05-15.45 vastamistunnis. Õpilane, kes soovib ebaõnnestunud või puudunud kirjalikku tööd järele või ümber vastata, teavitab sellest aineõpetajat vähemalt kaks tööpäeva ette, et õpetajale jääks mõistlik aeg järeltöö koostamiseks. Järeltööd saab õpilane sooritada ka õpetajaga kokkuleppel lõunavahetunni ajal juhul, kui hindamisvorm ning vastamise/töö sooritamiseks kuluv aeg seda võimaldab.

6.19. 10. ja 11.klassi õpilastele antakse võimalus jooksval õppeaastal saadud ühe rahuldava kursusehinde parandamiseks õppeaines augusti õppenõukoguni. 12. klassi õpilane saab medali saamiseks parandada kõikide läbitud ainete kõikidest kursustest ühte kursuse hinnet omal valikul. Avaldus tuleb esitada õppejuhile hiljemalt 31.jaanuariks. Hinde parandamiseks antakse aega kolm kuud peale avalduse esitamist.

6.20. Otepää Gümnaasiumis loetakse „puudulik“, „nõrk“ või „mittearvestatud“ kursusehinne ning 12. klassi lõpuks sooritamata uurimis- või praktiline töö õppevõlgnevuseks. Kursusehinde õppevõlgnevused likvideeritakse üldjuhul õppeaasta jooksul. Ühest klassist teise üleviimisel on pärast õppeperioodi lõppu täiendavaks õppetöök määratletud mitterahuldavate kursuste (võlgnevuste) arv arvestusega, et õpilasele ei tohi olla pandud kolmes või enam õppeaines üle poolte kursustehinnetena välja „nõrgad“, „puudulikud“ või „mittearvestatud“. Lubatud mahu ületamisel on kooli direktoril õigus õpilane kooli nimekirjast välja arvata.

6.21. Ühegi õppeaasta lõpuks, s.o augusti õppenõukogu ei tohi gümnaasiumiõpilasel olla õppetöös õppevõlgnevusi. Võlgnevuste korral arutatakse iga õpilase juhtumit õppenõukogus. Vajadusel teeb õppenõukogu direktorile ettepaneku vastavaks otsuseks, milleks võib olla koolist väljaarvamine või kokkulepitud individuaalne töö.

1) Õpilasel ning alaealise õpilase lapsevanemal on õigus esitada õppenõukogule täiendavat infot võlgnevuste aruteluks. Mõjuva põhjuse korral nähakse ette pikendatud täiendav õppetöö ning seejärel sooritatakse kursuse järeларvestus.

- 2) Aineõpetaja ettepanekul on õigus suunata 12. klassi lõpetav õpilane kursuse uuesti läbimisele, mida korraldatakse kootöös HEVKO-ga ning mille juures rakendatakse mittestatsionaarset õppevormi.

6.22. Valikaine võlgnevuse korral on võimalik asendada ühel korral gümnaasiumiõpingute ajal ebaõnnestunud kursuse uue valikkursusega – positiivse soorituse korral kustutatakse mitteamvestatud kursuse õpilase individuaalsest kursuste arvestusest. Valikainekursuse asendamise taotluse vabas vormis esitab õpilane või tema eestkostja õppejuhile. Taotluses peab olema märgitud asendamise vajaduse põhjus ning asenduskursuse nimetus. Valikkursustest on erandjuhtudel võimalik loobuda 2 nädala jooksul alates kursuse toimumise algusest. Hilisematel loobumistel on kursuse tulemuseks mitteamvestatud ning kursuse positiivsele tulemusele sooritamiseks on vaja läbida mõni muu kursus koolis või väljaspool kooli.

6.23. Kooli hindamisjuhendist lähtuvad täpsemad juhised kirjeldab õpetaja aine Stuudiumi päeviku hindamisjuhendis.

6.24. **Kooli lõpetamiseks** ei tohi ühegi õppeaine kooliastme hinne olla „nõrk“ või „puudulik“ või „mitteamvestatud“. Kooliastmehinded pannakse 12. klassi õpilastele välja kooli üldtööplaanis määratud ajaks. Kursusehindeid „nõrk“, „puudulik“ ja „mitteamvestatud“ on 12. klassi õpilasel õigus järele vastata täiendava õppetöö lõpuni.

6.25. Gümnaasiumi lõputunnistus antakse õpilasele,

- 1) kes on läbinud 96 kursuse mahus õppetööd ning kelle kooliastmehinded ja valikkursuste hinded on vähemalt rahuldavad või arvestatud;
- 2) kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid või võõrkeele sertifikaadiksami;
- 3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele koolieksami, mille nõuded kehtestab kool aineõpetaja poolt koostatud koolieksami juhendiga hiljemalt õppeaasta 1. märtsiks;
- 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul uurimistöid või praktilise töid.

7. Õpilaste teavitamine ja nõustamine

7.1. Õpilase teavitamise põhilised infokanalid on Stuudiumi e-päevik ja Suhtlus keskkond, kooli koduleht ja kooli Facebook, millega tagatakse õpilasele ja tema vanemale info kättesaadavus koolielu, õppe- ja tugisüsteemide korraldusest ning toimuvatest üritustest. Koolielust ja õppekorralduse muudatustest esmane infoedastaja on klassijuhataja. Õpilase teavitamisega tegeleb vastavalt vajadusele ja suutlikkusele iga koolitöötaja.

7.2. Õpilane ja lapsevanem saavad tagasisidet õpilase arengu ja koolis toimetuleku kohta vestlustes klassijuhatajaga (vajadusel ka teiste õpetajatega või juhtkonnaga), toimuvate arengu- ja probleemvestluste, tugispetsialistide ümarlaua ning Stuudiumi päeviku ja suhtluse vahendusel. Kool teavitab õpilast ja vanemat õpilase hinnetest e-päeviku kaudu aastaringiselt ja tunnistuse kaudu 12.klassi õppeaasta lõpus.

7.3. Peamisteks teavitamis- ja koostöövormideks peredega on

- 1) üldkoosolek (vähemalt kord aastas) ja klassikoosolekud;
- 2) õpetaja ja õpilase, lapsevanema vaheline vahetu suhtlemine;
- 3) suhtlus Stuudiumi kaudu või e-kirja teel;
- 4) arenguveestlused;
- 5) klassiüritused;
- 6) infovoldikud vms infomaterjal;
- 7) osalemine kooli sündmustel;
- 8) osalemine, sh kaasatus hoolekogu töös;

- 9) osalemine õppeprotsessis (nt külalistunnid, kodutööde juhendamine, võimalusel projektide ja loovtöö juhendamine). Lapsevanemad on alati oodatud soovi korral külalistunde andma, leppides eelnevalt õpetajaga kokku külalistunni aja ja eesmärgid.

7.4. Iga kursuse alguses tutvustab aineõpetaja kursuse eesmäärke, ülesehitust, kursuse sooritamise nõudeid ning hindamissüsteemi. Hindeid ja hinnanguid saab täisealine õpilane või alaealise õpilase seaduslik esindaja vaidlustada kümne tööpäeva jooksul alates hinde teatavakstegemisest. Teatavaks tegemiseks loetakse Otepää Gümnaasiumis hinde kandmist e-päevikusse.

7.5. Planeeritavad traditsioonilised üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeaasta algul huvi- ja tunnivälise tegevuse kalenderplaaniga, mis avalikustatakse kooli kodulehel, samuti jooksvalt kodulehel ja Stuudiumi suhtluses reklaamplakatiga. Õppekäikudest teavitatakse vähemalt kuu aega enne nende toimumist.

7.6. Kool tagab õpilasele võimaluse saada õppekorralduse, õpitee valikute ja koolielu kohta nõuandeid järgmiselt:

- 1) 10. klassi õpilastele enne õppeaasta algust kooli õppe- ja tugisüsteemi tutvustava klassi-koosoleku korraldamine;
- 2) klassijuhatajatund;
- 3) tugispetsialistide nõustamisteenused;
- 4) klassijuhataja korraldatud arenguveestlused;
- 5) õppejuhi ja/või direktoriga koostöövestlus;
- 6) huvijuhiga koostöövestlus;
- 7) kooliõe individuaalne tervise ja tervisekäitumise küsimustes nõustamine;
- 8) karjääriinfo ja –nõustamine koostöös Töötukassa ning teiste koostööpartneritega.

7.7. Karjääriõpetus ja karjääriplaneerimine toimub OG- s klassijuhatajatundides, tunnivälistes ühistegevustes ja läbivate teemade raames ainetundides, õppekäikudel. Karjääriinfot edastab õpilastele klassijuhataja, kes samuti pakub õpilastele abi huvipakkuva valdkonna spetsialistide otsimisel ja tagasiside saamisel. Karjäärinõustamise korraldamist ning külalislektorite, üliõpilaste ja vilistlaste esinemist erinevate õppimis- ja tegevusvaldkondade tutvustamiseks ning koolile saadetud karjääriinfo vahendamist klassijuhatajale korraldab õppejuht. Õpilastele toimuvad individuaalsed ja grupinõustamised enesetundmise oskuse arendamise, eneseanalüüsi ja nendest lähtuvalt tulevikuplaanide ning karjäärivalikute tegemise osas. Karjäärinõustamise eesmärgiks on õpilaste suunamine iseennast ja oma võimalusi analüüsima, toetades seeläbi teadlike karjääriotsuste tegemisel ja elluviimisel ning elukestva õppe propageerimisel. Kutsealaseid infomaterjale (kõrgkoolide teatmikud, vastuvõtutingimused, abimaterjalid karjääriplaneerimiseks jms) eksponeeritakse kooli raamatukogus.

8. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

8.1. Kooli toimimise üks aluseid on õpetajatevaheline tihe koostöö. Kooli töötajate kujundamist ühiselt tegutsevaks meeskonnaks võimaldavad ühised koolitused, sh koolisisesed koolitused, omavahelised teadmiste ja kogemuste vahetamised, tundide külastamised, õpetajat toetavad formaadid. Igapäevane siseinfovahetus toimub Stuudiumi Suhtluse keskkonnas.

8.2. Koosolekutel (õppekoosolek, infokoosolek, töökoosolek) teevad koostööd juhtkond, õpetajad ja tugispetsialistid ning vajadusel ka õpilased ja lapsevanemad. Ajamahukad töökoosolekud, koolitused ja grupidööd viiakse üldjuhul läbi koolivaheajal või e-õppe päeval.

8.3. Koostööd tehakse direktori poolt kinnitatud formaalsetes gruppides (ainesektsioon, haridusprogrammide meeskond, õppenõukogu, tugimeeskond), millel on oma juht, töökava ning väljund. Aineülesete eesmärkide rakendamine (lõiming, pädevused), õppetöö ja õppekäikude

kavandamine eeldab aineseksioonide või erinevate aineseksioonide vahelist pidevat, koordineeritud ja kompleksset meeskonnatööd. Õppenõukoguks vajalikud materjalid ja dokumentatsioon valmistatakse ette töökoosolekutel. Kooli tugispetsialistid moodustavad kooli tugimeeskonna, mille kõik liikmed toetavad aineõpetajaid ja klassijuhatajaid oma valdkonnas nõustades ning õpilaste tugimeetmete rakendamisel. Tugimeeskonna tööd juhib HEVKO.

8.4. Juhtkonnaliikmed toetavad õpetajaid tunnivaatluste, tagasisidevestluste ning üks-ühele kohtumistega.

8.5. Klassi ühelt õpetajalt teisele üle andes jagavad õpetajad üksteisega igapäevaselt vajalikku õppetöö ja õpilastega seotud informatsiooni. Kord poolaastas käib iga õpetaja oma kolleegi tundi vaatlemas ning viib pärast vaatlust läbi tagasisidevestluse. Pärast individuaalselt või väikeses rühmas läbitud koolitust lasub õpetaja(te)l informeerimiskohustus jagada kolleegidega vabalt valitavas formaadis oma uusi teadmisi või oskusteavet.

8.6. Koostööd on võimalik teha mitteformaalsetes töörühmades (nt õpiring, vestlusring), mis põhinevad vabatahtlikkusel, omavahelistel headel suhetel ja huvil ning soovil luua õpilaste jaoks tõhusaid õpikogemusi. Oluline on ühe klassiastme klassijuhatajate meeskonnatöö. Koolis võimaldatakse õpetajalt õpetajale suunatud õppimist ja oma õpetamise autonoomset uurimist, pedagoogilises või teaduskirjanduses avaldatu või uute õpetamisstrateegiade mõju ühist analüüsi, õpitegevusse kohandamist ning oma kogemuse jagamist. Õpi- ja vestlusringide tegevust koordineerib õppejuht.

8.7. Õppetöö planeerimise dokument on töökava. Õpetaja töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja materjale, õpitavaid teemasid ja õppesisu. Õpetaja koostab töökava individuaalselt või meeskonnatöös, valides talle sobiva vormi. Töökava kõige lühem lubatud kavandamisperiood on koolivaheaegade vaheline periood. Töökava sisaldab vähemalt järgmisi struktuurielemente: õpiteemad, taotletavad õpitulemused, sh pädevuste kujundamine ning nendest lähtuv hindamine, lõiming, õppekäigud ja mahukamad praktilised tööd. Õpetaja võib oma töökava täiendada lisaalajaotustega. Töökavasse võib teha vajadusel ka jooksvaid muudatusi. Õpetaja teeb töökava kättesaadavaks Stuudiumis kooli direktori või õppejuhi nõudmisel. Koolivaheaegadel võimaldatakse õpetajatele tööaeg individuaalseks ja kollegiaalseks töö planeerimiseks.

9. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

9.1. Õppekava demokraatliku arendamise ning täiendamise ja muutmise eest vastutab direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused kehtestab direktor põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud tingimustel ja korras.

9.2. Kooli õppekava koostatakse ning seda uuendatakse ja muudetakse, lähtudes gümnaasiumi riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning eesmärgi saavutamiseks vajalikke ressursse, samuti tegelikku praktikat kooli õppekava rakendamisel. Õppekava täitmist hinnatakse iga õppeaasta viimases õppenõukogus, kus analüüsitakse õppekava edukust. Kooli õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme. Selles töös osalevad kõik õpetajad.

LISA 5. Järelevalve ettekirjutuste täitmine Otepää Gümnaasiumi õppekavad

Järelevalve ettekirjutuste täitmine Otepää Gümnaasiumi õppekavad

PÕHIKOOL

Otepää Gümnaasiumi õppekava on hinnatud vastavalt põhikooli riiklikule õppekavale¹ (edaspidi PRÕK), gümnaasiumi riiklikule õppekavale² (edaspidi GRÕK) ja põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele³ (edaspidi PGS).

1. Põhikooli õppekava üldosa

Kooli õppekavade üldosad ei ole kooskõlas PGSSis, PRÕKis ja GRÕKis sätestatuga ja vajavad täiendamist.

- 1.1. PRÕK⁴ sätestab, et kooli õppekava üldosas esitatakse üldpädevuste kujundamise ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted. Kooli õppekava üldosas puuduvad üldpädevuste ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted. *TÄIDETUD punkt 2.8, 2.9*
- 1.2. PRÕK⁵ sätestab õpilasele antavad võimalused ebaõnnestunud või sooritamata töö järelvastamiseks ja soorituse parandamiseks. Kooli õppekavas on kirjeldatud, et kui tuvastatakse ebaausate võtete kasutamine, hinnatakse õpilase töö hindega „1“ ja õpilasel puudub järeltöö tegemise võimalus. *TÄIDETUD punkt 7.22, maha võetud järeltöö tegemise võimaluse puudumine*
- 1.3. PRÕK⁶ sätestab, et kool võib muuta hoolekogu nõusolekul tunnijaotusplaani ja kohustuslike õppeainete nimistut, tagades kõigi õpitulemuste saavutamise ja kooliastme hinded riikliku õppekava kohustuslike õppeainete loendi alusel. Kooli õppekavas on tunnijaotusplaani selgituses kirjeldatud, et loodusõpetuse 7. klassi füüsika või keemiaga seotud õpitulemused ja õpisisu on integreeritud vastavalt III kooliastme füüsika ja keemia ainekavasse ning tagatakse vajalike õpitulemuste saavutamine. Puudub selgitus ülejäänud loodusõpetuse õpitulemuste saavutamise kohta, samuti puudub selgitus, mille alusel kujuneb loodusõpetuse III kooliastme hinne. *TÄIDETUD. Üldosa 4.11 alapunkti 3 täiendatud. Lisamärkus: Loodusõpetuse kui ühe loodusaine III kooliastme hinde nõude osas tehtud järelpäring õiguskantslerile.*
- 1.4. PRÕK⁷ sätestab, et kooli õppekava ja õppekorraldus viiakse määruse lisadega kooskõlla hiljemalt 1. septembriks 2024. a. Kooli õppekava rakendumissätetes on viited, et mõnele klassile õpetatakse õppeaineid kehtetu ainekavaversiooni alusel. *TÄIDETUD. Otepää*

¹ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

² Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“.

³ Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus 09.06.2010.

⁴ PRÕK, § 24 lg 6 p 1.

⁵ PRÕK, § 21 lg 7.

⁶ PRÕK, § 15 lg 5.

⁷ PRÕK, § 25 lg 10

Gümnaasiumi õppekava rakendussätetes parandused tehtud ning viide kehtivale õppekava ainekavale lisatud.

2. Ainevaldkonniti koondatud ainekavad klassiti/kursuseti

Põhikooli keele ja kirjanduse, matemaatika, loodusainete, sotsiaalainete, kunstiainetes, tehnoloogia ja kehalise kasvatuse valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist.

- 2.1. **Põhikooli keele ja kirjanduse valdkonnakavas** ei vasta PRÕKi⁸ nõuetele valdkonnakava üldosa ja eesti keele ainekava. Valdkonnakava üldosas puuduvad ainevaldkonna õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Eesti keele ainekavas puuduvad teises ja kolmandas kooliastmes klassiti kirjeldustes mitmed õpitulemused, mistõttu ei ole ei ole tagatud kooliastmete õpitulemuste ning teadmiste, oskuste hoiakute saavutamise. TÄIDETUD. *Ainekava Lisa 2. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Kontrollitud teise ja kolmanda kooliastme puuduvate õpitulemuste esinemine ainekavas: teise ja kolmanda kooliastme ainekavas olid olemas õpitulemused võrdleb tekste, esitab küsimusi, avaldab arvamusi; esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande. Õpitulemus teeb tekstist kokkuvõtte esines laiendatud õpitulemusena ainekavas, aga lisaime ka kooli ainekava eesti keelega seotud uurimusliku õppe 6. klassi õpitulemuste hulka riikliku õppekava sõnastuses „teeb tekstist lühikokkuvõtte“.*
- 2.2. **Põhikooli matemaatika valdkonnakavas** ei vasta PRÕKi⁹ nõuetele valdkonnakava üldosa. Valdkonnakava üldosas puuduvad ainevaldkondade õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viisid. TÄIDETUD. *Ainekava Lisa 6. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.5 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused.*
- 2.3. **Põhikooli loodusainete valdkonnakavas** ei vasta PRÕKi¹⁰ nõuetele loodusõpetuse ainekava, milles puudub III kooliastme ainekava, kirjeldatud lõiming valdkonna teiste õppeainetega ei võimalda siiski kooliastme kõiki õpitulemusi saavutada. TÄIDETUD. *Ainekava Lisa 5. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Kõik III kooliastme loodusõpetuse õpitulemused kajastuvad füüsika, keemia, bioloogia ja geograafia ainekavades, st on lisatud nendesse puuduvad loodusteadusliku mõtteviisi ja uurimusliku õppega seotud õpitulemused ning loodusainete omavahelist lõimingut taotlevad õpitulemused. 7.klassi loodusõpetuse põhikooli riiklikus õppekavas sõnastatud 21 õpitulemust saavutatakse järgmistes ainekavades:*
- Õpitulemused 1-8, 14-16 füüsika ainekava*
Õpitulemused 8-13,18-19 keemia ainekava
Õpitulemused 17 ja 21 geograafia ainekava
Õpitulemused 20 ja 21 bioloogia ainekava
Õpitulemuste 1-5 (uurimuslikud) saavutamist toetatakse lisaks füüsikale ka teiste loodusainete õpitulemuste saavutamise.

⁸ PRÕK, § 24 lg 7 ja PRÕK, lisa 1.

⁹ PRÕK, § 24 lg 7.

¹⁰ PRÕK, lisa 4.

- 2.4. **Põhikooli sotsiaalainete valdkonnakavas** ei vasta PRÕKi¹¹ nõuetele valdkonnakava üldosa, milles puuduvad ainevaldkondade õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viisid. TÄIDETUD. *Ainekava Lisa 7. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Soovitusest lähtuvalt on täiendatud ajaloo õppeaine kirjeldust didaktilise lähemalt kaugemale printsiibiga ning lisatud kultuuripärandi väärtustamine. 5. klassi õpitulemuste ja õppesisu tabelis on teostatud tabeli vormistamine nii, et õpitulemused ja ainesisu seostuvad omavahel.*
- 2.5. **Põhikooli kunstiaainete valdkonnakavas** ei vasta PRÕKi¹² nõuetele valdkonnakava üldosa ja muusika ainekava. Valdkonnakava üldosas puuduvad ainevaldkonna õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. TÄIDETUD. *Ainekava Lisa 3. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Muusika I kooliastme ainekava sisaldub I kooliastme ainekavad Lisas 1.*
- 2.6. **Põhikooli tehnoloogia valdkonnakavas** ei vasta PRÕKi¹³ nõuetele valdkonnakava üldosa ja käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogia ainekavad. Valdkonnakava üldosas puuduvad ainevaldkonna õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Käsitöö ja kodunduse ainekavades puuduvad osaliselt 4. ja 5. klassi õpitulemused ja õppesisu, nii käsitöö ja kodunduse kui ka tehnoloogia ainekavas on õpitulemused kirjeldatud kehtetu versiooni alusel. TÄIDETUD. *Ainekava Lisa 8. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Õpetajad on täiendanud ainekavad.*
- 2.7. **Põhikooli kehalise kasvatuse valdkonnakavas** ei vasta PRÕKi¹⁴ nõuetele kehalise kasvatuse ainekava, milles puuduvad I kooliastmes valdkonna „Vaimne ja kehaline tasakaal“ õpitulemused ja õppesisu. *Sisu ja õpitulemused kooli 2. ja 3. klassi eesti keele ja liikumisõpetuse lõimitud ainekavas olid olemas.*

¹¹ PRÕK, § 24 lg 7.

¹² PRÕK, § 24 lg 7 ja PRÕK, lisa 3.

¹³ PRÕK, § 24 lg 7 ja PRÕK, lisa 7.

¹⁴ PRÕK, lisa 2.

GÜMNAASIUM

Otepää Gümnaasiumi õppekava on hinnatud vastavalt põhikooli riiklikule õppekavale¹⁵ (edaspidi *PRÕK*), gümnaasiumi riiklikule õppekavale¹⁶ (edaspidi *GRÕK*) ja põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele¹⁷ (edaspidi *PGS*).

1. Õppekava üldosa

1.5. GRÕK¹⁸ sätestab, et kooli õppekava üldosas esitatakse üldpädevuste kujundamise ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted. Kooli õppekava üldosas puuduvad üldpädevuste ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted. *TÄIDETUD Korrigeeritud sõnastust üldosa punktides 2.8, 2.9.*

1.6. GRÕK¹⁹ sätestab, et kitsa matemaatika järgi õppinud õpilastel on õigus üle minna laiale matemaatikale ja laia matemaatika järgi õppinud õpilastel kitsale matemaatikale. Ülemineku tingimused sätestab kool oma õppekavas. Kooli õppekavas on ülemineku tingimused kirjeldamata. *TÄIDETUD. Lisatud üldosa punkti 4.6.*

1.7. GRÕK²⁰ sätestab õpilasele antavad võimalused ebaõnnestunud või sooritamata töö järelvastamiseks ja soorituse parandamiseks. Kooli õppekavas on kirjeldatud, et kui tuvastatakse ebaausate võtete kasutamine, hinnatakse õpilase töö hindega „1“ ja õpilasel puudub järeltöö tegemise võimalus. *TÄIDETUD punktis 6.17 maha võetud järeltöö tegemise võimaluse puudumine.*

1.8. PGS²¹ sätestab väljaarvamise ühe võimaliku tingimusena, et õpilasele on gümnaasiumis õppides ühe õppeaasta jooksul pandud kolmes või enamis õppeaines üle poolte kursusehinnetena välja „nõrgad“ või „puudulikud“. Kooli õppekavas on kirjas, et õpilase võib kooli nimekirjast välja arvata õppeaastas nelja negatiivse kursusehindegaga, sh matemaatikas ja eesti keeles on lubatud vaid 1 negatiivne kursusehinne õppeaastas. *TÄIDETUD, punkt 6.20 ümber sõnastatud järgmiselt: Ühest klassist teise üleviimisel on pärast õppeperioodi lõppu täiendavaks õppetööks määratletud mitterahuldavate kursuste (võlgnevuste) arv arvestusega, et õpilasele ei tohi olla pandud kolmes või enamis õppeaines üle poolte kursusehinnetena välja „nõrgad“, „puudulikud“ või „mittearvestatud“. Lubatud mahu ületamisel on kooli direktoril õigus õpilane kooli nimekirjast välja arvata.*

2. Ainevaldkonniti koondatud ainekavad klassiti/kursuseti

Gümnaasiumi keele ja kirjanduse, matemaatika, sotsiaalainete, kunstiainetes ja kehalise kasvatuses valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist.

2.8. Gümnaasiumi keele ja kirjanduse valdkonnakavas ei vasta GRÕKi nõuetele valdkonnakava üldosa ja eesti keele ja kirjanduse ainekavad. Valdkonnakava üldosas puuduvad ainevaldkonna õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Puuduvad mitmed õpitulemused. *TÄIDETUD. Ainekava Lisa 1. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Eesti keele ja*

¹⁵ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

¹⁶ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“.

¹⁷ Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus 09.06.2010.

¹⁸ GRÕK § 19 lg 6 p 3.

¹⁹ GRÕK, lisa 5.

²⁰ GRÕK, § 17 lg 5.

²¹ PGS, § 28 lg 1 p 7.

kirjanduse ainekavas on lisatud puuduvad õpitulemused järgmiselt: I kursus „Keel ja ühiskond“ õpitulemused: mõistab keele rolli, oskab eesti keelt võrrelda teiste keeltega, tunneb suulise ja kirjaliku keele norme ning etiketti; mõistab allkeelte ja keele varieerumise olemust; analüüsib eakohasel tasemel ajastuomaseid keelenähtusi; II kursus „Praktiline eesti keel I“: tunneb põhilisi elektroonilise infootsingu võimalusi ning kasutab neis leiduvat infot oma tekstides; on täiendanud oma sõnavara; IV kursus „Praktiline eesti keel II“: ...suhtluses nii suuliselt, kirjalikult kui ka elektrooniliselt; on arendanud oma elektroonilise infootsingu oskust; on kinnistanud ja parandanud oma õige kirja- ja kirjakeeleoskust; V kursus „Meedia ja mõjutamine“: iseloomustab autori argumentikasutust; VI kursus „Praktiline eesti keel III“: suudab edasi anda tähendusvarjundeid, tajub erinevaid tähendusi ning vihjeid; tunnetab teadusliku stiili põhitunnuseid ning suudab koostada eakohast teaduslikku teksti, vältides plagiaati; suudab konspekteerida näitvahenditega toestamata suulist esitust; valdab korrektset ja teksti eesmärgiga sobituvat eesti kirjakeelt; I kursus „Pärimus ja kirjandus“: seostab loetud tervikteoste sisu kursuse jooksul käsitletud teemadega, III kursus „Ajastud, voolud ja žanrid kirjanduses I“ : leiab loetud kirjandusteostest ajastule ja voolule iseloomulikke; analüüsib loetud kirjandusteoste tegelasi ja nende käitumise motiive, lähtudes teoses käsitletud ajastust; IV kursus „Ajastud, voolud ja žanrid kirjanduses II“: paigutab loetud teose iseloomulike tunnuste alusel kindlasse kunstivoolu; Kirjandus. VI kursus „Kirjandus ja ühiskond“: analüüsib loetud teostes käsitletud teemade seotust ühiskondlike aspektidega. Kooli eesti keele VII kursus „Praktiline eesti keel IV“ on uuendatud nii õpitulemuste kui õppesisu osas.

2.9. Gümnaasiumi matemaatika valdkonnakavas ei vasta GRÕKi nõuetele valdkonnakava üldosa.

Valdkonnakava üldosas puuduvad kõigi üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viisid. **TÄIDETUD.** Ainekava Lisa 5. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Rakendatud soovitusi ning kitsa matemaatika II kursuse õpitulemus "lahendab tekstülesandeid lineaar- ja ruutvõrrandite või lineaarvõrrandisüsteemide abil" asendatud "lahendab lihtsamaid reaalelulise kontekstiga probleeme võrrandite ja võrrandisüsteemide abil".

2.10. Gümnaasiumi sotsiaalainete valdkonnakavas ei vasta GRÕKi nõuetele valdkonnakava üldosa ja ühiskonnaõpetuse ainekava. Valdkonnakava üldosas puuduvad ainevaldkonna õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Ühiskonnaõpetuse ainekavas puuduvad infopädevuse, kommunikatsiooni, üleilmastumise ja jätkusuutliku arenguga seotud teemad. **TÄIDETUD.** Ainekava Lisa 6. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Ühiskonnaõpetuse ainekavas on lisatud õppesisusse puuduvad teemad järgmiselt: I kursus "Ühiskonna areng ja demokraatia" Kodanik ja meedia. Pressivabadus. Massikommunikatsioon. , II kursus "Majandus ja maailmapoliitika" Üleilmastumine. Jätkusuutlikkus.

2.11. Gümnaasiumi kunstiainetate valdkonnakavas ei vasta GRÕKi nõuetele valdkonnakava üldosa ja kunsti ainekavad. Valdkonnakava üldosas puuduvad kõigi üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viisid. **TÄIDETUD.** Ainekava Lisa 3. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise,

läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. II kursuse õpitulemuste ja õppesisu tabelit täiendatud puuduvate õpitulemuste ja õppesisu osas.

2.12. Gümnaasiumi kehalise kasvatuse valdkonnakavas ei vasta GRÕKi nõuetele valdkonnakava üldosa ja kehalise kasvatuse ainekava. Valdkonnakava üldosas puuduvad kõigi üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viisid. **TÄIDETUD.** *Ainekava Lisa 2. Ainevaldkonna kirjeldus punkti 1.1 lisatud kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viiside kirjeldused. Ainekava õpetajate poolt kursuste arv valdkonnakirjeldustes märgitud, õppesisu ja õpitulemused jaotatud kursusteks.*

LISA 6. Kiri koolipidajale

Otepää Vallavanema ja vallavalitsuse liikmed

Ettepanek avaliku arutelu korraldamiseks Otepää Gümnaasiumi tugipersonali teemal

Pöördun Teie poole, kui Otepää Gümnaasiumi hoolekogu esimees. Teeme ettepaneku korraldada avalik arutelu, kus osaleksid inimesed, kes hoolivad ja soovivad kaasa rääkida, näiteks: hoolekogu liikmed, õpetajad, koolijuht, koolipidaja esindajad, sotsiaalvaldkonna esindajad, tugispetsialistid... Arutelu eesmärk on kaardistada olukord ning leida lahendusi, kuidas tagada meie kooli õpilastele ja õpetajatele vajalik tugi ning turvaline õpikeskkond.

Tugipersonali puudumine on tõsine probleem, mis mõjutab nii õpilaste kui ka õpetajate heaolu ja õppetöö kvaliteeti. Peaaegu kaks aastat tagasi raputas meie kooli kogukonda traagiline sündmus, mis tõi valusalt esile vajaduse ennetava toe ja professionaalse abi järele. Kool peab olema koht, kus iga õpilane ja õpetaja tunneb end turvaliselt, kus märgatakse muresid ning pakutakse vajalikku tuge.

Otepää Gümnaasiumis on täna järgmised kriitilised puudujäägid tugipersonali osas:

- **Koolipsühholoogi ametikoha (1.0) täitmine** – hetkel on koolis vaid kord nädalas veebipsühholoog, mis ei ole piisav. Täiskohaga psühholoog on hädavajalik, et pakkuda õpilastele ja õpetajatele vaimse tervise tuge ning ennetada kriise.
- **Logopeedi ametikoha (1.0) täitmine** – praegune kord nädalas toimuv logopeediline abi ei kata õpilaste tegelikke vajadusi.
- **Abiõpetajate ametikohtade loomine algklassides** – individuaalse õpivajadusega õpilaste paremaks toetamiseks ja õppetöö kvaliteedi tõstmiseks.

Kuna tugispetsialistide olemasolu on otseselt seotud koolipidaja otsustega, palume Otepää Vallavalitsusel korraldada avalik arutelu, kus saaksime ühiselt leida lahendusi ning arutada, kuidas tagada koolile vajalik ressursid. Selline kohtumine annaks võimaluse kõigil osapooltel – lapsevanematel, õpetajatel, koolijuhil ja koolipidajal – oma seisukohti selgitada ning leida konstruktiivne lahendus, mis teenib kooli ja kogukonna huve.

Palume Teil määrata arutelu aeg ja koht ning teavitada sellest koolikogukonda. Oleme valmis koostööks ja ootame teie tagasisidet.

Ps. Manus on väljavõte 4.02 hoolekogu protokollist, kus käsitleti tugipersonali teemat ja ühehäälselt leiti, et tugipersonali ametikohtade täitmine on prioriteetne.

LISA 7. Ettepanek koolipidajale Otepää Gümnaasiumi personali täiendamiseks

Ettepanek koolipidajale Otepää Gümnaasiumi personali täiendamiseks

1. Koolipsühholoogi ametikoha (1.0) täitmine

Otepää Gümnaasiumi hoolekogu teeb ettepaneku täita koolipsühholoogi ametikoht täiskohaga (1.0). Praegune olukord, kus koolis on veebipsühholoog vaid kord nädalas, ei vasta õpilaste ja personali vajadustele. Täiskohaga koolipsühholoog on hädavajalik õpilaste vaimse tervise toetamiseks, õpetajate nõustamiseks ja kriisiolukordade tõhusaks lahendamiseks.

Hoolekogu otsus koolipsühholoogi ametikoha täitmise kohta:

- Poolt: 8 liiget (7 kohapeal, 1 veebivahendusel)
- Erapooletud: 0 liiget
- Vastu: 0 liiget
- Puudus: 1 liige

2. Logopeedi ametikoha (1.0) täitmine

Hoolekogu teeb ettepaneku täita logopeedi ametikoht täiskohaga (1.0). Hetkel on logopeed koolis kohal vaid kord nädalas, mis ei võimalda pakkuda vajalikku tuge kõigile õpilastele. Täiskohaga logopeed on oluline kõne- ja keeleprobleemide varaseks avastamiseks ja õigeaegseks sekkumiseks.

Hoolekogu otsus logopeedi ametikoha täitmise kohta:

- Poolt: 8 liiget (7 kohapeal, 1 veebivahendusel)
- Erapooletud: 0 liiget
- Vastu: 0 liiget
- Puudus: 1 liige

3. Abiõpetajate ametikohtade loomine algklassides

Hoolekogu teeb ettepaneku täiendada kooli personali abiõpetajatega, lähtudes klassiõpetajate tagasisidest ja lastevanemate arvamusest. Suuremad klassid ja/või klassid, kus on õpilased, kes vajavad täiendavat tuge, mida abiõpetajad saavad pakkuda.

Abiõpetaja roll ja ülesanded:

- Individuaalse õpitoe pakkumine aeglasema tempoga õpilastele.
- Kiiremate ja andekamate õpilaste õpikogemuse rikastamine.
- Eesti keele, lugemisoskuse ja käelise tegevuse tundides assisteerimine.
- Kontrolltööde läbiviimise ning ürituste korraldamise toetamine.

Rahastamise ettepanek:

- Rahastus võib tulla kohalikust eelarvest, haridusprogrammide või projektipõhistest allikatest.
- Rakendamisplaan: alustada järgmisest õppeaastast esimestest klassidest ning igal järgneval aastal lisada uus esimene klass, saavutades nelja aastaga täieliku katvuse. See jaotab kulud ajas mõistlikult.

Praktilised rakendamissoovitused:

- Määratleda selgelt abiõpetaja ülesanded ja vastutusvaldkonnad.
- Koostada rahastustaotlusi vastavatesse programmidesse ja fondidesse.

Hoolekogu otsus abiõpetajate vajalikkuse kohta:

- Poolt: Poolt: 8 liiget (7 kohapeal, 1 veebivahendusel)
- Erapooletud: 0 liiget
- Vastu: 0 liiget
- Puudus: 1 liige

Hoolekogu esindajad 2024/25 õa:

- Kaija Kõiv, Otepää Vallavolikogu esindaja
- Triin Kalda, kooli õpilaste vanemate esindaja
- Ain Laane, õppenõukogu esindaja
- Marika Paavo, õppenõukogu esindaja
- Tarmo Pilv, kooli toetava organisatsiooni esindaja
- Maarja Raud, kooli õpilaste vanemate esindaja
- Mait Mändmets, kooli õpilaste vanemate esindaja
- Grete-Ann Tadolder-Saar, vilistlaste esindaja
- Marta-Loore Ladva, õpilaste esindaja

LISA 8. ``Arvamuse andmine kodukorra muutmiseks punktis 4. Hindamine ja sellest teavitamise kord.``

4.02 hoolekogus tõstatus (Grete-Ann, Maarja, Mait ja Triin) jaoks oluline päevakorrapunkt 4: "**Arvamuse andmine kodukorra muutmiseks punktis 4. Hindamine ja sellest teavitamise kord**". Teema jäi arutelus küllaltki segaseks, mistõttu otsustasime lisainfot uurida.

Dokumendis viidati, et kavandatud muudatused tuginevad Põhikooli riikliku õppekava § 19 lg 3-le (<https://www.riigiteataja.ee/akt/110082024002?leiaKehtiv>). Uurisime nimetatud paragrahvi lähemalt ja selgus, et see säte on püsinud muutumatuna vähemalt alates aastast 2021, mis tähendab, et antud õiguslik alus ei too praegu kaasa midagi uut.

Siiski jäi hinge väljatöötatud väga keeruline hindamismudel. Et paremini mõista, kuidas teised koolid on antud teemaga toimetanud, uurisime näiteid ümbruskaudsetest koolidest ja analüüsisime nende praktikaid. Järgnevalt toome esile nende näited ja pakume välja meie ettepaneku.

1. Esimese kooli näide:

- Tänapäevaks on taastatud vana süsteemi, kus kasutatakse käitumise ja hoolsuse hindamisel tähtedega skaalat (E, H, R, MR).
- Lisaks antakse sõnalist tagasisidet. Direktorikäsuga noomitus tähendab automaatselt mitterahuldavat hinnet käitumises.
- Lapsevanemate soovil viidi sõnalisele hinnangule lisaks objektiivsuse huvides tagasi numbriliseks teisendatav mõõde.

2. Teine kooli näide:

- Vanemas kooliastmes (5.–9. klass) kasutatakse neljaastmelist skaalat (E, H, R, MR).
- Nooremas kooliastmes antakse hinnang sõnalise kirjeldusega.
- Hindamise aluseks on kodukorra ja õppekava nõuded ning üldtunnustatud käitumisnormid.
- Hindamisjuhendis on neljaastmeline skaala sõnaliselt kirjeldatud.

3. HTMi üldsuunised:

- Koolidel on vabadus otsustada hindamise süsteem, kuid see peab olema selgelt kajastatud õppekavas.
- Lõputunnistusel peab olema fikseeritud hinne või hinnang.

4. Üldised praktikad:

- Mõnes koolis antakse trimestrite lõpus aineõpetajate koondhinnangute põhjal sõnaline tagasiside.

- On koolid, kus keskendutakse õpilase tugevustele ja hinnatakse pidevalt kirjeldava tagasisidega.

Meie ettepanek:

- **Säilitada lihtne ja selge mudel**, kus aineõpetajad hindavad õpilaste käitumist ja hoolsust neljaastmelisel skaalal: **Eeskujulik (E)**, **Hea (H)**, **Rahuldav (R)**, **Mitterahuldav (MR)**.
- Hindamissüsteem kajastub:
 - **Hindamisjuhendis**, kus on selgelt kirjeldatud, millised kriteeriumid vastavad igale tasemele (nt eeskujulik käitumine = reeglite eeskujulik järgimine, kohusetundlikkus jne).
 - Klassijuhataja koostab aineõpetajate hinnangute põhjal koondhinnangu, mis lisatakse tunnistusele.
- **Tugineksime HTMi ja seadusandluse suunistele**, mis annavad koolile vabaduse kujundada sobiv süsteem, hoides seejuures **läbipaistvust ja selgust!!!!**

Meie (Grete-Ann, Maarja, Mait ja Triin) ettepanek ja soov on, et eeltoodud päevakorrapunkti arutataks uuesti ning antaks võimalus täiendavaks selgituseks. Samuti ootame koolilt läbipaistvaid ja selgeid vastuseid järgmistele küsimustele:

1. Kuidas toimub Otepää Gümnaasiumis käitumise ja hoolsuse hindamine?
2. Millal hinnatakse õpilaste käitumist ja hoolsust käesoleval õppeaastal esimest ja teist korda?

Usume, et läbipaistvus ja selgus selles küsimuses aitaks kõigil osapooltel paremini mõista hindamissüsteemi eesmärke ja toimimist.

LISA 9. Terviseameti sihtuuringu joogivee mikrobioloogilise analüüsi katseprotokoll

TERVISEAMET

Katseprotokoll NH2025/V156097M Rahvatervise labor Joogivee mikrobioloogiline analüüs

Tellijaja: Terviseamet Harju maakond, Tallinn, Haabersti linnaosa, Paldiski mnt 81, 10614
Vecallika valdaja:
Proovivõtu koht: Koolitare tn 5 Otepää linn, Otepää vald, Valga maakond Otepää Gümnaasium kraan
Tütarlaste riietusruum, dušš
Proovivõtja: proovivõtja Kaja Oras atesteerimistunnistus nr: 2062/21
Vecallika liik: veevärgivesi Markeering:
Proovi seisund laborisse saabumisel: Ilma iseärasusteta proov
Proov võetud: 06.02.2025 kell: 12:35 Analüüs alustatud: 07.02.2025 kell: 08:18
Proov toodud laborisse: 06.02.2025 kell: 16:12 Analüüs lõpetatud: 14.02.2025
Proovivõtuprotokoll nr: **EEVVA2025KLB0057** Protokoll vormistatud: **14.02.2025**

Näitaja	Ühik	Tulemus	Piirnorm	Meetod
Legionella pneumophila (serogrupp 2-14)	PMÜ/ 1000 ml	1200	1000	ISO 11731

Seletus: PMÜ- pesa moodustav ühik.

Piirnormide alus: Sotsiaalministri määrus nr. 61, 24.09.2019 „Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ja analüüsimeetodid ning tarbijale teabe esitamise nõuded“.

Märkus: ISO 11731 - kasutatud meetod: membraanfiltratsiooni meetod koos pesemise protseduuriga

Proovivõtja poolt määratud parameeter: vee temperatuur 20,8 °C

bioanalüütik S.Rudõka

Katsetulemused kehtivad uuritud proovide kohta. Protokollit tohib paljundada ainult tervikuna Lk. nr.1(1)

Terviseamet
Aadress: Paldiski mnt. 81, Tallinn, 10614
Reg. nr.: 70008799

10249836

tel: 7 943 600
nakkus@terviseamet.ee
www.terviseamet.ee